

حکومەتی هەریمی کوردستان
وەزارەتی پلان دانان
دەستەی ئاماری هەریم

ئەنجامەکانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارەدانان
2009

پارێزگای هەولیر

راپۆرتی ژمارە 2
دامەزرراوەکان

پیشگی

دوای 5 سال له دەرچوونی بریاری ئەنجامدانی سەرژمیری له سالی 2004، ههولەکان له سالی 2009 چر کران بۆ ئەنجام دانی سەرژمیری گشتی دانیشتوان و ئافهیان له عیراق بهگشتی و ههریمی کوردستان به تایبهتی.

نامادهکاریهکانی سەرژمیری له کاتی ئەنجامدانی پرۆسهی گهمارۆسازی و ژماره دانان له سهرتاسهري عیراق و به ههریمی کوردستانیشهوه گهیشتنه لوتکه. ئەم پرۆسهیهی گهمارۆسازی و ژمارهکردنه يهك قوئانغ له پیش خودی پرۆسهی سەرژمیری یهوه دیت و گرنگیهکهی لهوهدايه که چوارچیهی تهواو له ههموو بوارهکاندا دهخاته بهردهست لهوانهش دانیشتوان، شوینی نیشتهجیبوون، دامهزرارهکان و چالاکیه نابوواریهکان. دواتر ئەم چوارچیهی بهکار دیت نهك تهنها بۆ دابهش کردنیان لهسهر بژمیرهکان تاكو ههر يهکیکیان له رۆژی سەرژمیریدا چوارچیهی کارهکانیان بزانی، بهلكو وهك چوارچیه بۆ ههموو ئەو رووپۆوانهش بهکار دیت که دوای پرۆسهکه ئەنجام دهرین له گشت بوارهکانی کۆمهلايهتی، تهنروستی، نابووری، خویندن و هتد.

ئەم کاره له ههریمی کوردستان به ههماههنگی لهگهله ووزارتهی پهروهده ئەنجام درا و لهشکرکی ناماده له مامۆستایانی بهریز راهینران بۆ ئەنجامدانی سەرژمیری گشتی بهلام بهداخهوه لهبهر دهستیوهردانی سیاسی چهند لایهنیکی دژ بهم پرۆسهیه، نهتهنها سەرژمیرییهکه ئەنجام نه درا، تهناته تاكو ئەمپروش هیچ دهنگ و باسیك نیه لهسهر کاتی ئەنجامدانی و نهگهري دهست پیکردنهوهی سهر له نوئ بۆ نامادهکاریهکانی پرۆسهی سەرژمیری گشتی.

سهرهراي ههموو ئەمانه، داتای کۆکراو لهم پرۆسهیهدا - که له ناوهراستی سالی 2010 پرۆسهی نوئ کردنهوهی بۆ ئەنجامدرا و تهنها تایبهت بوو به دانیشتوان و يهکهکان و شوینهکانی نیشتهجیبوون- بهردهوام بهکار دیت بۆ دانانی چوارچیهی ههموو ئەو رووپۆوانهی که له ههریمی کوردستان و له عیراقیشدا ئەنجام دهرین.

لیرهدا پپووسته بهر له ههموو شتیک رۆلی بهرپرسانی بالای حکومهتی ههریم و ههروهها بهریز وهزیری پلان دانان زۆر به بهرزی بنرخینین که توانیان به ههول و تهقهلايهکی زۆر ههموو ئەو لیژنه بالایانهی که له بهغدا بۆ مهبهستی سەرژمیری پیکهینرا بوون لیرهش له ههریمی کوردستان لهسهر ئاستی ههریم دووبارهیان بکهنهوه وپرای ئەو ههموو دژایهتییهی که دهکرا بۆ ئەوهی ئەم کاره سهرنهگری و لیژنهکان تهنها لهسهر ئاستی بهغدا بن.

رۆلی بهریزان پاریزگاری ههر سئ پاریزگاکهی ههریم و سهرپهرشتیاری ئیدارهی گهرمیان گرنگی خوی ههبوو له سهرپهرشتی کردنی تهواوی پرۆسهکه له ریگای دروست کردنی لیژنهکانی سهر ئاستی پاریزگا، قهزا و ناحیهکان که توانییان کارهکان لهسهر ئاستی خویان ریک بخهن و ئەو گيرو گرفت و ئاستهنگانهی دههاتنه پیش چارهسهریان بکهن.

پپووسته پیزانیی خۆمان ئاراستهی سندوقی دانیشتوانی نهتهوهیهگگرتوووهکان بکهین که پالپشتی تهکنیکییان پیشکەش کرد له کاتی نامادهکاریهکان بۆ ئەنجام دانی پرۆسهی گهمارۆسازی و ژماره دانان.

بەشى يەكەم

سەرەتا

1-1 سەرەتا

دەستە ئامارى ھەر يىم لە مانگى تشرىنى يەكەمى سالى 2009 سەرژمىرىيەكى بۇ گشت بىنا و خىزان و دامەزاراوه و خاوندەدارە كشتوكالىيەكان ئەنجامدا، كە پىويست بوو ھەموو سەرچاوه دارايى و مرؤفییە گەرەكان لە خۇ بگریت بۇ ئەوھى چوارچىوھەكى ھەمەلايەنە و نوى بۇ بىناكان و نشینگەكان و خىزانەكان بە پىي گەرەكەكان و گوندەكان و يەكە كارگىرىيەكان دەست بکەوئیت. ئەم چوارچىوھە زۆر پىويستە بۇ دىزاین و راكیشانى نموونەى رووپىوھ ئابوورىيەكان و رووپىوھ خىزانىيە جۇراوجۇرەكان. بۇ ئەوھى بە شىوھەيەكى ئەرىنى لەسەر ووردى پىوانى ئەو دياردە جۇراوجۇرانە رەنگ بداتەوھ كە دىراسە كراون.

ھەرەك چۆن بىكەيەكى داتا و زانیاری بۇ گشت بىنا و خىزانەكان دەستەبەر ئەكات كە ئەكریت لە رىگای سیستەمى زانیاریيە جوگرافىيەكان (GIS) لەسەر نەخشە تازە و پىشكەوتوو دابندىن. ھەرەھا ئەكریت ئەم زانیاریانە لەگەل زانیاریيە خزمەتگوزاریيەكانى تر پەيوەست بکرین، وەكو قوتابخانەكان و بىكە تەندرووستىيەكان و شەقامەكان و زانكۆكان و بىكەكانى بەرگرىي شارستانى و بىكەكانى پۆلىس، كە لە رىگای كۆمپىوتەرەوھ زانیاری لەسەر ناوئىشانى خىزانەكان و كەسەكان وەر بگریت ئەوئىش بە پىي ئەم سیستەمە و بە خىرايەكى زۆر. و بە مەبەستى ئەنجامدانى سەرژمىرى گشتى دانىشتوان و نشینگەكان لە تشرىنى دووھى 2010، ئامادەكارى گەرە بۇ جىبەجى كەردنى پرؤسەى گەمارؤسازى و ژمارەكەردنى بىناكان و درووست كەردنى چوارچىوھەكى گشتى دەستیان پىكرد، كە پىويست بوو لەسەر ئاستى بچووكترىن يەكەى ئامارى (بلوك) نەخشەى بۇ درووست بكریت و تەواو بكریت، پاشان ژمارە دانان و ژماردنى بىناكان و پىكەتەكانىيان وەكو يەكەكانى نىشتەجى و نانىشتەجى، ئىنجا گەمارؤدانى گشت دامەزاراوه بەرھەمئەنرەكان و خزمەتگوزاریيەكان و خاوندەدارىتيە كشتوكالىيەكان و دانانى چوارچىوھى گشتگر.

2-1 ئامانجەكانى سەرژمىرى

بەدەست خستنى داتای نوپى زۆر گشتگر و وورد لە بارەى گشت كەسەكانەوھ لە كاتىكى ديارىكراودا و لەبارەى تايبەتمەندىيە جۇراوجۇرەكانى بىناكان و نشینگەكان و خىزانەكان، و ئەنجامەكانى سەرژمىرى بە بەردى بناغەى پرؤسەى پلان دانان بۇ پىداويستىيەكانى داھاتوو و پىويستىيە كارگىرىيەكان و ھەرەھا بۇ ھەئسەنگاندنى دۇخى ژيان و بۇ مەبەستەكانى توئىنەوھ و ھەرەھا بەكارھىنانە بازارگانىيەكان و چەندەھا بابەتى ترىش دادەنریت.

بۇ دۇنيا بوون لە بەرپوھچوونى پرؤسەكە لەسەر بنەماى تەندرووست و بەھىز، پىويست بە دانانى پلان و بەرنامەيەكى گەشەپىدانى ئابوورى و كۆمەلايەتى ھەيە بە سوود وەرگرتن لە بىكەى داتا و زانیاریيە نوى و گشتگرەكان لەبارەى ھەموو ئەو شانەى پەيوەندىيان بە قەبارە و پىكەتە و تايبەتمەندىيەكانى دانىشتوانەوھ ھەيە، سەرەراى ئەمانەش دامەزراندنى بىكەيەكى گشتگر و ھەمەلايەنەى داتا و زانیاری لەبارەى بىنا و نشینگە و دامەزاروھ و خاوندەدارىتيە كشتوكالىيەكان كە وەكو چوارچىوھى ئامارى بۇ زۆرىك لە سەرژمىرىيەكانى تر و رووپىوھ نموونەيەكانى تر بەكارديت. ھەرەھا گرنگى سەرژمىرى لە مەزندەكەردنەكانى دانىشتوان لە ماوھى نىوان سەرژمىرىيەكاندا دەرەكەوئیت.

3-1 ئامانجەكانى راپۇرت

- 1- دەستەبەر كىردنى زانىيارى ووردەكارى لەبارەى جۆرەكانى بىناكان و دابەشبوونى جوگرافىيان بۇ بەكارهتەنانيان لە پلانە خزمەتگوزارىيەكان ناوچەيەكان و دانانى سىياسەتى و بەرنامەى نىشتەجى كىردن.
- 2- دەستەبەر كىردنى زانىيارى و داتا لەبارەى تايبەتمەندىيەكانى نشىنگەكان و دۇخى نىشتەجى بوون كە لە دانانىسىياسەت و بەرنامەى نىشتەجى بوون بەكار دەھىنرەن.
- 3- دەستەبەر بوونى زانىيارى تايبەت بە گەشەكىردنى ناوچە گوندنشىنەكان و شارنشىنى، بۇ ئەو كەسانەى دانەرى سىياسەت و پلان و بەرپوۋەبەرن.
- 4- دانانى بناغەيەك بۇ پلان دانانى بەرنامە و سىياسەتە گشتىيەكان بۇ نشىنگە مرۆيىيەكان و بۇ ھەلسەنگاندنى ئاستى ھەبوونى نشىنگە و ئاستى پىويستى نشىنگەى نوئ و بۇ ئەنجامدانى لىكۆلەنەوۋە لەبارەى دۇخى بژىوى دانىشتوان لەو نشىنگانەى كە نزمترن لە كەمترن ئاستى پىويست.
- 5- دەستەبەر كىردنى زانىيارى ووردەكارى لەبارەى دامەزراوەكان و ئەو تايبەتمەندىيەكانى كە پەيوەستن بە چالاكىي ئابوورى و جۆرى كەرتى كار و ژمارەى كاركەران و دابەش بوونە جوگرافىيەكانىيان بۇ سوود وەرگرتن لىيان لە بواردەكانى گەشەپىدانى ئابوورى و كۆمەلەيەتى.
- 6- دەستەبەر بوونى زانىيارى لەبارەى ژمارەى خىزانەكان و نشىنگەكان و دابەش بوونى جوگرافىيەكان.
- 7- دەستەبەر بوونى زانىيارى شىباو بۇ بەراوردكىردن لەگەل ئەو رووپىو و سەرژمىرىيەكان تايبەتانەى پەيوەستن بە تىكراى قەبارەى خىزان و بىناكان و نشىنگەكان و دامەزراوەكان و خاوەندارىتەيىيە كشتوكائىيەكان.
- 8- دەستەبەر كىردنى زانىيارى ھەمەلەيەنە بۇ لىكۆلەنەوۋە و توئزىنەوۋەكان.

بەشى دووم

1-2 دابەش بوونە جوگرافى و نامارى و كارگېرىيەكان

(*) دابەش بوونە جوگرافىيەكانى عىراق

بەپى رېبەرى جوگرافىيە عىراق كە لە گشت سەرژمىرىيەكانى پېشوو ترى عىراق پىشتيان پى بەستراوه بۇ وەرگرتنى ھىماى پارىزگا و قەزا و ناحىەكان، پارىزگاكان بۇ سى بەش دابەش كراون. بەشى يەكەم 5 پارىزگا لە خۇ دەگرىت كە برىتین لە (دھوك، موسل (نەينەوا)، سلېمانى، كەركوك و ھەولېر) و ھىماى 1 يان پىدراوه و ھىماى ئەم پارىزگايانە لە 11 ھو دەست پىدەكات تاكو 15 بە رىز. بەشى دووم 8 پارىزگا لە خۇدەگرىت كە برىتین لە (دىالا، ئەنبىار، بەغدا، بابل، كەربەلا، واست، سەلاھەددىن، نەجەف) و ھىماى 2 يان پىدراوه و ھىماكانىان لە 21 ھو دەست پىدەكات تاكو 28 بە رىز. بەشى سىيەمىش 5 پارىزگا لە خۇ دەگرىت كە ئەوانىش برىتین لە (قادسىيە، موسەننا، زىقار، مىسان، بەسەر) و ھىماى 3 يان پىدراوه و ھىماكانى ئەم پارىزگايانە لە 31 ھو دەست پىدەكات تاكو 35 بە رىز.

ھەروھە بۇ ھەر قەزايەك لە ناو پارىزگا كەدا ھىمايەك دەست نىشان كراوه كە لە دوو پاىە پىكدىت و ھەروھە بۇ ھەر ناحىەيەكەش لە ھەر قەزايەك ھىمايەك داندراوه كە ئەويش لە يەك پاىە پىك دىت و بەم شىوھىە ھىماى ھەر يەكەيەكى كارگېرى لە 5 پاىە پىكدىت.

بۇ ژىنگەش (شارنشىن و گوندنشىن) ھىمايەك داندراوه كە ئەويش لە يەك پاىە پىكدىت و ھىمايەكەش بۇ گەرەك يان كەرت لە ناو ناحىە داندراوه كە لە 3 پاىە پىكدىت و ھەر بەم شىوھىە ھىمايەكەش بۇ ھەر گوندىك داندراوه لە ناو كەرتەكاندا كە ئەويش لە 3 پاىە پىكدىت، بەم پىيەش ھىماى بەكار ھاتوو بۇ ھەر شوپنىك لەسەر ئاستى گەرەك يان گوند لە 12 پاىە پىكدىت.

لەم سەرژمىرىيەش ھەر پەپرەوى ئەو دابەشبوونە جوگرافىيە كراوه كە بۇ پارىزگا و قەزا و ناحىە و ژىنگە (شارنشىن و گوندنشىن) ھەكان داندراوه بەلام ھىمايەكى تايبەت بۇ ئاوەدانىيەكان (حى) لە نىو ناوچە شارنشىنەكانى ناحىەكان داندراوه كە لە 3 پاىە پىكدىت و لە 101 دەست پىدەكات و بە 299 كۆتايى دىت و تيايدا گشت ئەو گەرەكانەى سەر بە ئاوەدانىيەكن داندراون و ئىنجا ھىمايەكى تايبەت بۇ كەرتەكان لە نىو ناوچە گوندنشىنەكانى شارەدىيەكان داندراوه كە لە 3 پاىە پىكدىت و لە 301 دەست پىدەكات و بە 999 كۆتايى دىت و تيايدا گشت ئەو گوندانە ديارىكراون كە سەر بە ھەر كەرتىكن. پاشان ھىمايەكى تايبەت بۇ ھەر گەرەكىك داندراوه لە ناو ئاوەدانىيەكەدا كە لە 2 پاىە پىكدىت و لە 01 ھو دەست پىدەكات و بە 99 كۆتايى دىت و ھەروھە ھىمايەكەش بۇ گوندەكان داندراوه لە نىو كەرتەكاندا و لە 2 پاىە پىكھاتوو و بە 01 دەست پىدەكات و بە 99 كۆتايى دىت. بەم پىيەش ھىماى بەكار ھاتوو بۇ ناوھىنانى شوپنىك لەسەر ئاستى گەرەك يان گوند لە 11 پاىە پىكدىت.

بۇ مەبەستى سەرژمىرىيە گشتىي دانىشتوان و نشىنگەكان ھىمايەك لەسەر ئاستى گەرەك درووست كراوه كە لە 5 پاىە پىكدىت و ھىماى دەست نىشانكراو بۇ ھەر گەرەك يان گوندىك ھىمايەكى تاقانەيە و دووبارە نابىتەوہ لە ھىچ شوپنىكى تر لەسەر ئاستى بچووكتىن يەكەكانى كارگېرى (گەرەك/ گوند). ئەكرىت لە رىگاي ئەم ھىمايەوہ ھەموو گشت زانبارىيەكانى تايبەت بە پارىزگا، قەزا، شارەدى ژىنگە (شارنشىن/گوندنشىن)، (ئاوەدانى/ كەرت)، (گەرەك/گوند) بەدەست بىن.

(★) دابەش بوونە ئاماریبەکان

بۇ دابەش بوونە ئاماریبەکان سیستەمی ناوھینان و ژمارەکردنی پەیرەو کراو لە ئاوەدانى و کەرتەکاندا رەچاو کراوە و بە پێی ئەم سیستەمەش ناحیە لە ناوچە شارنشینەکاندا بەسەر چەند ئاوەدانیهکدا دابەش کراوە کە ژمارەیان 4446 ئاوەدانیه، و لە ناوچە گوندنشینەکانیشدا بەسەر کەرتدا دابەش کراوە کە ژمارەیان 9740 کەرتە لە ھەموو عێراقدا و ھەر ئاوەدانیهکیش بەسەر یەک یا چەند گەرەکیکدا دابەش کراوە کە کۆی گشتی یان 6464 گەرەکە، ئەمە لە کاتیکیدا کە ھەر کەرتیک بەسەر چەند گوندیکدا دابەش کراوە کە کۆی گشتی گوندەکان لە ھەموو عێراق 18896 گوندە، دواتر ھەر ھەموو گوندیک و گەرەکیک بەسەر چەند بلۆکیک دابەش کراوە ئێویش بە پشت بەستن بە ژمارەى بیناکان کە کۆی ھەموو بلۆکەکان لە عێراقدا 70051 بلۆکە.

(★) دابەش بوونە کارگێرپەکان

ھەریمی کوردستان لە رووی کارگێرپەووە لە 3 پارێزگا پیکھاتوووە کە بە سەر چەند یەکەکانی کارگێرپە دابەش کراوە بە ناوی قەزا کە ژمارەیان (32) قەزایە لە ھەموو ھەریمی کوردستاندا و ھەر یەک لەم قەزایانەش بەسەر چەند شارەدێ یەکدا دابەش کراوە و کۆی شارەدێ یەکان لە ھەریمی کوردستان 128 شارەدێ یە. ھەر قەزایەک لە یەک یان چەند شارەدێ یەک پیکدیت و ھەر شارەدێ یەکیش بۆ ژینگەى شارنشین و گوندنشین دابەش کراوە. ژینگەى شارنشین بەسەر چەند ئاوەدانیهک و ھەر ئاوەدانیهکیش بەسەر چەند گەرەکیک دابەش کراوە کە بچووکتەین یەکەى کارگێرپە لە شارنشیندا. ھەر وەھا ژینگەى گوندنشین لە ناحیەدا بەسەر چەند کەرتیک و کەرتەکانیش بەسەر چەند گوند دا دابەش کراوە، ئەمەش بچووکتەین پیکھاتەى پشت پێ بەستراوە لە ناوچە گوندنشینەکاندا. خشتەى خوارەووە ژمارەى قەزا و شارەدێکانی پارێزگاکانی ھەریمی کوردستان روون دەکاتەووە.

خشتەى ژمارە (1) : دابەش بوونی ژمارەى قەزا و شارەدێ یەکان بە پێی پارێزگاکان

ناوی پارێزگا	ژمارەى قەزاکان	ژمارەى شارەدێ یەکان
ھەولێر	9	41
سلێمانی	16	61
دھۆک	7	26

2.2 پێناسە گشتیپەکان

❖ سەرژمێرى

پروفسەیهکی گشتیپە بۆ ژماردنی گشت تاکەکانی زیندوو (عێراقیپەکان و بیانیپەکان)، ئەوانەى لەناو سنووری جوگرافیایی عێراقدا لە ساتیکی دیاریکراودا، ھەر وەك کۆکردنەووە و تەیارکردن و ھەئسەنگاندن و شیکردنەووە و بلاوکردنەووە گشت زانیاریپە دیموگرافی و ئابووری و کۆمەلایەتیپەکانی پەيوەست بەم کەسانە لەخۆ دەگریت. ھەر وەھا بۆ زانیی دابەشبوونی جوگرافیانە و تاییبەتەندیپە جیاوازەکانیان بە بى هیچ لابردن یان دووبارە بوونەووەیەك.

❖ یەکەکانی کارگێرى

مەبەست لیبی ھەریم و پارێزگا و قەزا و ناحیەکانە بەپێی سنووری کارگێرییان.

❖ ناوەندى يەكەى كارگىرى

مەبەست لىي ناوەندى قەزا يان ناحىيە.

❖ سنورى شارەوانى

ئەو سنورىيە كە لەلەين شارەوانىيەكانەو دىيارىكراو بۇ ناوچەيەك بۇ راپەراندىنى خزمەتگوزارى شارەوانى.

❖ شارنشىن

ئەو ناوچانەن كە كەوتونەتە سنورى شارەوانىيەكان.

❖ گوندنشىن

ئەو ناوچانەن كە كەوتونەتە دەرەوى سنورى شارەوانىيەكان.

❖ كەرەك

گردبوونەوئەيەكى شارنشىنانەى دانىشتوانە لە بىنا و نشىنگە (ئافاھى)ى جىگىر يان گەرۇكدا، ھاوسى يان پەرش و بلاون و ژمارەيەكى دىارى كراوى ھەيە كە لەسەرى رىكەوتوون يان لە دۆخىكى دان پىدانراوى ناوخوايى دايە و بەمەش لە شوپنەكانى تر جىادەكرىتەو. ھەرۇھا سنورى ئاشكراى ھەيە، لە يەك يان چەند بلۇكىك پىك ھاتوو.

❖ كەرت

دابەش بوونىكى كارگىرپىانەى گوندنشىنە و لە گوندىك يان زياتر پىك ھاتوو و دانىشتوانى لە نشىنگە (ئافاھى)ى جىگىر يان گەرۇكدا دەژىن كە دراوسىيى يەك يان پەرش و بلاون و ناو و ژمارەى دىارى كراوى دانپىدانراوى ھەيە لە ناوخوادا، سنورى ئاشكراى خوى ھەيە. ئەگونجى كەرتىك كەس تىايدا نەژىت.

❖ گوند

گردبوونەوئەيەكى گوندنشىنانەى دانىشتوانە كە تىايدا كەسانىك لە نىو خانوو يان لارى (كەپر) يان چادرى بەيەكەو لكاودا دەژىن، بەزورى سەرقالى پىشەى كشتوكالئ بەھەموو جۇرەكانىەو و ناوى دىارىكراوى ھەيە و لەناوخوادا دانپىدانراو و سنورى روون و ئاشكراى ھەيە كە لە شوپنەكانى تر جىاي دەكاتەو.

❖ بلۇك

كۆمەلىك بىنايە كە دەگونجى گەرەك/گوند يان بەشىكى بىت و ئەتوانرى سنورى جىا بكرىتەو لەسەر زەوى و وینەى لە سەر نەخشە بكىشىرى و ژمارە ھىماى بدرىتى، سنورى روون و ئاشكراى خوى ھەيە كە دەتوانرى بە ئاسانى بناسرىتەو. لە نىكەى (70-100) خانووى ئاسايى يان كەمتر لەو بەپى جۇرى خانووكان پىك دىت. نمرەى رىزبەندى دەدرىتى لەنىو سنورى گەرەك يان گوند، بەلام بلۇك يەكە نىە لە يەكە كارگىرپىيە پشت پى بەستراوكان بەلگو دابەشكردى گەرەكە، بەمەبەستى ئاسانكردى بەرپۆوېردنى پرۆسەى سەرژمىرى.

❖ شەقام يان كۆلۈن

رېگەيەكى گىشى يان تايبەتە دەچىت بەرەو دەروازەى بىنايەك يان زياتر، دەگونجى شەقام يان كۆلۈن شۇستە يان قىرتاۋ كرابىت يان نەكرابىت (خۇل بىت) ئەگونجى رېك بى يان خوار و خىچ، ئەگونجى لەھەردوولاه كراۋە بى يان لەلايەكەۋە داخراۋ بى، دەكرىت بۇ شەقام ناو و ژمارەى جياۋاز لەشەقامەكانى تر يان كۆلۈنە ھاوسى يان نزيكەكانى ھەبى، ناكرىت ناۋى نەبىت، دەتوانرىت ئەو ناۋەى كە پىي دەناسرىتەۋە سىفەتتىكى فەرمىي ھەبىت يانېش ھېج سىفەتتىكى فەرمىي نەبىت.

❖ خانوو

بىنايەكى سەربەخۇيە كە لەسەر خۇى ۋەستاۋە و لە ژوررېك يان زياتر يان پانتايى تر پىك دىت و سەقفىك داى پۇشيوە و زۆر جار دەگونجى بە دىۋارىكى دەرەكى دەور درابى يان دىۋارە جيا كەرەۋەكەى لە بناغەۋە تا سەقف درىژ بىتەۋە. دەگونجى سەقفى خانووۋەكە تەنيا لە سەر چەند پاىيەك رابوۋەستى. دەكرىت خانووۋەكە سەقفى نەبىت و لە پانتاييەك پىكەتەبى كە چوار دەورى دىۋار كرابىت. و دەكرىت خانووۋەكە لە ھەر مادەيەكى بىناسازى پىكەتەبىت. دەكرى لە يەك نەۋم يان زياتر پىكەتەبىت. بۇ ھەر خانووۋەكە دەرگايەك يان زياتر ھەيە كە لە رىگا يان لە كۆلۈنەۋە ئەگات بە ھەموو يان زۇربەى بەشەكانى.

خانوو بۇ مەبەستى نىشتەجى بوون، بازرگانى، پىشەسازى، يان بۇ پىشكەش كىردى خىزمەت گوزارى بەكاردىت. دەكرى بىكرىت بە كارگە يان شوپىنى بازرگانى يان شوپىنى نىشەجى بوونى سەربەخۇ يان تەلارى نىشتە جى بوون يان بازرگانى يان عەمبار يان سەرداب يان كۆگاي دانەۋىلە يان ھەر شتىكى تر.

ئەگونجى بىنا لە ژمارەيەك خانوۋى نىشتەجى بوون پىك ھاتبىت ۋەكو تەلارە نىشتەجىيەكان يان ئەو نىشىنگانەى لە دوو نەۋم پىك ھاتوون و ھەريەكيان دەرگاي چوونە ژوررەۋەى سەربەخۇيان. لەكاتى ھەبوونى يەك دەرگاي چوونە ژوررەۋەى ھاۋەبەش، پاشكۆكانى بىنا ۋەك (گەرچە – دوكان – توالت – كۇگا) بە پىكەتەۋە سەركىيى بىنا دادەنرىت نەۋەك بىنايەكى سەربەخۇ. لە سەرزىمىدا ئەم شوپانە بە بىنا دادەنرىن:

- زەۋىي پەرزىن كراۋ (سىچ دراۋ) ئەگەر ھەموۋى يان بەشىكى بەكار ھىنرابىت بۇ نىشتەجى بوون يان ئىش كىردن يان بەكار نەھاتبىت.
- زەۋىي سەقف نەكراۋ كە ئىشى تىدا دەكرى ۋەك دروست كىردنى بلۇك يان كاشى يان بەرد ... ھتد.
- ئەو بىنايەى لە ژىر دروست كىردنەۋە ئەگەر بناغەى بۇ داندرى بىت و ھەر چوار دىۋارى بۇ كرابىت و بەلاى كەم يەك نەۋمى سەقفى بۇ كرابىت.
- بىناى پەراۋىز خراۋ چ بە شىۋەى ھەمىشەيى يان كاتى بىت لە كاتى گەمارۆسازىدا بە بى رەچاۋ كىردنى ئەو ماددەيەى پىي دروست كراۋە ۋەك (چادر، كوخ، چىغ، ... ھتد) و لەسەر زەۋى يان ئاۋدا جىگىر كرابىت و بۇ نىشتەجى بوون يان كىردن يان ھەردوۋىكىان بەكار ھىنرابىت.
- ئەو نەفەر ھەنگر و پاپۇرانەى كە لە بەندەرەكان و ئاۋە ھەرىمايەتتەيەكانى عىراقدان و بە شىۋەيەكى بەردەۋام جىگىر كراۋن و بۇ نىشتەجى بوون يان بۇ كار كىردن بەكار ھىنراۋن.
- عەرەبانە و بۇدى ئۆتۆمبىلەكان كە لە سەر زەۋى بەشىۋەى بەردەۋام يان كاتى لەسەر زەۋى جىگىر كراۋن لە كاتى گەمارۆسازىدا ئەگەر ۋەك شوپىنى نىشتەجى يان دامەزراۋە بەكار ھىنرابن.
- ھەريەك لە تانكى ئاۋ و ۋىستگەى بەھىز كىردنى كارەبا و باخچە و گۆرەپانە گىشتىيەكان و بىناى چۆلكراۋ كە شىۋا نەبىت بۇ نىشتەجىبوون يان بەكار ھىنران گەمارۆ نادىن مەگەر لەناۋىدا چىشتخانە يان چاپخانە يان مالىك ھەبىت كە ئەۋكات بە بىنا يان دامەزراۋە دادەنرىت. ھەروەھا چەتر و شوپنەكانى ۋەستانى پاس و پردەكان بە بىنا ئەژمار ناكىرن.

❖ دەرگای سەرەکیی چوونە ژوورەوی بینا

دەرگا یان دەرۆازەییەك كە بەرەو شەقام یان رێرەو یان رینگە یان قادرمە بیئ و بچیت بەرەو پیکهاتەکانی بینا و نھۆمەکانی. دەرگای بینا زیاتر لە یەك دەرگای وەك یەکی ھەبیئ و ئەوھیان كە زۆرتر بەكار دەھێنریت وەكو دەرگای سەرەکی دادەنریت.

❖ دەرگای لاوھکیی بینا

ھەر دەرگایەك یان دەرۆازەییەك كە مەرجهکانی باس کراو لە دەرگای سەرەکیی چوونە ژوورەو نەیانگریتەو بە دەرگای لاوھکی دادەنریت.

❖ نمرە ی سەرژمیری بینا لە بلۆكدا

ئەو نمرەییە كە تاییبەتە بەكارەکانی سەرژمیری و بە بۆیاخ لەسەر بیناكان دادەنریت بۆ ئاسانکردنی كارەکانی سەرژمیری. ئەم ژمارەلێدانە لەسەر ئاستی بلۆكە، (واتە لە ھەر بلۆكێك بەژمارە (یەك) دەست پێ دەكات و بەردەوام دەبیئ تا دواییں بینا لە بلۆكەكەدا و بەشیوەی یەك لە دوای یەك). ئەمە بە پێی پلانی تاییبەت بە ژمارەلێدانەو دەكریت (جا ئەگەر پلانەكە ژمارەلێدانى شار بیئ یان لادى).

❖ نمرە یەكە لە بینایەكەدا

مەبەست لێی ژمارە لێدانى پیکهاتەکانی بیناکیە لەشوقە و دامەزراوەكان و مائەكان ... ھتد. بۆ ھەر بەشیك لەم پیکهاتانە ژمارەییەك دادەنریت بەپێی پلانی تاییبەت بە ژمارەلێدان و ئەم ژمارەییە لە ھەر بینایەكەدا لە (1) مە دەست پێدەكات و بەردەوام دەبیئ تا دواییں یەكەى بیناکیە و بە شیوەی یەك لە دوای یەك.

3.2 پیناسە سەرەکییەکانی تاییبە تەندیبیەکانی بیناكان و نیشینگەكان و خیزانەكان

❖ جۆری بینا

- بیناكان پۆلین دەكرین بۆ:

- 1- بالەخانە:** بینایەك كە پێك ھاتوو لە دوو نھۆم یان زیاتر بەبێ رەچاو كردنى ئەوھى كە نھۆمەكە لە سەر زەویە یان لە ژێرەویە (زیاتر لە یەكەییەكى نیشتەجێ بوون)، قادرمەییەكى ھەییە لە ناوچۆ یان لەدەرەو كە بۆ ھەموو نھۆمەکانی بیناکیە بەكار دێئ و لەوانەییە تەنھا بۆ مەبەستی نیشتەجێ بوون بەكاربیئ ئەگەر ھەموو یەكەكان ھى نیشتەجێ بوون بن یان بۆ نیشتەجێ بوون و كار كردن بەكار دەھێنریت یان تەنھا بۆ مەبەستی بازرگانى بەكار دێئ.
- 2- خانوو:** بینایەكى بە تەنھایە كە پێك ھاتوو لە یەكەییەكى نیشتەجێبوون و خیزانێك یان زیاتر بەكارى دەھینن بۆ نیشتەجێ بوون یان بۆ كارکردن و نیشتەجێ بوون لەیەك كاتدا و ئەكریت بە بیناکیە ترەو لكا بیئ (چەسپاو) و لە ژوورێك یان زیاتر پیکهاتبیئ.
- 3- كەپر یان زنج:** لانەییەك یان بینایەكى سەر بەخۆی كاتییە بە ماددەى خاوە دروست كراوە كە زۆر و بەردەستە وەك قور، قامیش، گەلاى دار و تەنەكە و تەختەى كانزایی (چینكۆ) یان تەختەى دار و تەنھا بۆ نیشتەجێ بوون یان بۆ كار و نیشتەجێ بوون لەیەك كاتدا، بەكار دێئ.
- 4- چادر (خیمە) یان رەشمان:** لانەییەكە لە پێستی خوشتر یان خوری یان قوماش دروست دەكریت و دەتوانریت بە ئاسانى بچوئینریت و بگوازیتەو.
- 5- كەرفان:** بینایەكى پێشتر ئامادەكراوە، بەشیوەییەكى كاتی یان ھەمیشەیی جیگیر كراوە و ماددەى سەرەکیی دروست كردنى دار، ئاسن یان چینكۆییە و بۆ كار یان نیشتەجێ بوون بەكار دێئ.

6- دامەزراوە یان کارگە: بینایەكە بەكاردیٲ بۆ كار، داگیر كراوە بە دەزگایەكی حكومی یان ناحكومی و دەكریٲ بەشێكی تاییبەتی تیدا بیٲ بۆ بەكارهێنانی پاسەوانەكان. دەكریٲ دامەزراوەكە شوپنێكی نیشتەجی بوونی بەكۆمەڵ بیٲ كە لە بنەرەتدا بۆ لەخۆگرتنی كۆمەڵە كەسانێك دروویٲ كرابیٲ كە دۆخێكی ھاوبەش كۆیان دەكاتهووە وەك نەخۆشخانە، بەندیخانە، شوپنی نیشتەجی بوونی كریكاران یان قوتابیان، ... ھتد. ھۆتیل و مۆتیلەكانیش بە دامەزراوە دادەنرین.

7- مۆل یان سەنتەری بازارگانی: بینایەكە چەندین رۆلی دەبینیٲ و لە بنەرەتدا وەكو ناوەندیكی تەواو بازارگانی درووست كراوە و بەكاردیٲ گشت ھۆم و پێكھاتەكانی بۆ چالاكی ئابووری بەكار دەھێنرین.

8- لە دروست كردندا: ئەو بینایە یە كە بناغە و جوار دیوار و بەلای كەم سەقفی ھۆمی یەكەمی بۆی كراوە (نیشانەكانی روون بن) و ھیشتا تەواو نەبوویٲ و شیوا نەبیٲ بۆ بەكارهێنان لە كاتی سەرژمیری دا.

❖ نشینگە

بینایەكە یان بەشێكە لە بینایەك، شوپنی مانەوویە و جیا و سەر بەخۆیە، لە بنەرەتدا بۆ نیشتەجی بوونی خیزانیك یان زیاتر نامادە كراوە جا بۆ ھەر شتێكیش بەكار ھینرابیٲ لە كاتی سەرژمیری. چ لە كاتی گەمارۆسازیدا بەكار ھینرابیٲ لە لایەن خیزانیكەووە یان زیاتر، یان داخراو بیٲ، یان چۆل بیٲ و كەسی تیا نەبیٲ. خیزانیك یان زیاتر تییدا بن، دامەزراوەیەك یان زیاتر بەكاریان ھینابییٲ، یاخود لەكاتی گەمارۆسازی یان سەرژمیری لە ژێر درووستكردندا بیٲ. نشینگەكە چوونەژووورەوویەكی سەر بەخۆی ھەبە كە بەكاردیٲ بۆ ھاتن و رۆیشتن پێیدا بە بی ئەووی ناچار بن بە نشینگەیی كە تردا تیپەرن. نشینگە لە ژوورێك یان چەند ژوورێكی لكاوی خاوەن یەك دەرگای چوونە ژووورەووە یان چەند ژوورێكی جیا جیا و ھەروەھا پاشكۆكانی پێكدیٲ.

بۆ مەبەستی سەرژمیری و بۆ ئەووی كەس لە پڕۆسەي ژماردنی دانیشتوان بی بەش نەبیٲ، ھەر شوپنێك كە لە كاتی گەمارۆسازی یان سەرژمیری كەسێك یان زیاتر بە شیوویەكی راھاتوو تیدا بن و ھیچ شوپنێكی تری نیشتەجی بوونی راھاتوو تریان نەبیٲ بە نشینگە دادەنریت تەنانەت ئەگەر بۆ مەبەستی نیشتەجی بوونیش درووست نەكرابیٲ بۆ نموونە وەكو دوكان یان چیشخانە. بینای بەلاوہ نراو كە بۆ نیشتەجی بوونی مرۆف شیوا نەبیٲ، بە نشینگە داناندریٲ. لەبەر ئەمە نشینگەكان دا بەش دەكرین بەسەر ئەمانەي خوارووە:

• یەكەي نیشتەجی بوون:

شوپنێكی مانەووی جیاكراو و سەر بەخۆیە كە بۆ نیشتەجی بوونی خیزانیك یان زیاتر نامادە كراوە، یاخود یەكەییەكی نامادەنەكراوە بۆ نیشتەجی بوون بەلام خیزانیك وەكو نشینگەییەك بەكاری دەھینییٲ لە كاتی سەرژمیری كردندا و ئەمانەي خوارووە دەكریٲ خۆی:

(ا) خانوو و شوھ: ئەو شوپنەي كە ھەموو یان چەند بەشێكی پێداویستییە بنەرەتیەكانی نیشتەجی بوون (وەك چیشٲ لێنان، شوپنی شووشتن، ناوی راکیشراو بە بۆری و ناودەستی) تیدا بیٲ جیا لەووی لە كاتی سەرژمیری كردندا چۆل بیٲ یان خیزانیك یان زیاتر لە خیزانیك تیدا بژین.

(ب) یەكەكانی نیشتەجی بوونی كاتی: ئەو شوپنەي بە ماددەي خاوی بەردەستی وەك قامیش، گەلای دار و (بەردی) یان ھەر شتێكی تری ھاوشیووە وەكو كۆخ و كەپر درووست كرابن و پێكھاتە سەرەكییەكانی نیشتەجی بوونیان تیدا نەبیٲ.

(ت) یەكەكانی نیشتەجی بوونی جولاو: كە وەك شوپنی نیشتەجی بوون بەكار دین لە كاتی سەرژمیری، وەك چادر، رەشمال، كەلەك یان كەشتی، فارگۆنەكانی شەمەندەھەر، بەلەم، خانوو سەرناو، ئەو شتانەي كە رادەكیشرین وەكو كەرھافان، ... ھتد.

ب) يەككەكانى نىشتەجى بوونى پەراۋىز خراۋ: كە درووست نەكراۋن يان ئامادە نەكراۋن يان نەگۈردراۋن بۇ شوپىنى نىشتەجى بوونى مرۇق بەلام وەكو يەككە نىشتەجى بوون بەكار ھېنراۋن لە كاتى سەرژمىرىدا، بۇ نموونە يەككەكانى نىشتەجى بوون لە كۇگكانى دانەۋىلە، تەۋىلەكان، گەراجەكانى گواستەۋە، ئەشكەۋتەكان و شتى ترى لەم جۇرانە. ھەرۋەھا ئەو يەككەكانە كە لە بنەرتدا بۇ نىشتەجى بوونى مرۇق درووست كراۋن بەلام دواتر بەلاۋە نراۋن و بەھۋى تىكچوونيان گشت خزمەتگوزارىيەكانى ناويان راۋەستاۋن، ئەگەر لە كاتى سەرژمىرى كردن كەس يان كەسانىك تيا بۇين.

ج) ئەو يەككە نىشتەجى بوونانەى ناۋ دامەزراۋەكان كە كەسانىك تياياندا دەژين، وەكو نىشىنگەى پاسەۋان يان بەرپۇۋەبەرى دامەزراۋەكە.

• **نىشىنگەى گشتى:**

جۇرئىك شوپىنى ترە كە لە روۋى درووست كردنەۋە جيا و سەربەخۇيە و بۇ تىدا بەسەر بىردنە و بۇ نىشتەجى بوونى كۆمەلانىكى گەۋرەى تاكەكان درووست كراۋە كە دۇخى ھاۋبەش يان بارىكى تايبەت ياخود ئامانجى ھاۋبەش پىكەۋەيان دەبەستىتەۋە. بەگشتى لەم جۇرە شوپىنانە شتەكان ھاۋبەشە ۋەك شوپىنى چىشت لىنان، ژوورى دانىشتن، شوپىنى نووستن، گەرماۋ و ئاۋدەست كە ھەموو كەسانى نىۋ ئەم نىشىنگەى بەھاۋبەشى بەكارىان دەھىنن و برىتىن لە:

أ) ئەو بىنایانەى مانەۋە تياياندا بە كرى دەستەبەر دەبن ۋەك ھۆتىلەكان، مۆتىلەكان، پانسىۋنەكان و ئەو خانۋانەى ژوورى راخراۋ بە كرى دەدەن.

ب) ئەو شوپىنانەى مانەۋە تياياندا بە شىۋەى كۆمەلانى گەۋرەى خەلگانىكە كە ئامانجىكى گشتى ھاۋبەش يان بەرژەۋەندى ھاۋبەش پىكەۋەيان دەبەستىتەۋە ۋەكو نەخۇشخانەكان، بەشە ناۋخۇيەكان، كەنىسەكان، زىندانەكان، خانۋەكانى چاۋدىرى كۆمەلایەتى، خانۋەكانى پەككەۋتە و بەسالچوۋەكان، شوپىنەكانى مانەۋەى رەبەن و راھىبەكان، دىرەكان و كەنىسەكان كە ئەم شوپىنانە لە كاتى سەرژمىرى كردندا شوپىنى مانەۋەى راھاتوۋ بن.

ت) بىنای ئامادە كراۋ بە مەبەستى مانەۋەى كاتىي ئەو كەسانەى چالاکى يان بەرژەۋەندى ھاۋبەشيان ھەيە ۋەكو سەربازگەكان، كەمپى ناۋارەكان، كەمپى كرىكارانى چالاکىيەكى تايبەت.

❖ **ھۆتىل يان خانەى پشۋودان يان كۆمەلگەى گەشتىارى**

بىنای درووست كراۋى جىگىرن و بەرامبەر بە كرى ديارىكراۋ ھەۋانەۋەيان تيا دەكرىت.

- **بەشى ناۋخۇيى:** شوپىنى مانەۋەى جياكراۋن و لەسەر خۇى ۋەستاۋە و تايبەت بە نىشتەجى بوونى كۆمەلە خەلگانىكى ديارىكراۋ كە بەرژەۋەندى ھاۋبەشيان ھەيە درووستكراۋە، ۋەكو قوتابىيەكان لە بەشە ناۋخۇيەكان يان خانەى مانەۋەى پزىشكەكان و ھى تر.
- **خانەى چاۋدىرى كۆمەلایەتى:** بە دەزگايەكى بى قازانچ دادەنرىت كە بۇ جىنىكى ديارىكراۋى دانىشتۋان بەخۇراپى خزمەتگوزارى پىشكەش دەكات، ۋەك خانەكان چاۋدىرى كردنى بەسالچوۋان و خانەكانى چاۋدىرى كردنى نەۋجەۋانان و ھى تر.
- **دەزگا تەندروستىيەكان:** كۆمەلە بىنابەكى درووستكراۋن كە چاۋدىرى تەندروستى و چارەسەر پىشكەش بە دانىشتۋان دەكەن بە گشتى.
- **خانەكانى پەرسش:** مەزگەۋت، كەنىسە و دىر و شوپىنەكانى ترى پەرسش كە تايبەتن بە جى بەجى كردنى رىنمايە نايىبىيەكان.
- **يەككەكانى چاكسازى و بىكەكانى پۇلىس:** برىتىن لەو بىنا حكومىانەى ئەركىكى فەرمى پىشكەش دەكەن و لە چوارچىۋەى دادپەرۋەرى و ياسادا ۋەك زىندانەكان.
- **يەككەكانى نىشتەجى كە كەسانىك تىپدان:** كۆمەلە بىنابەكن كە بە جىگىرى درووستكراۋن بۇ مانەۋەى كۆمەلە خەلگانىكى زۇر ئەۋانەى ئامانجى ھاۋبەش يان بەرژەۋەندى تايبەتى ھاۋبەش پىكەۋە گرىيان دەدات، و پىۋىستە ژمارە تاكەكان لەم شوپىنانەدا 6 كەس يان زياتر بن.

❖ دامەزراوھكان

كۆمەلە چالاقى و داھاتىكن كە لە لايەن خاوەنىك يان بەرپۆھبەرايەتتییەك بەرپۆھ دەبردیت بۆ بەرھەم ھێنانى كۆمەلەئىكى ھاورەگەزى كالا و/يان خزمەتگوزارى كە لە يەك شويىنى جوگرافيدا دەكریت و ئەبیت ئەم مەرحانەى خوارەوھ لە دامەزراوھكاندا ھەبیت:

1) ئەنجامدانى چالاقىيەكى نابوورى، واتە دامەزراوھكە خزمەتگوزارى و/يان كالا پيشكەش بە كەسانى تر بكات.

2) ھەبوونى شويىنىكى جىگىر، لەو شويىنەى كە تيبدا ھەلگەوتووھ جىگىر بېت و ئەمە بە گشتى بينايەكى سەربەخۆ يان بەشيك لە بينا يان كۆمەلە بينايەكى لەتەنىشت يەك دەبن و لە يەك شويىنىدا (لە نيو پەرزىنىكدا)، كە دەكریت كارگەيەك، قوتابخانەيەك ياخود دەزگايەكى حكومى يان بازرگانى بېت. ئەو كەل و پەلانەى جولاون و كارىك دەكەن بە دامەزراوھ داناندرين تا ئەو كاتەى تايبەتمەندى جولانيان لە دەست بەن و جىگىر بين لەسەر زوى يان لەسەر ئاو (وھكو عارەبانەى جولاو يان ئۆتۆمبيل يان فرۆشيارى گەپۆك). ھەروھەا شويىنى كاركردى تايبەت بە درووستكردى بينا يان ريگا يان بەگشتى ھەر پەرزەيەكى تر بە دامەزراوھ داناندرين وھكو خانووى ئامادەكراوى تايبەت بە ئەندازيار و كرىكارەكان. ھەروھەا گۆرەكان و بينا شويىنەوارىيە كۆنەكان و ئەو بينايانەى بەلاوھ نراون بە دامەزراوھ ئەژمار ناكرين مەگەر لە ناويان چايخانە يان قاوھخانە يان ھەر دامەزراوھەكى تر ھەبیت كە خزمەتگوزارىيەك پيشكەش بكات و ئەوكات بە دامەزراوھ دادەنریت و گەمارۆ دەدریت و ژمارەى بۆ دادەنریت.

3) ئەگەر خاوەنى ھەبیت جا چ يەك كەس بېت يان ھاوبەشییەك ھەبیت لە نيوان چەند كەسانىك يان كەسايەتتییەكى (اعتبارى).

4) بوونى يەك بەرپۆھبەر (بەرپۆھبەردنىكى تاك).

❖ ماددەى سەرھەكىى ديوارى دەرەوى بينا

ئەو ماددە سەرھەكىيە كە لە درووست كرىنى ديوارى دەرەوى بيناكەدا بەكار ھاتووھ و دەكریت كەرىپوچ، بەرد، بلۆك (پارچەى كۆنكرىتى)، پارچەى بيناى ئامادەكراو، قور، تەختەى كانزايى (چىنگۆ)، تەختەى دار يان شتى تر بېت.

❖ سالى درووست كرىنى بينا

مەبەست ئەو سالىيە كە بناغەى سەرھەكىى بيناكە تيايدا داندرائوھ.

❖ مەبەستى ئىستاي بەكار ھىنانى بينا

مەبەست چۆنيەتتىى بەكار ھىنانى بيناكەيە بە چاوپۆشى كرىن لە مەبەستى سەرھەكىى درووستكردى بيناكە. دەكریت بۆ نىشتەجى بوون و

كاركردىن لە يەك كاتدا بەكار بېت بۆ نموونە ژورىكى نشىنگە وھكو نۆرىنگەى پزىشىكى بەكار بېت و ئەويتر وھك يەكەى نىشتەجى بوون بمىنىتەوھ.

دەكریت ئەندامانى خيزان تيبدا بن و دەشكریت بەم شپوازانەى خوارەوھ بېت:

1- خيزانىك تيبدا بېت: يەكەيەكى بيناكەيە كە چەند كەسانىك يان ئەندامانى خيزانىك تيايدا دەزين لە كاتى ئەنجامدانى گەمارۆسازى يان سەرژمىريدا.

2- نشىنگەى داخراو: يەكەيەكى بيناكەيە كە كەسانىك تيبدا بەلام لە كاتى گەمارۆسازى يان سەرژمىريدا ئامادە نىن و دەكریت سەردانى خيزانىكى تريان كرىبیت يان ئەركىك جى بەجى بگەن يان خەرىكى گەشت و گوزار بن لە ناوھوھ يان دەرەوى ولات، واتە بۆ ماوھەيەكى كورت ناامادە بن.

- 3- نشینگەى چۇن (كەسى تيا نىيە):** يەكەيەكى بىناكەيە كە لە كاتى گەمارۇسازى يان سەرژمىرىدا كەسى تىدا نىيە، يان بۇ بەكرى دانە (راخراو يان ناراخراو بىت) يان دانىشتوانەكەى بۇ دەرەوۋە ۋلات كۇچيان كىردىت و نشینگەكەيان بۇ بەسەر بردنى پشووۋەكان و مۇلەتەكان پاراستىت يان بەدوۋايىانە دروستكردى تەواو بوۋىت ياخود بە ھەر ھۇكارىكى تر .
- 4- نشینگەى گشتى:** ھەر ۋەك لە پىناسەى نشینگەى گشتىدا ھاتوۋە.
- 5- ھۇتلى:** بىناكرائىكى جىگىرە كە لە بەرامبەر كىرپەكى دىارىكرادا ھەوانەوۋە دەستەبەر دەكات.
- 6- دامەزراۋەى كارگەر:** دامەزراۋەيەكە كە چالاكىيەكى ئابوۋرى دىارىكرادا تىيدا ئەنجام دەدرىت و دەكرىت بەرھەم ھىنانى كالا و/يان پىشكەش كىردنى خزمەتگوزارىيەك بىت لە ماۋەى گەمارۇسازى و ژمارەكرىندا.
- 7- دامەزراۋەى داخراۋ:** دامەزراۋەيەكە كە چالاكىيەكى ئابوۋرى تىيدا ئەنجام دەدرىت بەلام لە كاتى گەمارۇسازىدا بە شىۋەيەكى كاتى راۋەستاۋە چ بەھۇى سەخىپىرى كىردنى بىناى دامەزراۋەكە يان كەل و پەلەكانىيەوۋە بىت ياخود بەھۇى ۋەرزى بوۋنى چالاكىيەكە يان ھەر ھۇكارىكى تر بىت.
- 8- دامەزراۋەى چۇن:** دامەزراۋەيەكە كە ھىچ چالاكىيەكى ئابوۋرى تىيدا ئەنجام نادرىت لەكاتى گەمارۇسازىدا چ بە ھۇى ئەوۋە بىت كە تازە دروستكرابىت و ھىشتا دەست بەكار نەبوۋىت يان مەبەستى فرۇشتن يان بەكرىدانىان ھەبىت.

❖ چالاكى

- سروشتى ئەو كارەيە (جۇرى كار يان بەرھەمەكەى) كە دامەزراۋەكە ئەنجامى دەدات لەناۋ يەكەى بىنادا و ئەكرىت يەكك لەمانەى خواروۋە بىت:
- 1- چالاكى كشتوكالى: بەرھەم ھىنانى كشتوكالى لە خۇ دەگرىت بە گشت لەقەكانىيەوۋە ۋەك روۋەكى، ئازەلى، راۋ، دارستان، بەرھەمەپىناھى ئازەلەكان و پەلەۋەر و ئەۋانى تىرىش كە لە بىناكەدا ئەنجام دەدرىن ۋەك چاندىنى درەخت و بەرھەم لە شىنايە پەرزىن كراۋەكان و نەمامگەكان، بەخىۋ كىردنى ئازەلى چوارپىي و پەلەۋەر و ئازەلەكانى تر و ئامادەكرىن و پەرەپىدانى تۇ بۇمەبەستى چاندىن و زىادبوۋن. بۇ نەمونە چالاكىيەكانى پەيوەندىدار بە كشتوكال ۋەك چاندىنى بەرھەمى كشتوكالى بە ھەموو جۇرەكانىيەوۋە، بەخىۋ كىردنى ھەموو جۇرە ئازەلىك، راۋ، دارستان، چالاكىيەكانى دۋاى درۋىنە (دۋاى بەرھەم ھاتن)، ئامادە كىردن و پەرەپىدانى تۇ بۇ مەبەستى چاندىن و زىادبوۋن (تكاپر)، ... ھتد.
- 2- چالاكى پىشەسازى: ئەو چالاكىيەكە كە پەيوەندى ھەيە بە دەرھىنانى سامانى كانزايى و كالا فلزىيەكان ۋەك بەكانزا كىردن و دەرھىنانى نەفتى خاۋ، گازى سروشتى، گوگرد، ھۇسفات، ... ھتد.
- بەرھەمەپىنانى كالاى پىشەسازىيە گۇردراۋەكان چالاكىيەكە كە پەيوەندىدارە بە بەرھەمەپىنانى كالاى پىشەسازى لە رىگاي گۇرپىنى پىداۋىستىيە ھاۋكارەكان بۇ ئەو بەرھەمە نوپىانەى كە لە مۋاسەفەتەكانىان جىاۋازن لەگەل ئەو كالاپانەى كە ھۇكارىبوۋنە بۇ بەرھەمەپىنانى لە رىگاي بەكارھىنانى كار و سەرمايە و رىكخستن و ئەۋانەش كە لە بىنادا ئەنجام دەدرىن ۋەك ئامادەكرىن و پاراستنى گۇشت و بەرھەمەكانى و ماسى و سەۋزەۋات و مپوۋەكان، پىشەسازىيە زەيت و رۇن، پىشەسازىيە بەرھەمەكانى شىر، ھارپىنى دانەۋىلە، بەرھەمەكانى نانەۋاخانەكان، كاكائۇ و چۆكۈلىت و ھەر پىشەسازىيەكى تر، چاپ كىردن و ئەو خزمەتگوزارىيەنەى پەيوەندىيان پىۋە ھەيە، پىشەسازىيە كىمىيائىيەكان، پىشەسازىيەكانى دەرمانسازى، پىداۋىستىيەكانى خاۋىن كىردنەوۋە، كاتژمىرەكان، ئامپىرەكانى تايبەت بە بىنن، يارىيەكان، گەۋھەرەكان، چاكرىدەۋەى ئامپىر و كەرەستەكان، پاكرىدەۋەى ئاۋ، دروستكرىنى بىنا و رىگا، تىكدان، ... ھتد. ھەرۋەھا بەرھەمەپىنانى وزەى كارەبا و كۆكرىدەۋە و پاكرىدەۋە و دابەشكرىنى ئاۋ.

- 3- چالاكى بازارگانی: ئەو چالاكىيەيە كە پەيوەندى بە كارى بازارگانی ھەيە بە ھەموو جۆرەكانىيەو (كەپىن و فرۇشتى كالاکان) لەگەل ئەو چالاكىيە بازارگانیيە پەيوەندىان پىو ھەيە، و ھەروەھا بازارگانیيە پەراويزەكانىش دەگرىتە خۆى (قازانجەكانى بازارگانیيە بچووكەكان) ئەوانەى لە كارى بازارگانیيە بچووكەو بەدەست دىن
- 4- چالاكى خزمەتگوزارى: چالاكىيەكە كە پەيوەندى بە دەستەبەر كردنى ئەو خزمەتگوزارىيەنەو ھەيە كە پىشكەشى تاكەكان و خىزانەكان دەكرىت وەكو خزمەتگوزارىيەكانى پزىشكى، پەروەردەيى، ئاسايش و بەرگرى، ... ھتە.
- 5- چالاكىيەكانى تر: گشت ئەو چالاكىيەنەن كە لە چالاكىيەكانى پىشتردا نىن و باسىان نەكراو، وەك ئەو خزمەتگوزارىيەنەى پەيوەندىان بە تەندرووستى مرقەو ھەيە، چالاكىيە پىشەيى و زانستى و تەكنىكىيەكان، چالاكىيەكانى بەكرى دان و بەكرى گرتن، چالاكىيەكانى خزمەتگوزارىيەكانى پشتىوانى كردن، چالاكىيەكانى ئاسايش و چاودىرى كردن، چالاكىيەكانى خزمەتگوزارىيە تاكەكەسىيەكان، چالاكىيەكانى بىناكردن و دروست كردن، گواستەو و كۆگايى كردن، پەيوەندىيەكان، بىمە، ... ھتە.

❖ كەرتى كار

ھەلگەوتەى دامەزراوئە لە رووى ئەو چالاكىيە دەست نىشانكراوئە كە تىيدا دەكرىت و يەك لەمانەى خواروئەيە:

- **حكومى:** ئەگەر خاوەندارىتتى دامەزراوئەكە بگەرپتەو بۆ حكومەت بە بى رەچاو كردنى ئەوئە ئايا ئەو كارەى تىادا دەكرىت كارگىرپىە يان رىكخراوئەيى، و پارەدار كردنى بەشيوئە ناوئەندىيە، وەكو دىوانى وەزارتەكان.
- **گشتى:** ئەگەر خاوەندارىتتى دامەزراوئەكە بگەرپتەو بۆ حكومەت كارىكى بەرھەمھىنانى تىادا ئەنجام بەرپت و پارەداركردنى لە لايەن خۆيەوئە (يان كەسپكەوئەيە)، وەك كۆمپانىا بازارگانی و پىشەسازى و گواستەوئەيەكان ... ھتە.
- **تەئەلاو:** ئەگەر سەرمايەى دامەزراوئەكە بە شيوئە ھاوئەش بىت لە نىوان كەرتى تايبەت و كەرتى حكومى بە بى رەچاو كردنى رىژەى ھەر يەكەيان.
- **ھەرەموزى:** ئەو دامەزراوانەن كە خاوەندارىتتىان دەگەرپتەو بۆ كۆمەلە ھەرەموزىيەكان، و سەرمايەكەشى لە پشكى بى سنور بىك دىت.
- **تايبەت:** ئەو دامەزراوئەيە كە خاوەندارىتتىيەكەى بۆ تەنھا يەك كەس يان كۆمەلە كەسانىك لە دەستەى كۆمپانىياكە بگەرپتەو بە بى رەچاو كردنى لايەنى ياساى دامەزراوئەكە.
- **بىانى:** ئەگەر خاوەندارىتتى دامەزراوئەكە بە تەواو بۆ كەرتى تايبەت بگەرپتەو و كەسەكەش عىراقى نەبىت ياخود كۆمپانىيايەك بىت و لە لايەن كەسانى بىانىيەو بەرپوئە بەردىت.

❖ خىزانى ئاساى

خىزانى ئاساى بۆ مەبەستەكانى سەرژمىرى پىناسە دەكرىت و برىتتىيە لە كەسپكە يان كۆمەلە كەسانىك كە پەيوەندىيە خىزانىان ھەبىت يان نەيانبىت و لە تەواو يان بەشكىيە يەكەيەكى نىشتەجى بووندا بژىن و لە خواردن و شتە پىوستەكانى ترى ژياندا ھاوئەش بن و خىزانى ئاساى دابەش دەبىت بۆ:

- 1) **خىزانى پىكھاتوو لە تەنھا يەك كەس:** خواردن و كارە پىوستەكانى ترى ژيان بە تەنبايى ئەنجام دەدات بى ھەبوونى پەيوەندى بە كەسپكى تر، وەك كۆمەلە كەسانىك كە لە نىشىنگەيەكى ئاساى (خانوو يان شوئە) يان ھۆتيل يان شوپىنكى گەشت و گوزارى دەژىن و ھىچ پەيوەندىيەكى خىزانى پىكەوئەيان نابەستىتەو و ھەر يەكەيان بۆ بژىوى خۆى پشت بە خۆى دەبەستىت.
- 2) **خىزانى پىكھاتوو لە جەند كەس:** كۆمەلەكى دووكەسى يان زياتر كە پىكەوئە دادەنىشن و سەرۆكى خىزانىان ھەيە و لە بەدەست ھىنانى خۇراك و بىداوئىستىيەكانى ترى ژياندا ھاوئەش و دەكرىت بوودجەيەكى ھاوئەشيان ھەبىت و يان نەيانبىت (پىكەوئە بەشدارى بكن لە

خەرجىيەكاندا لە داھاتى سەرۆكى خىزانەوھە يان ھەندى ئەندامانى خىزانەوھە، دەكرىت پەيوەندىيەكى خىزانى پىكەوھەيان بەستىتەوھە يان نەيانبەستىتەوھە يانپىش ھەردووو حالەتە تىكەلاو بن، و ئەندامانى خىزان لە ھەموو يان بەشىكى ژەمەكانى خواردن ھاوبەش بن. ھەرگەسىك بە شىوھەكى كاتى لە دەرھوى ولات بىت و دواى ماوھى كەمتر لە سالىك بگەرپتەوھە و لەگەل خىزانەكەدا بژىت بە ئەندامى خىزان دادەنرىت، بىجگە لە قوتابيان و نەخۆشەكان كە بە بى رەچاو كردنى ماوھى مانەوھەيان لە دەرھوى ولات بە ئەندامى خىزان ئەژمار دەكرىن.

مەرج نىيە ھەرگەسىك لە خەرجىيەكانى خىزاندا بەشدار بىت ئەندامى خىزان بىت، بۆ نموونە ئەو باوكەى بەردەوام لە دەرھوى ولات خەرىكى كاركردەنە و بۆ ھاوسەر و مندالانى خەرجى دەنرىت بە ئەندامى خىزان دانانرىت مەگەر لەكاتى سەرژمىرى كردندا لە گەل خىزانەكەيدا بىت.

دەكرىت خىزان بەبى شوپىنى مانەوھە بىت و كەل و پەلى خۆى لەگەل خۇيدا بگىرپت و لە سەر شەقام يان بەردەرگاي بىناكان يان لەسەر شوستەكان يان لە ھەر شوپىنىكى ترى لەو جۆرە بخەوئىت.

❖ خىزانى بەكۆمەل

كۆمەلە كەسانىك كە لە نشىنگەيەكى گشتىدا دەمىننەوھە و ھىچ پەيوەندىيەكى خىزانى پىكەوھەيان نابەستىتەوھە و لە ئامادەكارىيەكانى زياندا بەشدارى لەگەل يەكتردا ناكەن، بۆ نموونە ميووانى ھۆتيل، زىندانەكان، قوتابيان، يەتيمەكان، بەسالچووان و پەككەوتووان، و ھەروھەا ئەو كرىكارانەى پىكەوھەن لە نشىنگە گشتىيەكاندا. ئەو سەربازانەى لە سەربازگەكان يان دامەزراوھەكانى ترى سوپا دان ئەم پىناسەيە نايانگرتەوھە و لە سەرژمىرىدا لە گەل خىزانەكانياندا دەنووسرىن.

پىويستە رەچاوى ئەوھش بكرىت كە لە ھەندى نشىنگەى بەكۆمەل دا خىزانى ئاسايى ھەن، بۆ نموونە خىزانى بەرپۆھەرى ھۆتيل كە لە شوپىنىكى تايبەت لە ھۆتيلەكەدا ژيان بەسەر دەبەن يان بەرپۆھەرى نەخۆشخانە و خىزانەكەى، يان بەرپۆھەرى زىندان و خىزانەكەى، بۆيە زانىارىيەكانيان لە گەل زانىارىيەكانى خىزانى ئاسايىدا وەردەگىرىن. ھەروھەا كۆمەللىكى 6 كەسى يان زياتر كە لە نشىنگەيەكى ئاسايىدا دەژىن و ھىچ پەيوەندىيەكى خىزانى پىكەوھەيان نابەستىتەوھە و ھەريەككىيان لە بژىوى خۇيدا پشت بەخۆى دەبەستىت و لەوانەيە لە ھەندى ژەمى خواردندا لەگەل كەسانى تر ھاوبەش بن بە خىزانى بەكۆمەل دادەنرىن، بۆ نموونە ئەو كرىكارانەى لە شوپىنى كاركردندا دەژىن يان ئەو كەسانەى پىكەوھە لە شوقە يان خانووئىكدان. بەلام ئەگەر ژمارەى ئەو كەسانەى ھىچ پەيوەندىيەكى خىزانى پىكەوھەيان نابەستىتەوھە 5 كەس يان كەمتر بىت ئەمانە بە خىزانى بەكۆمەل داناندرىن بەلكو بە خىزانى ئاسايى ئەژمار دەكرىن. ھەروھەا لە خىزانى بەكۆمەلدا ئەو كەسانەى ناامادەن بە ئەندامى خىزانەكە داناندرىن.

❖ سەرۆكى خىزان

ئەو كەسەيە كە بە شىوھى راھاتوو لەگەل خىزانەكەيدا دەژىت و لە ناو ولاتدايە و بەم ناوھە لەناو ئەندامانى ترى خىزانەكەدا دەناسرىتەوھە بە بى رەچاو كردنى رەگەزى ئەو كەسە بەلام ئەبىت تەمەنى لە 12 سال كەمتر نەبىت. بەگشتى ئەم كەسە خاوەنى دەسەلاتە و بەرپرسە لە دانانى رىكارى تايبەت بۆ كاروبارى ئابوورىي خىزان و دەكرىت كەسانى تر لەمەدا ھاوكارىي بكەن. مەرج نىيە ئەو كەسە بىت كە بەتەمەنترىن بىت يان دەرامەتى لەوانى تر زياتر بىت بەلام مەرجە كە پەيوەندىيەكى خزمایەتى ھەبىت لەگەل ھەموو يان بەشىكى ئەندامانى خىزانەكەدا.

❖ خاوەندار

- كەسىكى ئاسايى يان كەسايەتتەيەكەي ئىعتبارىيە كە لە رووى بەرپۆەبەردنەو دەسەلاتدارە بەسەر كارى خاوەندارىتتەيە كشتوكالىيەكەو، و بە پىي ئەو بابەتانەي كە رىگەي پىدراو بەرپار وەردەگرىت و بەرپرسىيارەتتەيە تەكنىكى و ئابوورىيەكانى تايبەت بە خاوەندارىتتەيەكە لەسەر شانەيتى.
- ئەكرىت راستەوخۇ يان لە رىگاي برىكارىكەو بەرپرسىيارەتتەيەكانى بە ئەنجام بەگەينىت و ئەمانەي خوارەو بە خاوەندار دادەنرىن:
- ✓ ئەو كەسەي خاوەندارىتتەيەكى كشتوكالى بەرپۆە دەبات (خاوەنى بىت يان بەكرى بىت يان بەرپۆەبەرى بىت) جا چ تەنھا رووەكى بىت يان تەنھا ئازەلى بىت يان ھەردووكيان بىت پىكەو، لە ناوچەي شوينى نىشتەجى بوونى بىت يان لە ناوچەيەكى تر بىت و خۇي بەرپۆەي ببات.
- ✓ زەوييەكى بە كرئى گرتىت و بۇ كاروبارى كشتوكالى بەكارى بەينىت.
- ✓ زەوييەك بەكار بىننىت كە ھى خۇي نەبىت و بەكرىش نەبىت و مافى سوود لىي وەرگرتنى بە خۇي دابىت و بۇ بەرھەمەينانى كشتوكالى بەكارى بەينىت.
- ✓ ژمارەيەك درەختى لە بن دەست دابن تەنانەت ئەگەر مافى ھەلسوكەوت كرنىشى نەبىت بەرامبەريان.
- ✓ چەند ئازەلىكى لە بن دەست دابن بە مەبەستى سوود وەرگرتن لەوان يان لە بەرھەمەكانيان بۇ كارى بازركانى يان فرۇشتىيان يان فرۇشتنى بەرھەمەكانيان وەكو گۇشت، شىر و (مشتقاتە)، پىست و صوف، يان چەند شانەيەكى ھەنگوین يان پەلەوەر يان كىلگەي پەلەوەر يان كارگەي ھەلینەرى جوچكەي لە بن دەستدابن.
- ✓ ئەگەر دامەزراوەي حكومى و كۇمپانىا و كۇمەلەي ھەردوويەك ھەبىت كە خاوەندارىتتەيەكى كشتوكالى بەرپۆە ببات يان كارى پىبكات، ئەوا بە خاوەندارى كشتوكالى دادەنرىت. دەكرىت زەوييەكى كشتوكالى يان ئازەل يان مىش ھەنگ لەژىر دەستى خاوەندارەدا بن ياخود دەكرىت لە يەك كاتدا دوو يان زياتر خاوەندارىتتى كشتوكالى بەرپۆە ببات لە جۇرەكانى بەرھەمى كشتوكالى. ئەگەر وەكو يەكەيەكى سەربەخۇي كشتوكالى بەرپۆە بەردرىت و يەك بەرپۆەبەرايەتتەيە ھەبىت و ھۆكارەكانى بەرھەم ھىنان ھاوبەش بن، وەكو ھىزى كار و ئامپىرەكان و ئامرازەكان و ئازەلەكان، ئەوا وەكو يەك خاوەندارىتتەيە كشتوكالى ئەژمار دەكرىن.

❖ خاوەندارىتتى

رووبەرىكە لە زەوييەك كە ھەمووى يان بەشىكى بەكار ھاتوو بە مەبەستەكانى بەرھەم ھىنانى كشتوكالى و كاروبارە تەكنىكى و كارگىرپىيەكانى وەكو يەكەيەكى سەربەخۇي كشتوكالى لە لايەن تاكە كەسىك يان لەگەل چەند كەسانىكى تر بەرپۆە دەبردرىن، بە بى رەچاو كرنى خاوەندارىتتى يان كيانى ياسايى يان رووبەر يان ھەلگەوتەكەي. ھەروەھا ئەو يەكە و دامەزراوانەي ئازەل يان بەرھەمى ئازەلى تىاياندا بەرھەم دەھىندرىن بە خاوەندارىتتەيە كشتوكالى دادەنرىن.

❖ بەرھەمى رووەكى

برۇشكە كىلگەيە سەردەكيەكان (وەكو گەنەم، جۇ، برنج، گەنەشامى، پەتاتە، گولى گولە بەرۆژە، پەمۇ) لە خۇ دەگرىت. ھەروەھا برۇشكە لاوەكيەكان و سەوزەوات (وەكو باقلە، نىسك، لۇبىيا، ماش، وىنجە، تەماتە) و باخەكانى خورما و ميوە و باخى ھاوبەش و دارستانەكان و ھەموو جۇرە نەمامگەيەك وەكو نەمامگەي درەخت، دارى جوانى و دارەكانى دارستانەكان لەخۇ دەگرىت.

❖ بەرھەمى ئازەلى

بەخىو كرنى ئازەل و بەرھەم ھىنانى ئازەل و بەرھەمەكانى ئازەل كە برىتىن لە مەر، چىل و گا، بزن، گامىش، حوشتر، كىلگەكانى پەلەوەر، كىلگەكانى ماسى، شانەكانى مىش ھەنگ و ھى تر، لەخۇ دەگرىت.

بەشى سېيەم

رېكار

1.3 پرسىيارنامە سەرژمىرى

زوررى غەمەلىياتى سەرژمىرى گىرنگى دا بە بواری بەكار ھىنانى تەكنەلۇزىيە نوئى و ئامادەكارى بۇ بازىدانىكى چوونايەتى لە بواری دانان و جى بەجى كىردن بە پشت بەستىن بە نوئىرېن ئامۇڭگارىيە نىودەولەتتەيەكان لەبارە سەرژمىرى دانىشتوان و نشىنگەكان لە 2010 دا و بنەما و ئامۇڭگارىيەكانى نەتەوۋە يەگىرتوۋەكان لە جى بەجى كىردى سەرژمىرىيەكان بۇ گەيشتن بە چوارچىۋە ئامارىيەكانى ھەمەلايەنە و بەووردەكارىيەوۋە لەبارە بىناكان و تايبەتمەندىيەكانىيان و خىزانەكان، ئەمانەش لە رىگاي:

- 1- بەكارھىنانى سىكانەرى زىرەك لە داگرتى پرسىيارنامەكانى سەرژمىرىدا، بە مەبەستى وەرگرتى خىرا و ووردى زانىارىيەكان و دوورى كىردن لە ھەر جۇرە ھەلە يان لايەنگىرىيەك لە داگرتى داتاكاندا. ھەرۋەك دواى گەپانەوۋە پرسىيارنامەكان لە كارى مەيدانىيەوۋە دەست كرا بە روويپواندى پرسىيارنامەكان و چارەسەر كىردىيان لە رىگاي بەرنامە تايبەتەوۋە. بۇ گەيشتن بەمانە پرسىيارنامەكانى سەرژمىرى بە رىگايەكى نوپۇە دىزايىن كران و بۇ يەكەمجار لە مېژوۋى سەرژمىرىيەكانى عىراق شىۋازى تۆمارى تايبەت بەكار ھات كە لە 25 پەرى دوورۋو و بە قەبارە A3 پىكەتتوۋە. توپۇزەرى مەيدانى ۋەلامە گونجاۋەكانى دەنوۋسى يان لە چوارگۆشە تايبەتەكاندا دايدەنا و بۇ دەستكەوتنى ئەنجامەكان لە ماۋەيەكى زۇر كورتدا لە رىگاي سىكانەرى زىرەكەوۋە راکىشەران و ۋەرگىران كە ئەمەش پىۋىستى بە ژىرخانىكى لىھاتوۋ ھەبوۋ. ھەرۋەھا پىۋىستى ھەبوۋ بە ئامادە كىردى كادىرى مرۇيى و پىشخىستى لايەنە تەكنىكىيەكان بە لىھاتوۋىيەكى بەرزەوۋە.
- 2- ھەلەسوكەوت كىردن لەگەل تەكنەلۇزىيە نوئى ۋەكو سىستەمى زانىارىيە جوگرافى (و دابەزاندنى ئەنجامەكانى سەرژمىرى لە سەر سىستەمەكە لە داھاتوۋدا) لە رىگاي بەكار ھىنانى سىستەمەكانى زانىارىيە جوگرافى (GIS) لە ئامادەكارىيەكانى سەرژمىرى و پىشاندانى ئەنجامەكانى سەرژمىرىدا.
- 3- درووستكىردن نەخشە جوگرافىيە و ئامادەكىردىيان بۇ ھەموو ئەو كەسانە لە كارە مەيدانىيەكانى سەرژمىرىدا كارىيان دەكرد ئەویش بە پشت بەستىن بە ۋىنە ئاسمانىيە نوپۇەكانى ئەو سالە كە لە لىژنەكانى سەرژمىرىيەوۋە دەست پىدەكات تا بە بىژمىرەكانەوۋە كۆتابى دىت.
- 4- دىزايىن كىردن و دەست نىشانكىردى ناۋەرۋۇكى پرسىيارنامە لە رىيى بابەت و ماسەفاتەكان بۇ ئەوۋى بەرنامە و داتابىسى بۇ دابندىت.
- 5- تەپار كىردى ژىرخانەكان و دەست نىشانكىردى بىنكەكانى كاركىردن لە ناۋەند و لە ھەرئىمدا بە ھەموو ئەو ئامىر و كەرەستانە تايبەت بە پرۇزەكە كە بىنكەكان پىۋىستىيان پىبوۋ.
- 6- ھەلپۇزاردى كادىرى لىھاتوۋ ئەوانە شارەزايىيان ھەبوۋ لە بواری بەكارھىنانى تەكنەلۇزىيە نوئى بۇ ئەوۋى ئامادە بىرپىن ۋەكو راھىنەر بۇ مەبەستى راھىنانى تىمەكانى كارە تەكنىكىيەكان.
- 7- تواناسازى و ئامادەكىردى كادىرى مرۇيى بۇ پىشخىستى لايەنە تەكنىكىيەكان بە لىھاتوۋىيەكى بەرز و تايبەت لە بواری تەكنەلۇزىيە زانىارىيەكانەوۋە.
- 8- لىكۆلىنەوۋەيەك سەبارەت بە بابەتەكانى ناۋەرۋۇكەكە و ئاستى پىۋىست بوونىيان و تواناى دەستەبەر كىردىيان لە سەرژمىرىدا، و گەنگەشەرى رەشنىۋوسى پرسىيارنامە لە گەل كۆمەلە شارەزايەكى نەتەوۋە يەگىرتوۋەكان و پەيمانگەرى عەرەبى بۇ راھىنان و لىكۆلىنەوۋە ئامارى، نوپۇەرىكانى كۆمپانىيەكانى بەرھەمپىنانى تەكنەلۇزىيە سىكانەرى زىرەك بۇ پرسىيارنامەكانى سەرژمىرى، و ئەو ۋولاتانە لە بواری بەكارھىنانى تەكنەلۇزىيە نوئى لە سەرژمىرىدا ئەزمونىيان ھەيە ۋەكو مەغرىب، مسر، سودان، ئوردن و نۇرۋىژ، لە روۋى شىۋە و ناۋەرۋۇك و ئاستى ۋەلامادانەوۋە بۇ دەستەبەر كىردى زانىارىيە پىۋىست و گونجاندنى لەگەل ئەو شتانەرى بىرپارىيان لەسەر دراۋە و ماسەفاتى سىكانەرى زىرەك لە رىگاي ناسىنى ئەو كىشە و ئاستەنگانە لە ئەزمونەكانىيان بەدەرگەوتن.

2.3 گشتگیر بوونی سەرژمیری

سەرژمیری هه‌موو پارێزگاگان دەرگرتە خۆی بە پارێزگاگانى هەریمی کوردستانیشەوه، بە هه‌موو یه‌که کارگێرییه‌کان تا نزمترین ئاستی یه‌که‌ی کارگێری که بریتییە له گه‌رەك له شارنشین و گوند له گوندنشیندا. هه‌روه‌ها بۆ بچووکتین دابه‌شبوونی ناماری له نیو گه‌رەك یان گوند دا که بریتییە له بلۆك. جی به‌جی کردنی سەرژمیری گشت بیناکان به هه‌موو جۆره‌کانییه‌وه دەرگرتە خۆی چ نشینگه بن یان نانشینگه و تابه‌تمه‌ندییه‌کانیشیان‌وه. هه‌روه‌ها خیزانه‌کان و ژماره ئەندامه‌کانیان و ره‌گه‌زی سەرۆکی خیزان و خاوه‌نداره کشتوکالییه‌کان له‌ناو خیزانه‌کاندا و ره‌گه‌زی خاوه‌ندار و جۆری خاوه‌نداریتی کشتوکالی. سەر‌ه‌رای ئەمانه‌ش، گشت دامه‌زراوه‌کان و ئەو چالاکییه‌ نابوو‌ریانه‌ی تیاپاندا ئەنجام دهرین له خۆ دەرگرت.

3.3 ماوه‌ی ژماردن

کاری مه‌یدانی سەرژمیری کردنی بیناکان و خیزانه‌کان و دامه‌زراوه‌کان و خاوه‌نداریتییه‌ کشتوکالییه‌کان به کۆمه‌له‌ پرۆسه‌یه‌کی گه‌مارۆدان و ژماره‌کردن له ماوه‌ی 2009/10/6 تاكو 2009/12/20 ده‌ستی پێکرد له هه‌ر دوو ناوچه‌ی شارنشین و گوندنشیندا که نزیکه‌ی 22 هه‌زار که‌س له فه‌رمانبه‌رانی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌ی حکومه‌تی فیدرال و حکومه‌تی هەریمی کوردستان و به‌هاوکاری کارمه‌ندانی ده‌زگای ناوه‌ندیی نامار له ناوه‌ند و له هەریمی کوردستان به‌شاردارییان تیدا کردبوو.

کاره‌که بۆ دوو قۆناخ دابه‌ش کرا، قۆناخی یه‌که‌م کاری مه‌یدانی له ناوچه‌ شارنشین‌ه‌کاندا له 2009/10/6 تاكو 2009/10/30 که کۆمه‌له‌ کاریکی له‌خۆ گرتبوو له‌وانه‌ دهردانی گه‌رەکه‌کان و ده‌ست نیشان کردنی سنووره‌کانیان له سروشتدا له ریگای به‌کار هینانی نه‌خشه‌وه، ژماره کردنی ریگاکان له سروشتدا و دابه‌زاندنیان بۆ سه‌ر نه‌خشه، ده‌ست نیشانکردنی سنووری بلۆکه‌کان له سروشتدا و له سه‌ر نه‌خشه، دابه‌ش کردنی شوینی کارکردن له سه‌ر یاریده‌ده‌ره‌کان، ژماره‌کردنی بیناکان، دواچار پێ کردنه‌وه‌ی تۆماره‌کانی گه‌مارۆسازی و ژماره‌کردنی بیناکان و خیزانه‌کان و دامه‌زراوه‌کان و خاوه‌نداره کشتوکالییه‌کان.

قۆناخی دووهم کاری مه‌یدانی له ناوچه‌ گوندنشین‌ه‌کاندا له ماوه‌ی 2009/10/13 تاكو 2009/12/20 و ئەو کارانه‌ی له‌خۆ گرتبوون بریتی بوون له ده‌ست نیشان کردنی پووتانه‌کانی گونده‌کان و ئەمه‌ش به به‌کارهینانی نامیری GPS له مه‌یداندا، ئینجا ئەنجامدانی پرۆسه‌ی گه‌مارۆدانی گشت گونده‌کان و ده‌ست نیشان کردنی سنووریان له سروشت و دابه‌زاندنی له‌سه‌ر نه‌خشه، دواتر ده‌ست نیشانکردنی سنووری بلۆکه‌کان له سروشت و له‌سه‌ر نه‌خشه و دابه‌ش کردنی ناوچه‌کانی کارکردن به‌سه‌ر یاریده‌ده‌ره‌کان، ژماره کردنی بیناکان و دواچاریش پێ کردنه‌وه‌ی تۆماره‌کانی گه‌مارۆدانی بیناکان و خیزانه‌کان و دامه‌زراوه‌کان و خاوه‌نداره کشتوکالییه‌کان.

مه‌به‌ست له پرۆسه‌ی ژماره کردن به ده‌ست خستنی به‌لگه‌ی جوگرافیا‌یی بوو که بژمیر به‌هۆی ئەوانه‌وه‌ بتوانیت زانیارییه‌کانی په‌یوه‌ست به بیناکان و خیزانه‌کان به‌ده‌ست بێنیت بۆ مه‌به‌ستی سەرژمیری به بێ ره‌چاو کردنی جۆری و مه‌به‌ستی به‌کارهینانی. مه‌به‌ست له پرۆسه‌ی گه‌مارۆسازی به ده‌ست خستنی چوارچێوه‌ی ناماری و زانیاریی سه‌ره‌تاییه‌ له‌باره‌ی دانیش‌توان و خیزانه‌کان که بریتین له ده‌ست نیشان کردنی ئەو شوینانه‌ی که لێن و ژماره‌یان و هه‌روه‌ها بۆ ئەوه‌ی بێت به رێبه‌ریکی کار کردن بۆ مه‌به‌ستی مه‌زنده کردنی ژماره‌ی بژمیره‌کان و ده‌ست نیشان کردنی شوینی کارکردنی هه‌ر بژمیریێک و دُنیا بوون له له‌خۆ گرتنی بچووکتین ناوچه‌ی جوگرافیا‌یی.

4.3 سەرژمیری ئەزه‌موونی

به پێی پلانی گشتگیری سەرژمیری گشتی دانیش‌توان و نشینگه‌کانی سالی 2009، به‌مه‌به‌ستی تاقیکردنه‌وه‌ی هه‌مه‌لایه‌نه‌ی رێوشوینییه‌کانی سەرژمیری، له 6 شوینی کارگێری جیا‌جیا له عێراق سەرژمیری ئەزه‌موونی به‌رپۆه‌ جوو که تیاپاندا هه‌موو تابه‌تمه‌ندییه‌کانی دانیش‌توان و نشینگه‌کان بوونیان هه‌بوو و به‌سه‌ر 6 پارێزگادا دابه‌ش بوون و به‌ئه‌نجام گه‌یاندنی گشت قۆناخه‌کانی سەرژمیری له خۆ دهرگرت هه‌ر له

ئامادەكارىيەكان و سەرژمىرى كىردن و چارەسەر كىردن كە قۇناخى گەمارۇسازى و ژمارە كىردىشى لەخۇ دەگىرت و لە نىۋە يەكەمى مانگى ئايارى 2009 بەرپۇچوۋو پىرۇسەي گەمارۇسازى و ژمارەكىردن 7 رۇژى خايدان لە رىكەۋىتى 2009/5/24 تاكو 2009/6/1 و 1853 كەس بەشداريان تىدا كىرد.

بە پىي ئەو بابەتانەي كە پەيوەندىيان بەم قۇناخەۋە ھەبوۋ ئەمانەي خوارەۋە تاقي كرانەۋە:

- 1- كارى مەيدانى و بەردەۋام بوۋنى لە نەخشە كىشانەۋە بىگرە تاكو و گەمارۇسازى و ژمارە كىردن.
- 2- كەرەستەي پىۋىست بۇ ژمارە كىردن كە لە ژمارەكىردنى بىناكاندا بەكار دىن لە پىرۇسەي گەمارۇسازى و ژمارە كىردندا.
- 3- ووردى و كارايى بەرنامەكانى راھىنان لە روۋى ناۋەرۇك و ھەلبۇزاردنى راھىنەران و ماۋەي راھىنان و ئاستى وەرگىرتنى راھىنراۋەكان بۇ داگىرتنەكانى تۇمارەكان و پىرسىارانمەكان و دەرھىنراۋەكانيان (ئەنجامەكانيان).
- 4- تاقىكىردنەۋەي تۇمارى پىرسىارانمەكانى گەمارۇسازىي بىناكان و خىزانەكان و ئەو پىرسىارانەي لە سەرى درووست دەبن.
- 5- ئاستى روۋىي رىنمايىيەكان و پىناسە و چەمكە بەكارھاتوۋەكانى ناويان.
- 6- تاقىكىردنەۋەي ووردىي نەخشەكان و شىۋازى ھەلسوكەۋوت كىردن لەگەلىدا.
- 7- زانىنى تىكىراي پىركىردنەۋەي تۇمارىك و لەۋىشەۋە دەست نىشانكىردنى ژمارەي كاتژمىرەكانى كار.
- 8- ئامىرەكانى سكانەرى زىرەك و رىژەي وەرگىرتنى زانىيارىيەكان لە پىرسىارانمەكان.
- 9- بەرنامەي چارەكىردنى زانىيارىيەكان و دەركىردنى راپۇرتى كۇتايى.
- 10- قۇناخى پىداچوۋنەۋە و ووردىيىنى كىردنى مەكتەبى.

5.3 كارى مەيدانى

ھەر گەرەككە لە ناۋچە شارنشىنەكاندا (ناۋ سنوۋرى شارەۋاننىيەكاندا) و ھەر گوندىك لە ناۋچە گوندىشىنەكاندا (دەرەۋەي سنوۋرى

شارەۋاننىيەكان) بە شوپىنى كار دادەنرىت لە كارى گەمارۇسازى و ژمارەكىردندا، كە تىايدا شىۋازى خوارەۋە پەپرەۋ دەكرىت لە كارە مەيدانىيەكانى پىرۇسەي گەمارۇسازى و ژمارە كىردندا:

- 1- نەخشەيەكى رىپىشاندىرى ناۋچەي كارى مەيدانى بە قەبارەي A0 رادەستى سەرۇكى تىمى گەرەك دەكرىت، ھەرۋە نەخشەي ووردەكارى بە پىي ژمارەي يارىدەدەرەكانى.
- 2- دەست نىشانكىردنى سنوۋرى گەرەك لە لايەن سەرۇكى تىمەۋە و دانانى ئاماژە و نىشانە بۇ سبۇخى سور و ئىنجا دابەزاندىيان لەسەر نەخشە.
- 3- دانانى ژمارەي سەرژمىرى كە دووبارە نابنەۋە بۇ رىگاكەن لە لايەن سەرۇكى تىمەۋە كە لە گەرەكەكەدا دووبارە نابنەۋە و بە ژمارە 1 دەست پىدەكات و ھەلدەكشىت، پاشان گەمارۇدانى و دانانى نىشانەي رىگاكەن بە سبۇخى شىن و ئىنجا دابەزاندىنى لەسەر نەخشە.
- 4- دابەش كىردنى گەرەك بۇ سەر بلۇكەكان لە لايەن سەرۇكى تىمەۋە بە جۇرىك (70-100) بىنا لە ھەر بلۇككىدا ھەبىت و ژمارە كىردنى ئەم بلۇكانە بە ژمارەي سەرژمىرى كە دووبارە نابنەۋە لە گەرەكەكەدا و لە ژمارە 1 ۋە دەست پىدەكات و ھەلدەكشىت.
- 5- دابەش كىردنى بلۇكەكان لە لايەن سەرۇكى تىمەۋە بەسەر يارىدەدەرەكانىدا بە شىۋەيەك بۇ ھەر يارىدەدەرەك 5 بلۇك تەرخان بىكرىن و وصفى بلۇكەكان بۇ ھەر يەك لە يارىدەدەرەكان بىكرىت.
- 6- دابەزاندىنى بلۇكەكانى تايبەت بە ناۋچەي كارى ھەر يەك لە يارىدەدەرەكان لەسەر نەخشەي ووردەكارىي تايبەت بە سەرۇكى تىم و جىگىر كىردنى نمرەي يارىدەدەر بە ئاراستەي سەرەۋەي لاي راستى سنوۋرەكە.
- 7- دابەزاندىنى نمرەي سەرژمىرى رىگا لە سەر نەخشە بۇ ناۋچەي كارى ھەر يارىدەدەرەك.

- 8- پېداچوونەو و تەواو كىردنى نىمرەكانى رېڭاگان لە لايەن يارىدەدەرەو لە سەر نەخشە و دلتيا بوون لىي و گونجاني لەگەل ئەوئى لە سەر ئەرز ھەيە.
- 9- دەست نيشانكىردنى سنوورى بلۆكەكان لە سەر ئەرز و دانانى نيشانە بۇ دەست نيشانكىردنى سنوورى بلۆك بە سبۇخى سۇر كە لە گۆشەى باشوورى رۇژ ئاوا، و دابەزاندى لەسەر نەخشە.
- 10- ژمارە كىردنى بىناكانى ناو ھەر بلۆكىك لەسەر ئەرز لە لايەن يارىدەدەرەو و بە ژمارەى رىزبەندى سەرژمىرى كە دووبارە نابنەو لە ھەر بلۆكىكدا و لە ژمارە 1 ھو دەست پىدەكات و ھەلدەكشيت، بە سبۇخى شين و لە گۆشەى باشورى رۇژئاوا، ئىنجا دابەزاندىان لەسەر نەخشە.
- 11- پىر كىردنەوئى تۆمارى گەمارۆدانى بىناكان و خىزانەكان و دامەزرەوكان و خاوندارە كشتوكالىيەكان لە لايەن يارىدەدەرەو و بە پىي رىنمايىيەكانى پىر كىردنەوئى تۆمار و پىرسىارنامەكان.

3.6 چارەكىردنى زانىارىيەكان

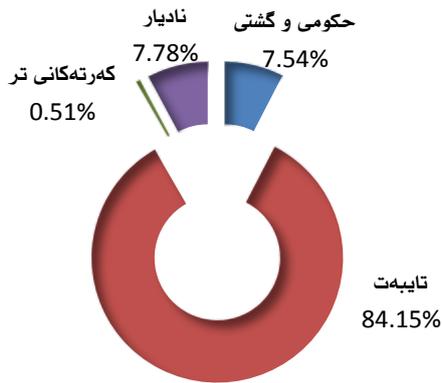
چارەكىردنى زانىارىيەكان بە چەند قۇناخىكدا تىپەر دەبىت كە برىتىن لە:

- 1- قۇناخى پېداچوونەو و ووردبىنى كىردنى مەكتەبى بۇ تۆمارەكان لە ماوئى 2010/2/9 تاكو 2010/4/29.
- 2- قۇناخى سكانەرى زىرەك لە ماوئى 2010/2/25 تاكو 2010/6/15.
- 3- قۇناخى لەخۇ گرتن لە ماوئى 2010/3/9 تاكو 2010/7/1.
- 4- قۇناخى كۆدكردن لە ماوئى 2010/4/10 تاكو 2010/7/15.
- 5- قۇناخى چارەكىردن لە ماوئى 2010/4/22 تاكو 2010/7/22.

چارەكىردن بە پىي مىكانىزمى كار و رىبازى دەست نيشانكراو و بە پىي داواكارىيەكانى ھەر قۇناخىك لە قۇناخەكان بەرپۆە چوو و رەچاوى ئەوئى كراو كە ھىچ راست كىردنەو يان لابردنىك نەكرىت لەسەر ئەو پىرسىارنامانى لە مەيدان بەكار ھاتوون و پېداچوونەو و ووردبىنى كرا لەسەر ئەو زانىارىيەكانى كە دەبوو كارىگەريان ھەبىت لەسەر كارى سكانەرى زىرەك لە كاتى راكيشانىندا و ئەم زانىارىيەكانە دەگرىتە خۇي: نمرەى كارگىرپى گەرەك بە گەرەنەو بۇ رىبەرى كارگىرپى تايبەت بە كارى سەرژمىرى، ژمارەى بلۆكەكانى ھەر گەرەكەك و ژمارەى تۆمارەكان لە ھەر بلۆكىكدا، لە كۆتايىشدا دلتيا بوون لە پىر كىردنەو و درووستى زانىارىيەكانى پىناسىن لە پىرسىارنامەكانى گشت تۆمارەكاندا لەگەل ژمارەى پىرسىارنامە بەكارھاتوونەكان و نەبوونى ھىچ بىر بوونىك. دواى دلتيا بوون لەوئى گشت زانىارىيەكانى قۇناغى پىشتر درووستن، دەست كرا بە پىر كىردنەوئى نموونەى چوارچىوئى كار و دواتر لە خستەيەكى تايبەت لە داتابىس دا داگىران وەكو خزمەتىك بۇ كارەكە لە قۇناغى سكانەرى زىرەكدا و بۇ ئەوئى لەورىگىيەو دلتيايى درووست بكرىت لە نەبوونى ھىچ جۆرە بىر بوونىك و كەم بوونىك لە تۆمارەكان يان بلۆكەكاندا. دواتر پىرۆسەى سكانەرى زىرەك دەست پىكرا كە چەند چالاكىيەك لە خۇ دەگرىت و برىتىن لە چاودىرى كىردن، سكانەرى زىرەك (ICR)، راستكىردنەو، پارىزگارى كىردن، داگرتنى چوارچىوئى، بىر بوونەكان و دووبارە بوونەكان، چارەكىردنى سەرھتايى، ئىنجا گواستەنەو بۇ قۇناغى گشتگر بوون لە ناو داتابىسدا. لە كاتى روودانى ھەر جۆرە گىرەتەك لە وىنەكاندا پىرۆسەى سكانەرى زىرەك بۆى دووبارە دەكرابەو بۇ وىنەكانى پىرسىارنامەكان.

ئەبىت بىزانرىت كە لە رىڭاى زانىارىيەكانى ئەو چوارچىوانەى لە ناو كۆمپوتەر داگىراون و بەرنامەى بىر بوونەكان و دووبارەبوونەوئى تانرا بىزانرىت كە ئايا ھىچ پىرسىارنامەيەك يان تۆمارىك يان بلۆكىك ھەبوو پىرۆسەى رووئىيى رووناكىي بۇ نەكرابىت ياخود لەناو داتابىسەكەدا نەپارىزاو بن.

به‌شی چوارهم نه‌نجامه سه‌ره‌کییه‌کان

وینه‌ی ژماره 2- ریژه‌ی دامه‌زراوه‌کان به‌پیی جۆری کهرت

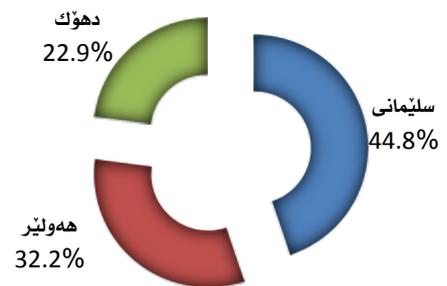
- له ناوچه شارنشینه‌کاندا ریزبه‌ندی دامه‌زراوه‌کان به‌ پیی جۆری کهرته‌کان بریتییه له کهرتی تایبته 83.79٪، نادیار 9.14٪، حکومی 7.08٪، گشتی 0.49٪، تیکه‌ن 0.27٪، بیانی 0.25٪، ههره‌وه‌زی 0.10٪، له کۆی گشتیی دامه‌زراوه‌کانی ههریمی کوردستان له ناوچه شارنشینه‌کاندا.

- له ناوچه گوندنشینه‌کاندا ریزبه‌ندی دامه‌زراوه‌کان به‌ پیی جۆری کهرته‌کان بریتییه له تایبته 85.05٪، حکومی 10.01٪، نادیار 4.41٪، گشتی 0.29٪، ههره‌وه‌زی 0.076٪، تیکه‌ن 0.079٪، بیانی 0.05٪. له کۆی گشتیی دامه‌زراوه‌کانی ههریمی کوردستان له ناوچه گوندنشینه‌کاندا.

1-4 ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان

- کۆی ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له ههریمی کوردستان بریتییه له 245559 دامه‌زراوه که ریژه‌ی 71.2٪ یان له ناوچه شارنشینه‌کاندا و نه‌ویتر واته 28.8٪ له ناوچه گوندنشینه‌کان.

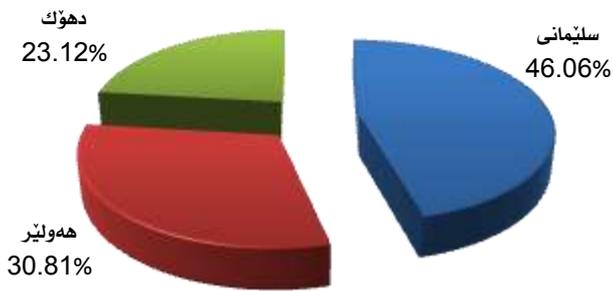
- پارێزگای سلیمانی له رووی هه‌بوونی دامه‌زراوه‌کانه‌وه گه‌وره‌ترین ریژه‌ی هه‌یه که 44.8٪ ه و دوا‌ی نه‌و هه‌ریه‌ک له پارێزگای هه‌ولێر (32.2٪) و ده‌وک (22.9٪) دین.

وینه‌ی ژماره 1- ریژه‌ی دامه‌زراوه‌کان به‌پیی پارێزگاکان

2-4 دامه‌زراوه‌کان به‌ پیی کهرت

- کۆی دامه‌زراوه‌کانی ههردوو کهرتی حکومی و گشتی بریتییه له 7.54٪ له کۆی گشت دامه‌زراوه‌کانی ههریمی کوردستان، ههره‌ها گه‌وره‌ترین ریژه‌ی دامه‌زراوه‌کان هی کهرتی تایبته که بریتییه له 84.15٪ و کهرته‌کانی تریش ریژه‌ی 0.51٪ پیکده‌هین. نه‌و دامه‌زراوه‌ش که جۆری کهرته‌که‌یان دیار نییه ریژه‌یان 7.78٪ له کۆی هه‌موو دامه‌زراوه‌کانی ههریمی کوردستان.

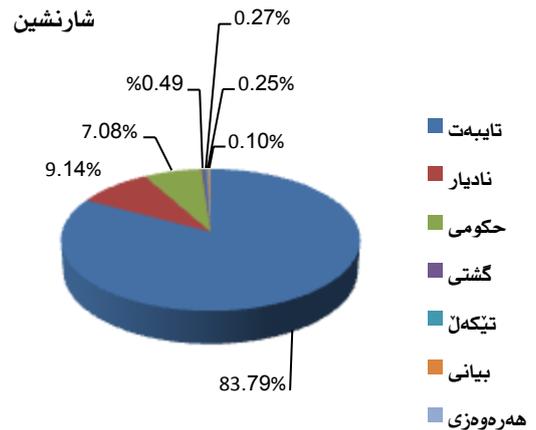
وینەى ژمارە (5) دابەش بوونی دامەزراوەکانی کەرتى تایبەت بە پێى پارێزگا

- پارێزگای ههولیر بەرزترین ئاستی دامەزراوه هەرە دەزیبەکانی هەیهەکه دهگاته 76.37%، ئینجا پارێزگای سلیمانى (16.45%) ولەکوئاییشدا پارێزگای دهۆك (7.17%).

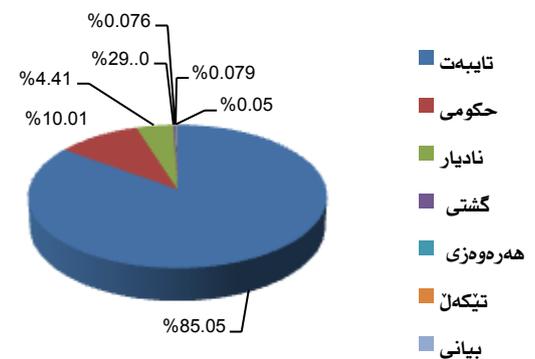

وینەى ژمارە (6) دابەش بوونی دامەزراوەکانی کەرتى هەرە دەزی به پێى پارێزگا

- هەرۆهە له رووی ههبوونی دامەزراوەکانی کەرتى بیانییش پارێزگای ههولیر بەرزترین ئاستی هەیهە که بریتییە له 78.07%، هەرپهه که له پارێزگاکانی سلیمانى (12.5%) و دهۆك (9.42%) به پلهی دووهم و سێهەم دین.

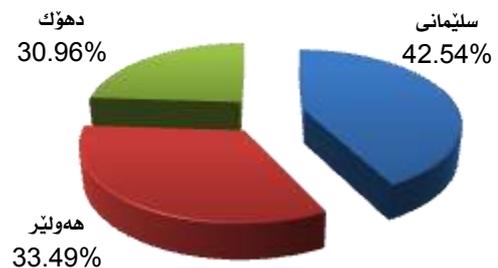

گوندنشین

وینەى ژمارە (3) دامەزراوەکانی هەریمی کوردستان به پێى ژینگه و کەرت

- بۆ دامەزراوەکانی کەرتى حکومی، پارێزگای سلیمانى گەرەترین ئاستی هەیهە 42.54% و دواى ئەویش هەرپهه که له پارێزگاکانی ههولیر (33.49%) و دهۆك (30.96%) دین.

وینەى ژمارە (4) دابەش بوونی دامەزراوەکانی کەرتى حکومی به پێى پارێزگا

- هەرۆهە بۆ کەرتى تایبەتیش پارێزگای سلیمانى گەرەترین ریزه پلهی هەیهە 46.06% و پاشان پارێزگای ههولیر به ریزه پلهی 30.81% پلهی دووهم و پارێزگای دهۆك به ریزه پلهی 23.12% پلهی سێهەمی دەستەبەر کردوو.

- پارېزگای سلېمانی بهرترين ريژدی ههیه له ژماردی نهو دامهزراوانه‌ی چالاکیان تابه‌ته به کشت و کال و قۆزینه‌وه‌ی دارستان و راوه‌ماسی که دهکاته 48.32% و پارېزگای هه‌ولیر که‌مترین ريژدی ههیه 24.08%، و ريژدی نه‌م چالاکیه له پارېزگای دهۆک 27.59%.

- ناوچه شارنشینه‌کانی پارېزگای دهۆک له نیو ناوچه شارنشینه‌کانی تر دا بهرترين ريژدیان ههیه له ژماردی نهو دامهزراوانه‌ی که له بواری چالاکی کشتوکال و (حراجه) و راوه‌ماسی دان و ريژده‌کش بریتیه له 51.26% به‌لام نه‌م ريژهیه له پارېزگاکانی تر دا بریتیه له 33.46% له پارېزگای سلېمانی و 15.27% له پارېزگای هه‌ولیر.

- ناوچه گوندنشینه‌کانی پارېزگای سلېمانی له نیو ناوچه گوندنشینه‌کانی تر دا بهرترين ريژدیان ههیه له ژماردی نهو دامهزراوانه‌ی که له بواری چالاکی کشتوکال و قۆزینه‌وه‌ی دارستان و راوه‌ماسی دان و ريژه‌کش بریتیه له 50.82% به‌لام نه‌م ريژهیه له پارېزگاکانی تر دا بریتیه له 25.56% له پارېزگای هه‌ولیر و 23.60% له پارېزگای دهۆک.

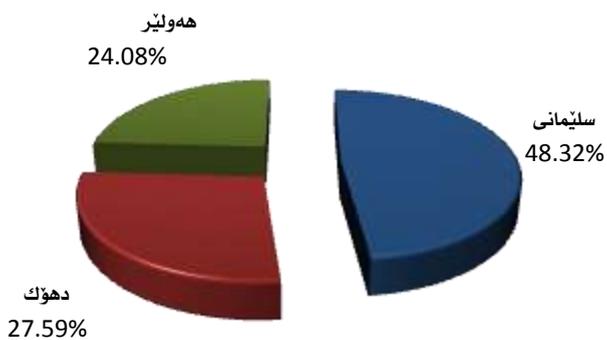

وینە‌ی ژماره (7) دابه‌ش بوونی دامهزراوه‌کانی که‌رتی بیانی به بیی پارېزگا

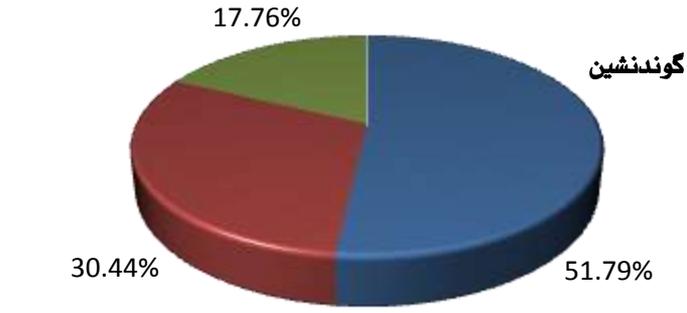
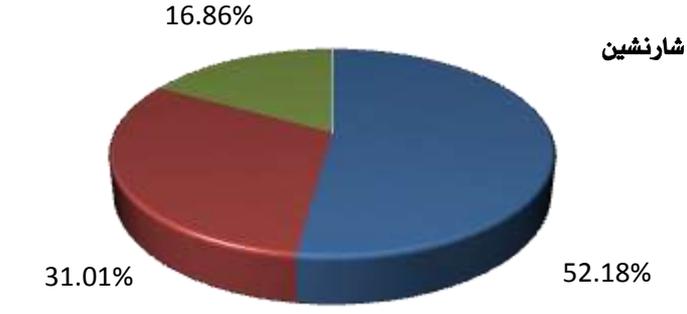
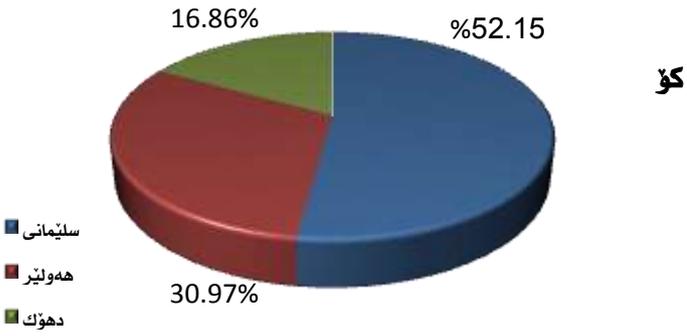
3.4 دامهزراوه‌کان به بیی چالاکیی ئابووری

- نهو دامهزراوانه‌ی که چالاکیه‌کانیان بریتیه له بازرگانیه تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن نه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان ههیه و ماتۆرسیکل ريژدی 38.08%، پیکده‌هینن که بهرترين ريژهیه و دوای نه‌ویش نهو دامهزراوانه دین که چالاکیان بریتیه له کشتوکال و قۆزینه‌وه‌ی دارستانه‌کان و راوه‌ماسی 22.18%، و هه‌روه‌ها نزمترین ريژه‌ش بهر نهو دامهزراوانه ده‌که‌وینت که جواری چالاکیان بریتیه له (چالاکی بزۆی خیزان که تاک به کاری ده‌هینن هه‌روه‌ها چالاکی بزۆی خیزان که به کار دیت له دروست کردنی کهل و پهل و خزمه‌تگوزاریه‌کانی ناسه‌ره‌کی بۆ به کار هینانی تابه‌ته) و ريژه‌کشی دهکاته 0.01%.

- دامهزراوه‌کانی تر که چالاکیه‌کانیان بریتین له چالاکیه ئابووریه‌کانی تر و نه‌مه‌ش چالاکیه‌کانی کانزاکردن و به‌کارهینانی (کانه به‌ردینه‌کان)، گه‌یاندنی ئاو و تۆری ئاوهرۆی ته‌ندروستی، بیناکردن، زانیاریه‌کان و گه‌یاندن، چالاکیه دارایی و بیمه‌یه‌کان، چالاکیه‌کانی خانوو و زهوی و زار، چالاکیه پیشه‌ی و زانستی و ته‌کنیکیه‌کان، چالاکیه‌کانی خزمه‌تگوزاریه کارگپرپیه‌کان و خزمه‌تگوزاریه‌کانی پشتیوانی، هونه‌ر، خوشگوزهرانی و کات به‌سه‌ر بردن، چالاکیه خزمه‌تگوزاریه‌کانی تر، چالاکیه خیزانیه‌کانی تابه‌ته به بزۆی زیان و چالاکیه‌کانی ریکخراو و ده‌سته‌کان نه‌وانه‌ی دادوهری نیشتمانی نایانگرتنه‌وه، ريژدی 39.71% له کۆی گشتیه دامهزراوه‌کان ده‌گرنه خویان.

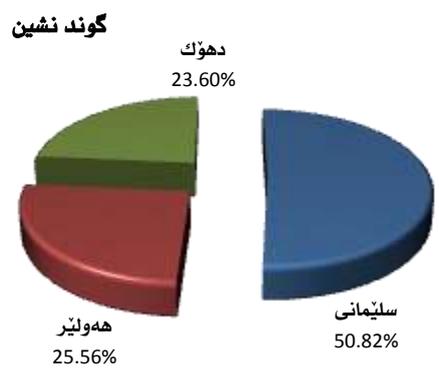
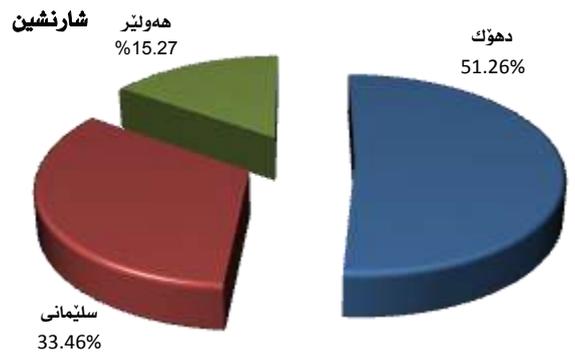
وینە‌ی ژماره (8-1) دابه‌ش بوونی دامهزراوه‌کان نه‌وانه‌ی چالاکیان بریتیه له کشتوکال و قۆزینه‌وه‌ی دارستان و راوه‌ماسی به بیی پارېزگا

وینەى ژمارە (9) دابەش بوونى دامەزرادەگان ئەوانەى چالاکیان پيشەسازییە گۆردرادەگانە بە پێى ژینگە و پارێزگا

- پارێزگای سلیمانى لە رووی ھەبوونى دامەزرادەگانى تايبەت بە چالاکیەکانى بازرگانى تاک و کۆ و چاک کردنەوہى ھەموو جۆرەکانى نەفەر ھەلگرەگان (مركبات) رێژەى 44.49% ى ھەيە کە بەرزترین رێژەيە و دواى ئەويش ھەر يەکە لە پارێزگاکانى ھەولئیر (33.38%) و دھۆك (22.12%) دین.

- لە ژینگەى شارنشیندا، پارێزگای سلیمانى لە رووی ھەبوونى دامەزرادەگانى تايبەت بە چالاکیەکانى بازرگانى تاک و کۆ و چاک کردنەوہى ھەموو جۆرەکانى نەفەر ھەلگرەگان (مركبات) رێژەى 45.46% ى ھەيە کە بەرزترین رێژەيە و دواى ئەويش ھەر يەکە لە پارێزگاکانى ھەولئیر (37%) و دھۆك (21.34%) دین. ھەروەھا لە

وینەى ژمارە (8-2) دابەش بوونى دامەزرادەگان ئەوانەى چالاکیان بریتیيە لە کشتوكال و قۆزینیەوہى دارستان و راوھماسى بە پێى ژینگە و پارێزگا

- پارێزگای سلیمانى لە رووی ھەبوونى دامەزرادەگانى تايبەت بە چالاکیەکانى پيشەسازییە گۆردرادەگان کان رێژەى 52.15% ى ھەيە کە بەرزترین رێژەيە و دواى ئەويش ھەر يەکە لە پارێزگاکانى ھەولئیر (30.97%) و دھۆك (16.86%) دین.

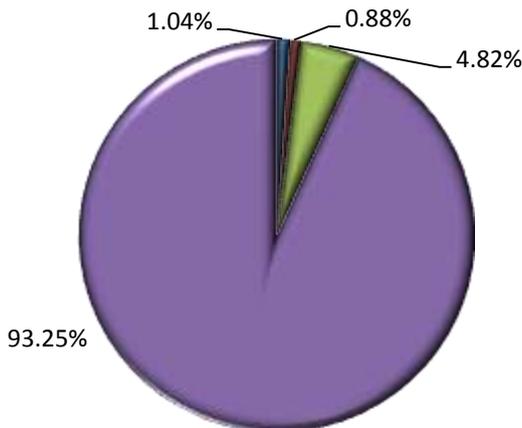
- لە ژینگەى شارنشیندا، پارێزگای سلیمانى لە رووی ھەبوونى دامەزرادەگانى تايبەت بە چالاکیەکانى پيشەسازییە گۆردرادەگان رێژەى 52.18% ى ھەيە کە بەرزترین رێژەيە و دواى ئەويش ھەر يەکە لە پارێزگاکانى ھەولئیر (31.01%) و دھۆك (16.86%) دین.

- ھەروەھا لە ژینگەى گوندنشیندا پارێزگای سلیمانى لە رووی ھەبوونى دامەزرادەگانى تايبەت بە چالاکیەکانى پيشەسازییە گۆردرادەگان کان رێژەى 51.79% ى ھەيە کە بەرزترین رێژەيە و دواى ئەويش ھەر يەکە لە پارێزگاکانى ھەولئیر (30.44%) و دھۆك (17.76%) دین.

4.4 دامەزراوەكان بە پىي كەرت و چالاكىي ئابوورى

- ئەگەر سەيرىكى ئەو دامەزراوانە بىكرىت كە لە كەرتى حكومى دان دەبىنين كە ئەو دامەزراوانەى تايبەتن بە چالاكىي كشتوكال و قۇزىنەوەى دارستان و راوهماسى رىژەى (1.04%) يان پىكدەهين و چالاكىيەكانى پيشەسازىيە گۇردراوەكانىش رىژەى (0.88%) و چالاكىيەكانى بازىرگانىي تاك و كۆ و چاككردنەوەى ھەموو جۆرەكانى نەفەر ھەلگرەكان (مركبات) ىش (4.82%) پىكدەهين. گشت چالاكىيەكانى تىرش رىژەكەيان برىتتەيە لە (93.25%) لە كۆى دامەزراوەكانى كەرتى حكومىدا.

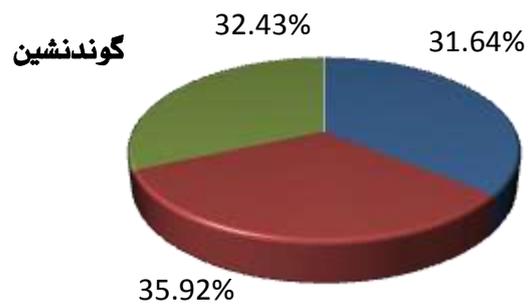
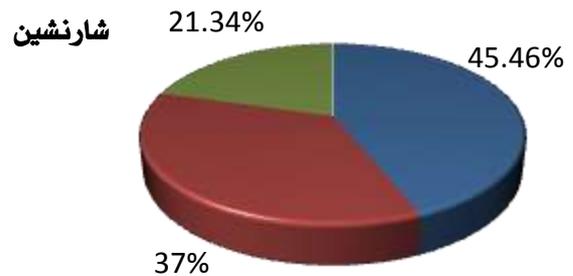
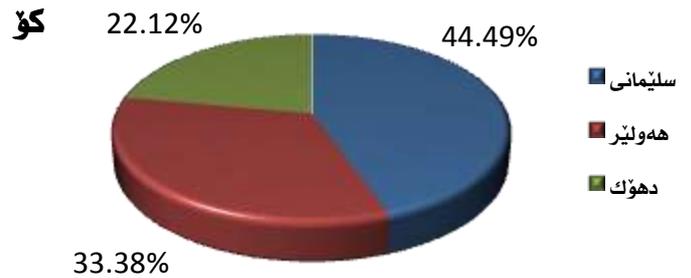
- چالاكىي كشتوكال و قۇزىنەوەى دارستان و راوە ماسى
- پيشەسازىيە گۇراوەكان
- چالاكىيەكانى بازىرگانىي تاك و كۆ و چاككردنەوەى ھەموو جۆرەكانى نەفەر ھەلگرەكان
- گشت چالاكىيەكانى تر

ويئەى ژمارە (11) دابەش بوونى دامەزراوەكانى كەرتى حكومى بە پىي چالاكىي ئابوورى

- ھەروەھا لە نيو دامەزراوەكانى كەرتى تايبەتتەىدا ديارە كە ئەو دامەزراوانەى تايبەتن بە چالاكىي كشتوكال و قۇزىنەوەى دارستان و راوهماسى رىژەى 26.22% يان پىكدەهين و چالاكىيەكانى پيشەسازىيە گۇردراوەكانىش رىژەى 8.54% و چالاكىيەكانى بازىرگانىي تاك و كۆ و چاككردنەوەى ھەموو جۆرەكانى نەفەر ھەلگرەكان (مركبات) ىش 44.33% پىكدەهين. گشت چالاكىيەكانى تىرش رىژەكەيان برىتتەيە لە 20.89% لە كۆى دامەزراوەكانى كەرتى حكومىدا.

ژىنگەى گوندنشىنىشدا پارىزگاي ھەولير لە رووى ھەبوونى دامەزراوەكانى تايبەت بە چالاكىيەكانى بازىرگانىي تاك و كۆ و چاك كىردنەوەى ھەموو جۆرەكانى نەفەر ھەلگرەكان (مركبات) رىژەى 35.92% ى ھەيە كە بەرزترىن رىژەيە و دواى ئەويش ھەر يەكە لە پارىزگايانى دھوك (32.43%) و سليمانى (31.64%) دىن.

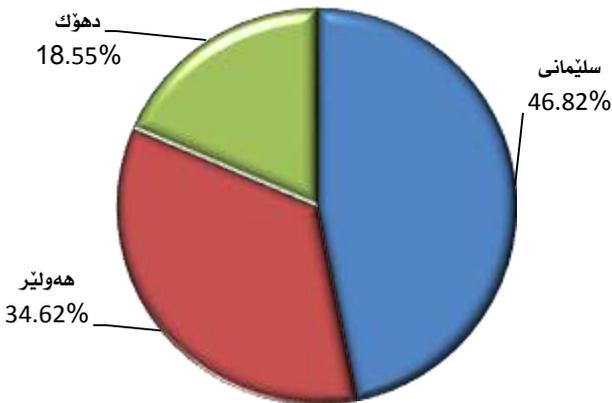

ويئەى ژمارە (10) دابەش بوونى دامەزراوەكان ئەوانەى چالاكىيان بازىرگانىي تاك و كۆ و چاك كىردنەوەى ھەموو جۆرەكانى نەفەر ھەلگرەكان (مركبات) بە پىي ژىنگە و پارىزگا

4.5 ژماره‌ی کارکه‌ران به پی‌ی چالاک‌ی و کهرتی کار

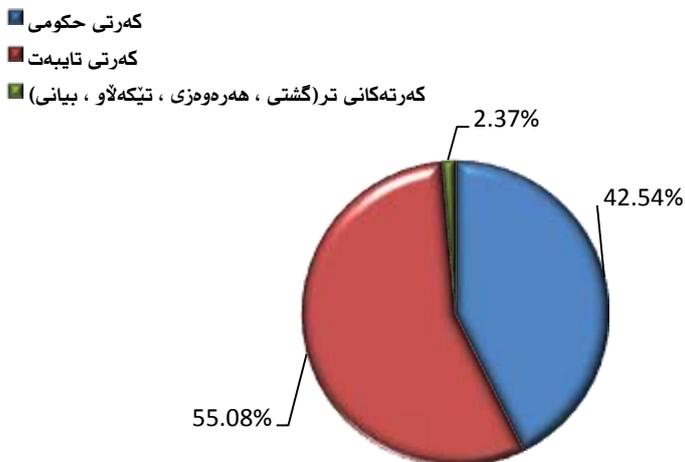
(*) ژماره‌ی کارکه‌ران

- کۆی کارکه‌ران له دامه‌زراوه‌کانی ههریمی کوردستاندا به ههموو جۆره‌کانییه‌وه ده‌کاته 778218 کارکه‌ر که 76.85% ئهم ژماره‌یه له ناوچه شارنشینه‌کان و 23.15% ی تریش له ناوچه گوندنشینه‌کاندا.
- پارێزگای سلێمانی به‌رزترین ناستی ههیه له هه‌بوونی کارکه‌ردا 46.82% کۆی کارکه‌ران و دواى ئه‌و پارێزگای هه‌ولێر (34.62%) و پارێزگای دهۆک (18.55%) دین.

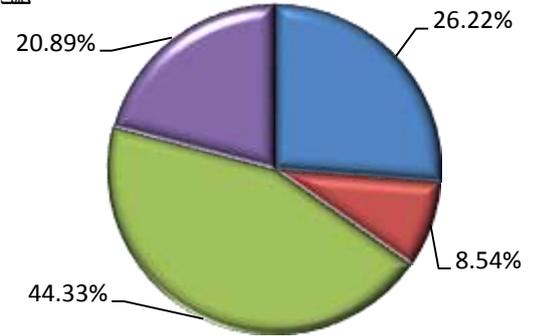
وینە‌ی ژماره (14) دابه‌ش بوونی کارکه‌ره‌کان له دامه‌زراوه‌کاندا به پی‌ی پارێزگا

- ریزبه‌ندی کهرته‌کان له رووی هه‌بوونی کارکه‌ره‌وه به‌م شیوه‌یه یه: کهرتی حکومی 42.54%، کهرتی تایبهت 55.08%، و کهرته‌کانی تر (گشتی، ههره‌وه‌زی، تیکه‌لاو و بیانی) 2.37%.

وینە‌ی ژماره (15) دابه‌ش بوونی کارکه‌ره‌کان له دامه‌زراوه‌کاندا به پی‌ی کهرت

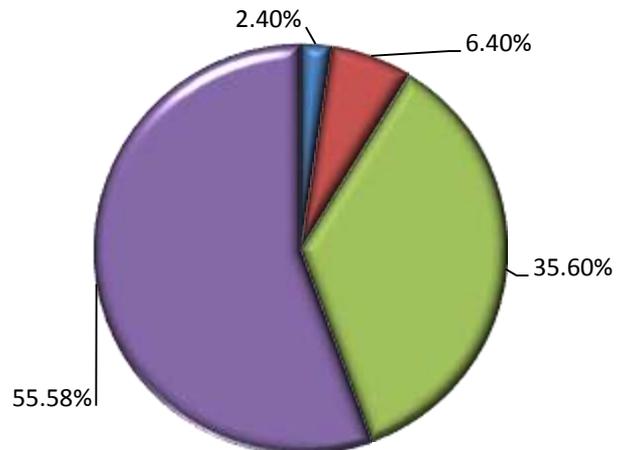
- چالاک‌ی کشتوکال و قۆزینه‌وه‌ی دارستان و راه ماسی
- پیشه‌سازییه گۆردراوه‌کان
- چالاک‌یه‌کانی بازرگانی تاک و کۆ و چاککردنه‌وه‌ی ههموو جۆره‌کانی نه‌فه‌ر هه‌لگه‌ره‌کان
- گشت چالاک‌یه‌کانی تر

وینە‌ی ژماره (12) دابه‌شبوونی دامه‌زراوه‌کانی کهرتی تایبهت به پی‌ی چالاک‌ی ئابووری

- له گشت کهرته‌کانی تر (گشتی، تیکه‌لاو، ههره‌وه‌زی و بیانی) دامه‌زراوه‌کانی تایبهت به چالاک‌یه‌ کشتوکال و قۆزینه‌وه‌ی دارستان و راه ماسییه‌کان ریزه‌ی 2.40% له کۆی گشتیان پیکده‌هین. به‌لام له کۆی دامه‌زراوه‌کانی ئهم کهرتانه‌دا، چالاک‌یه‌کانی پیشه‌سازییه گۆردراوه‌کان 6.40%، بازرگانی تاک و کۆ و چاککردنه‌وه‌ی ههموو جۆره نه‌فه‌ره‌لگه‌ریک 35.60% و له کۆتاییشدا چالاک‌یه ئابوورییه‌کانی تر 55.58% پیک ده‌هین.

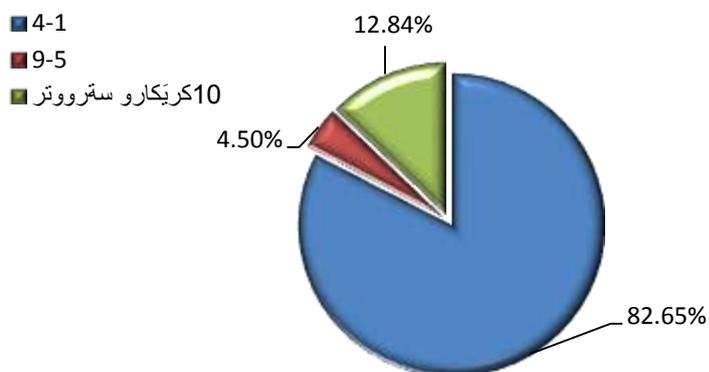
- چالاک‌ی کشتوکال و قۆزینه‌وه‌ی دارستان و راه ماسی
- پیشه‌سازییه گۆردراوه‌کان
- چالاک‌یه‌کانی بازرگانی تاک و کۆ و چاککردنه‌وه‌ی ههموو جۆره‌کانی نه‌فه‌ر هه‌لگه‌ره‌کان
- گشت چالاک‌یه‌کانی تر

وینە‌ی ژماره (13) دابه‌ش بوونی دامه‌زراوه‌کانی کهرتی (گشتی) - تیکه‌لاو - ههره‌وه‌زی - بیانی) به پی‌ی چالاک‌ی ئابووری

4.6 دامەزراوەكان بە پێی گروپەكانی ژمارەى كاركەرەكان

- ئەو دامەزراوەى لە نیوان (4-1) كرىكاریان ھەيە ریزەیان بریتىيە لە 82.65% و لە (9-5) كرىكار 4.50% و 10 كرىكار و سەرۆتەر 12.84% ى دامەزراوەكان پىكدەھيئن.

وینەى ژمارە (16) دابەش بوونى دامەزراوەكان بە پێى گروپەكانى ژمارەى كاركەرەكان

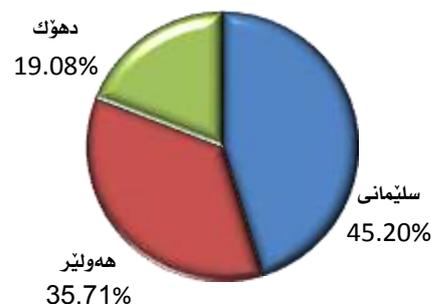
- ریزبەندى پارێزگاكان لە ھەبوونى (4-1) كرىكار بەم شىوھىيە: سلیمانى 46%، ھەولێر 30.31%، دھۆك 23.60%

- ھەرۆھا لە گروپى (9-5) كرىكاردا ریزبەندى پارێزگاكان بەم شىوھىيە:

سلیمانى 45.20%، ھەولێر 35.71%، دھۆك 19.08%

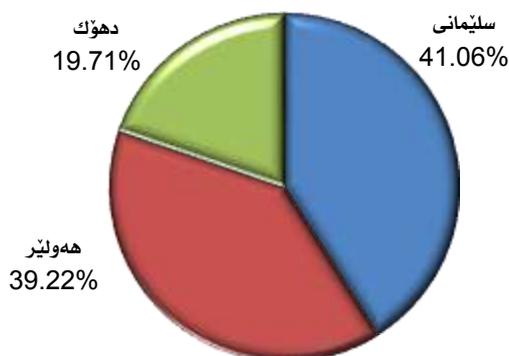
گروپى (4-1)

گروپى (9-5)

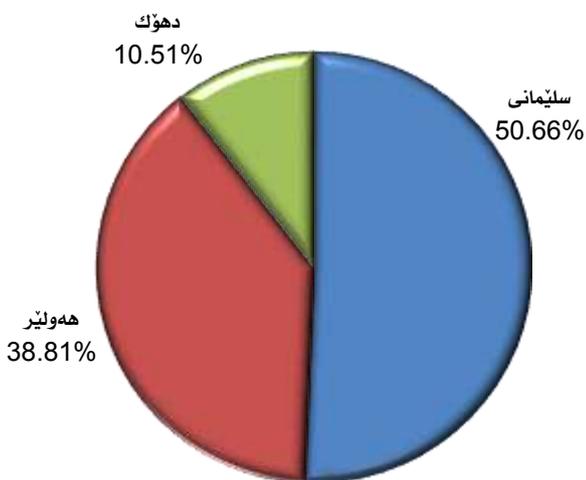
وینەى ژمارە (17) دابەش بوونى دامەزراوەكان بە پێى گروپەكانى (4-1) و (9-5) كاركەر لەسەر ئاستى پارێزگا

- بۆ گروپى (10-49) كرىكاریش پارێزگای سلیمانى پلەى يەكەم 41.06% و پارێزگای ھەولێر پلەى دووم 39.22% و پارێزگای دھۆك پلەى سێيەمى ھەيە 19.71%

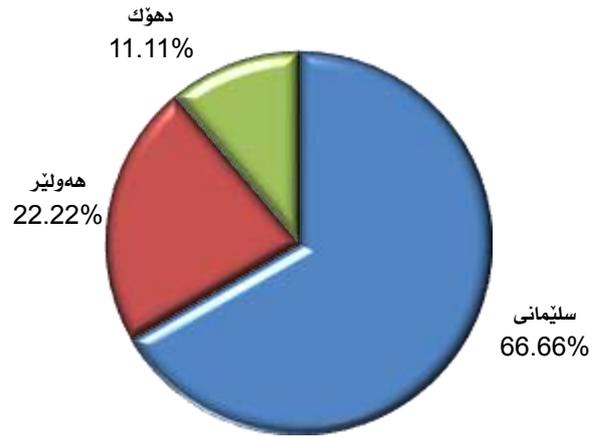

وینەى ژمارە (18) دابەش بوونى دامەزراوەكان بە پێى گروپى (10-49) كاركەر لەسەر ئاستى پارێزگا

لە رووى ھەبوونى ژمارەى كاركەرەكانى نیوان (100-499) كاركەردا، پارێزگای سلیمانى ریزبەندى يەكەم و ھەولێر ریزبەندى دووم و دھۆك ریزبەندى سێيەمى ھەيە كە ریزبەندى بىرێز بریتىيە لە (50.66%)، (38.81%)، (10.51%).

وینەى ژمارە (19) دابەش بوونى دامەزراوەكان بە پێى گروپى (100-499) كاركەر لەسەر ئاستى پارێزگا

وینەى ژمارە (20) دابەش بوونى ئەو دامەزراوانەى زیاتر لە ۱۰۰۰ کارکەریان ھەيە لەسەر ئاستى پارێزگا

- دواجار، ریزبەندى پارێزگاگان بە پێى ھەبوونى زۆرتىرین ژمارەى ئەو دامەزراوانەى زیاتر لە 1000 کارکەریان ھەيە بەم جۆرەيە: پارێزگاى سليمانى 66.66% ، پارێزگاى ھەوليير 22.22% و پارێزگاى دھۆکيش 11.11% .

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابووری و جووری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جووری چالاکی نابووری	
	جووری کهرتی کارکردن								
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هه‌روه‌زی Cooperative	تیکه‌لاو Mixed	کشتی Public			حکومی Governmental
Erbil Governorate									
Agriculture, Forestry and Fishing									
Crop and animal production, hunting and related service activities	71	3	12989	2	1	12	29	13107	کشتوکال و هۆزینه‌وه‌ی دارستانه‌کان و راوه ماسی
Forestry and logging	0	0	11	0	0	0	12	23	چالاکیی کشتوکالی به‌روبووم و به‌رهمه ناژهنیه‌کان و راو کردن و خزمه‌تگوزارییه په‌یومندیداره‌کان
Fishing and aquaculture	0	0	37	0	0	0	1	38	قۆزینه‌وه‌ی دارستان و برینی داره ته‌خته‌بیه‌کان
Total	71	3	13037	2	1	12	42	13168	راو کردنی ماسی و به‌خێوکردنی زینده‌وه‌ره ناوییه‌کان
Mining and Quarrying									
Mining of coal and lignite	0	0	1	0	0	0	0	1	کۆ
Extraction of crude petroleum and natural gas	1	8	9	0	1	0	3	22	به‌کانزاکردنی خه‌لۆز و لگنیت
Mining of metal ores	0	0	1	0	0	0	0	1	ده‌ره‌ینانی نه‌وتی خاو و غازی سروشتی
Other mining and quarrying	0	0	105	0	1	0	1	107	به‌کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Mining support service activities	0	0	2	0	0	0	1	3	چالاکییه‌کانی تری به‌کانزاکردن و به‌کاره‌ینانی کانە به‌ریدینه‌کان
Total	1	8	118	0	2	0	5	134	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی یارمه‌تیدانی به‌کانزاکردن
Manufacturing									
پیشه‌سازی گۆزدراده‌کان									
Manufacture of food products	14	0	842	4	0	6	7	873	پیشه‌سازی به‌رهمه خۆراکییه‌کان
Manufacture of beverages	1	0	24	0	0	0	0	25	پیشه‌سازی خواردنه‌وه‌بیه‌کان
Manufacture of tobacco products	0	0	1	0	0	0	0	1	پیشه‌سازی به‌روبوومی توتن
Manufacture of textiles	1	0	66	0	0	1	2	70	پیشه‌سازی کوتال
Manufacture of wearing apparel	2	0	824	0	0	1	0	827	پیشه‌سازی جل و به‌رگ
Manufacture of leather and related products	0	0	13	0	0	0	0	13	پیشه‌سازی به‌روبوومه‌کانی پێست و به‌روبوومه‌کانی تری هاوشیوه
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	6	0	368	2	0	1	1	378	پیشه‌سازی ته‌خته و به‌روبوومه‌کانی و ته‌په‌دۆر جگه له‌پیشه‌سازی راخه‌ر و پیشه‌سازی جووری دروستکراو له‌پوش و که‌ره‌سته‌کانی هۆزینه‌وه
Manufacture of paper and paper products	0	0	5	0	0	0	0	5	پیشه‌سازی کاغەز و به‌رهمه‌کانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	198	2	0	0	4	204	چاپکردن و له‌به‌رگرتنه‌وه و هۆکاره‌کانی راگه‌یاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	1	0	25	1	0	0	6	33	پیشه‌سازی خه‌لۆزی کۆک و به‌روبوومه نه‌وتیه‌ دوباره‌بووه‌کان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	1	24	0	0	0	1	26	پیشه‌سازی که‌ره‌سته و به‌روبوومه کیمیاوییه‌کان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	5	0	0	0	0	5	پیشه‌سازی که‌ره‌سته بنه‌ره‌تییه‌کانی دروستکردنی دهرمان و ئامانه‌کارییه‌کانی دروستکردنی دهرمان

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابوووری و جۆری که‌رتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	جۆری که‌رتی کارکردن						کۆ Total	جۆری چالاکی نابوووری	
	Type Sector of Work								
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هه‌روه‌زی Cooperative	تیکه‌لاو Mixed	کشتی Public			حکومی Governmental
Manufacturing								پیشه‌سازییه گۆڤدراده‌کان	
Manufacture of rubber and plastics products	1	1	137	0	0	2	3	144	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌کانی لاستیک و باغه
Manufacture of other non-metallic mineral products	1	5	364	0	0	0	5	375	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌کانی کانزا نافلزپیه‌کانی تر
Manufacture of basic metals	2	1	56	0	0	0	0	59	پیشه‌سازی فلزاتی بنچینه‌یی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	10	3	1672	4	1	2	2	1694	پیشه‌سازی به‌ره‌می کانزای تیکه‌له جگه له مه‌کینه‌کان و که‌ره‌سته‌کان
Manufacture of computer, electronic and optical products	1	0	57	0	0	0	1	59	پیشه‌سازی کۆمپیوتەر و به‌روبومه نه‌لکترۆنی و بینراوه‌کان
Manufacture of electrical equipment	0	1	29	0	0	0	1	31	پیشه‌سازی نامیره کاره‌باییه‌کان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	2	0	47	0	0	0	2	51	پیشه‌سازی که‌ره‌سته و نامیره‌کانی پۆلێن نه‌کراو له باه‌تیکێ تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	3	0	0	0	0	3	پیشه‌سازی له‌و ئۆتۆمبیلانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و تانکه‌ری گه‌وره و مام ناوه‌ند
Manufacture of other transport equipment	2	0	10	0	0	0	1	13	پیشه‌سازی هۆکاره‌کانی تری گواسته‌نوه
Manufacture of furniture	1	0	301	0	0	1	0	303	دروست کردنی که‌ل و پهل
Other manufacturing	1	0	21	0	0	0	2	24	پیشه‌سازییه گۆڤدراده‌کانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	0	1	381	0	0	0	12	394	دروست کردن و ناوێته‌کردنی مه‌کینه و نامیره‌کان
Total	46	13	5473	13	1	14	50	5610	کۆ
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply								کاره‌کانی کاره‌با و غاز و هه‌لم و سارد و گه‌رمیی هه‌وا	
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	7	2	197	1	0	1	112	320	گه‌یاندنی کاره‌با و غاز و هه‌لم و سارد و گه‌رمیی هه‌وا
Total	7	2	197	1	0	1	112	320	کۆ
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities								کاروباری ناو و چالاکی ناوه‌رۆکان و به‌ریوه‌به‌ردنی پاشماوه‌کان و چاره‌سه‌رکردنی	
Water collection, treatment and supply	3	1	33	1	0	9	201	248	کۆکۆندنه‌وه و چاره‌سه‌رکردن و گه‌یاندنی ناو
Sewerage	0	0	3	0	0	0	1	4	تۆزه‌کانی زێراب و ناوه‌رۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	1	0	6	0	1	0	13	21	چالاکیی کۆکۆندنه‌وه‌ی پاشماوه‌کان و چاره‌سه‌رکردن و ریزگار بوون و گه‌رانده‌نوه‌ی که‌ره‌سته‌کان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییه‌کانی چاره‌سه‌رکردن و خزمه‌تگوزاریی تری به‌ریوه‌به‌ردنی پاشماوه‌کان
Total	4	1	42	1	1	9	215	273	کۆ
Construction								درووست کردن	
Construction of buildings	10	7	238	0	1	1	12	269	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	1	2	28	0	0	0	8	39	نه‌ندانزایی شارستانی
Specialized construction activities	2	1	236	1	0	0	5	245	چالاکییه‌ پسیۆپیه‌کانی درووستکردن
Total	13	10	502	1	1	1	25	553	کۆ

خشته 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابوووری و جووری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جووری چالاکی نابوووری	
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌زی	تیکه‌لاو	کشتی			
	Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public			Governmental
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles								بازرگانی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن نه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل	
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	7	199	5808	0	1	10	15	6040	بازرگانی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن نه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	14	24	2227	6	2	16	17	2306	بازرگانی به‌کۆ، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	194	20	22380	55	23	83	236	22991	بازرگانی به‌تاک، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Total	215	243	30415	61	26	109	268	31337	کۆ
Transportation and Storage								گواستنه‌وه و کۆگایی کردن	
Land transport and transport via pipelines	0	3	79	0	0	0	1	83	گواستنه‌وه‌ی وشکانی و گواستنه‌وه له پێی بۆرییه‌وه
Water transport	0	0	4	0	0	0	0	4	گواستنه‌وه له پێی ناو (گواستنه‌وه‌ی ناوی)
Air transport	1	0	9	1	1	0	1	13	گواستنه‌وه‌ی ناسمانی
Warehousing and support activities for transportation	167	10	3762	4	2	10	108	4063	کۆگایی کردن و چالاکییه‌کانی پشتگیری کردن له گواستنه‌وه
Other transportation support activities	0	0	10	0	0	1	25	36	چالاکی پۆسته و گه‌یاندنی به‌سته‌کان له رێگای نوێنه‌ره‌کانه‌وه
Total	168	13	3864	5	3	11	135	4199	کۆ
Accommodation and Food Service Activities								چالاکی خزمه‌تگوزاری مانه‌وه و خواردن	
Accommodation	36	1	197	0	2	4	118	358	مانه‌وه
Food and beverage service activities	17	12	2064	3	2	10	16	2124	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی خواردن و خواردنه‌وه
Total	53	13	2261	3	4	14	134	2482	کۆ
Information and Communication								زانیاری و گه‌یاندن	
Publishing activities	1	0	41	1	1	0	9	53	چالاکییه‌کانی بلاوکردنه‌وه
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	2	0	88	2	1	0	1	94	چالاکییه‌کانی به‌ره‌م هینانی فیلم و به‌رنامه‌ی ته‌له‌فزیۆنی و دهنگه تۆمارکراوه‌کان و بلاو کردنه‌وه‌ی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	5	0	0	0	0	5	چالاکی په‌خشی رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن
Telecommunications	4	1	153	3	3	0	12	176	گه‌یاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	25	0	0	0	0	25	چالاکی به‌رنامه‌نووسیی کۆمپیوتەر و شاره‌زایی راویژکاری و نه‌و چالاکیانه‌ی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Information service activities	2	0	38	0	0	1	10	51	چالاکی خزمه‌تگوزارییه‌کانی زانیارییه‌کان
Total	9	1	350	6	5	1	32	404	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابووری و جووری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ	Total	جووری چالاکی نابووری
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌زی	تیکه‌لاو	گشتی			
	Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public			
Financial and Insurance Activities									چالاکییه‌کانی دارایی و چالاکییه‌کانی بیمه
Financial service activities, except insurance and pension funding	6	8	40	1	1	1	25	82	چالاکی خزمه‌تگوزاری دارایی جگه له پاره‌دار کردنی بیمه و سندوقه‌کانی موچه
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	2	0	0	0	2	4	پاره‌دارکردنی بیمه و دووباره‌کردنه‌وی بیمه و سندوقه‌کانی موچه‌ی خانه‌نشینی جگه له ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	1	0	169	2	0	1	8	181	چالاکییه یارمه‌تیده‌ره‌کانی چالاکییه خزمه‌تگوزارییه داراییه‌کان و چالاکییه‌کانی بیمه
Total	7	8	211	3	1	2	35	267	کۆ
Real Estate Activities									چالاکییه‌کانی خانوو و زهوی و زار
Real estate activities	7	0	768	0	1	1	2	779	چالاکییه‌کانی خانوو و زهوی و زار
Total	7	0	768	0	1	1	2	779	کۆ
Professional, Scientific and Technical Activities									چالاکییه پیشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکیه‌کان
Legal and accounting activities	3	0	99	0	0	1	15	118	چالاکییه یاسایی و چالاکییه ژمیریارییه‌کان
Activities of head offices; management consultancy activities	5	5	104	1	0	2	1	118	چالاکییه‌کانی نووسینگه سه‌ره‌کییه‌کان، و چالاکییه راویژکارییه‌کان له بواری به‌ریوه‌به‌ردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	1	0	45	1	0	0	10	57	چالاکییه‌کانی ته‌لاز سازی و نه‌نداناری، و تاقیکردنه‌وی ته‌کنیکی و شیکردنه‌وه
Scientific research and development	0	1	3	0	0	0	5	9	لیکۆلینه‌وه و پاره‌پێدان له بواری زانستی
Advertising and market research	1	0	10	0	0	1	0	12	لیکۆلینه‌وه‌کانی ریکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	5	0	466	2	1	3	4	481	چالاکییه‌کانی تری پیشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکی
Veterinary activities	1	0	45	0	0	0	12	58	چالاکی قیته‌نه‌ری
Total	16	6	772	4	1	7	47	853	کۆ
Administrative and Support Service Activities									چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه کارگێرییه‌کان و خزمه‌تگوزارییه پشتیوانه‌یه‌کان
Rental and leasing activities	1	0	98	0	0	1	0	100	چالاکییه‌کانی به‌کری گرتن
Employment activities	1	1	5	0	0	0	2	9	چالاکییه‌کانی به‌کارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	103	1	0	0	7	111	بریکارییه‌کانی سه‌فه‌ر و نه‌وانه‌ی له بواری گه‌شتی ئاسمانی کارده‌کن و خزمه‌تگوزارییه‌کانی شوین گرتن و نه‌و چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Security and investigation activities	0	0	11	0	0	0	9	20	چالاکییه‌کانی ئاسایش و لیکۆلینه‌وه‌کان
Services to buildings and landscape activities	5	3	41	0	0	0	96	145	چالاکییه‌کانی پێشکەش کردنی خزمه‌تگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوین‌ه‌کان
Office administrative, office support and other business support activities	0	0	40	0	0	0	6	46	چالاکییه کارگێرییه‌کانی نووسینگه‌کان و چالاکییه‌کانی پشتیوانی کردن له نووسینگه‌کان و چالاکییه‌کانی تری پشتیوانی کردن له کاره‌کان
Total	7	4	298	1	0	1	120	431	کۆ
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security									به‌ریوه‌بردنی گشتی و به‌رگری کردن، و دلنایایی کۆمه‌لایه‌تی به‌ زۆر
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	39	5	135	2	4	17	1027	1229	کارگێری گشتی و به‌رگریکردن، و ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Total	39	5	135	2	4	17	1027	1229	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی ناپووری و جۆری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ	Total	جۆری چالاکی ناپووری
	جۆری کهرتی کارکردن								
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌زی	تیکه‌لاو	گشتی			
Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public	Governmental			
Education									فێر کردن
Education	49	6	151	4	4	9	1803	2026	فێر کردن
Total	49	6	151	4	4	9	1803	2026	کۆ
Human Health and Social Work Activities									چالاکییه‌کانی بواری تهن‌دروستی مرۆڤ و کاری کۆمه‌لایه‌تی
Human health activities	19	1	1230	4	3	13	339	1609	چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به تهن‌دروستی مرۆڤ
Residential care activities	1	0	8	0	0	2	8	19	چالاکییه‌کانی چاودێری کردن له‌گه‌ڵ مانه‌وه
Social work activities without accommodation	1	1	37	0	0	1	50	90	چالاکییه‌کانی کاری کۆمه‌لایه‌تی، به‌بێ مانه‌وه
Total	21	2	1275	4	3	16	397	1718	کۆ
Arts, Entertainment and Recreation									هونه‌ر و خوشگۆزهرانی و کات به‌سه‌ر بردن
Creative, arts and entertainment activities	1	0	104	1	0	5	9	120	چالاکییه‌کانی نوێگه‌ری و هونه‌ره‌کان و چالاکییه‌کانی خوشگۆزهرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	8	0	38	0	0	4	45	95	چالاکییه‌کانی کتێبخانه و پارێزراوه‌کان و موزه‌خانه و چالاکیی تری روشنبیری
Gambling and betting activities	1	0	9	0	0	0	0	10	چالاکییه‌کانی قوما‌رکردن و گره‌وکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	7	2	221	1	4	24	98	357	چالاکییه‌کانی وهرزشی و خوشگۆزهرانی و کات به‌سه‌ر بردن
Total	17	2	372	2	4	33	152	582	کۆ
Other Service Activities									چالاکییه‌کانی تری خزمه‌تگۆزاری
Activities of membership organizations	328	15	542	58	18	197	1178	2336	چالاکییه‌کانی نه‌و رێخه‌راوه‌نای خاوه‌ن نه‌ندان
Repair of computers and personal and household goods	3	0	668	2	0	1	3	677	چا‌ک‌کردنه‌وه‌ی نامیره‌کانی کۆمپیوتەر و کال‌ا تاکه‌که‌سی و نامالییه‌کان
Other personal service activities	20	0	1497	4	0	16	7	1544	چالاکییه‌کانی تری خزمه‌تگۆزارییه‌ تاکه‌که‌سییه‌کان
Total	351	15	2707	64	18	214	1188	4557	کۆ
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing									نه‌و چالاکییه‌نای بژیوی ژبان که سوود له کهسه‌کان وهرده‌گرن، و نه‌وانه‌ش که له یواری به‌ره‌م هێنانی کال‌ا و خزمه‌تگۆزارییه‌ جیا نه‌کراوه‌کان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌تدان
Activities of households as employers of domestic personnel	2	0	7	0	0	0	2	11	نه‌و چالاکیه بژیویانه‌ی خێزان که کهسانیک به‌کارده‌هێنن بۆ کاری نیومان
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	1	0	0	0	0	1	چالاکییه جیا نه‌کراوه‌کانی به‌ره‌م هێنانی کال‌ا و نه‌و خزمه‌تگۆزارییه‌نای که خێزان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌ت سوودیان ئی وهرده‌گرت
Total	2	0	8	0	0	0	2	12	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی ناپووری و جۆری که‌رتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work							کۆ Total	جۆری چالاکی ناپووری
	جۆری که‌رتی کارکردن								
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبه‌ت Private	هه‌روه‌زی Cooperative	تیکه‌لاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental		
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies									چالاکییه‌کانی نه‌و ده‌سته و ریک‌خراوانه‌ی دادوه‌ریی نیشتمانی ناپانگرتیه‌وه
Activities of extraterritorial organizations and bodies	1	23	1	0	2	1	0	28	چالاکییه‌کانی ریک‌خراو و ده‌سته نیوده‌وله‌تی و هه‌ریمایه‌تییه‌کان و بایوژخانه و کونسولگه‌رییه بیانییه‌کان
Total	1	23	1	0	2	1	0	28	کۆ
Not Stated									نادیار
Not Stated	7317	3	720	4	4	7	56	8111	
Total	7317	3	720	4	4	7	56	8111	کۆ
Erbil Governorate Grand Total	8421	381	63677	181	86	480	5847	79073	کۆی گشتیی پارێزگای هه‌ولێر

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به‌ پێی ژینگه و چالاکیی ناپووری و جۆری که‌رتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جۆری چالاکی ناپووری	
	جۆری که‌رتی کارکردن		جۆری که‌رتی کارکردن						
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هه‌روه‌زی Cooperative	تیکه‌لاو Mixed	کشتی Public			حکومی Governmental
Erbil Governorate \ Urban								پارێزگای هه‌ولێر / شار	
Agriculture, Forestry and Fishing								کشتوکاڵ و قۆزینه‌وه‌ی دارستانه‌کان و راوه‌ ماسی	
Crop and animal production, hunting and related service activities	13	1	1157	0	0	1	11	1183	چالاکیی کشتوکاڵی به‌روبووم و به‌رهمه‌ ناژه‌نیه‌کان و راوه‌ کردن و خزمه‌تگوزارییه‌ پیه‌م‌نێدیاره‌کان
Forestry and logging	0	0	10	0	0	0	10	20	قۆزینه‌وه‌ی دارستان و برینی داره‌ ته‌خته‌بیه‌کان
Fishing and aquaculture	0	0	0	0	0	0	1	1	راوه‌ کردنی ماسی و به‌خێوکردنی زینده‌وه‌ره‌ ناوییه‌کان
Total	13	1	1167	0	0	1	22	1204	کۆ
Mining and Quarrying								به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی گانه‌ به‌ردینه‌کان	
Mining of coal and lignite	0	0	1	0	0	0	0	1	به‌کانزاکردنی خه‌لوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	0	8	5	0	0	0	2	15	ده‌رهێنانی نه‌وتی خاوه‌ و غازێ سروشتی
Mining of metal ores	0	0	1	0	0	0	0	1	به‌ کانزاکردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	8	0	1	0	1	10	چالاکییه‌کانی تری به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی گانه‌ به‌ردینه‌کان
Mining support service activities	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی یارمه‌تیدانی به‌کانزاکردن
Total	0	8	15	0	1	0	4	28	کۆ
Manufacturing								پیشه‌سازی گۆردراوه‌کان	
Manufacture of food products	11	0	744	4	0	4	4	767	پیشه‌سازی به‌رهمه‌ خۆراکییه‌کان
Manufacture of beverages	1	0	23	0	0	0	0	24	پیشه‌سازی خواردنه‌وه‌بیه‌کان
Manufacture of tobacco products	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی به‌روبوومی توتن
Manufacture of textiles	1	0	66	0	0	1	2	70	پیشه‌سازی کوتان
Manufacture of wearing apparel	2	0	810	0	0	1	0	813	پیشه‌سازی جل و به‌رگ
Manufacture of leather and related products	0	0	13	0	0	0	0	13	پیشه‌سازی به‌روبوومه‌کانی بێست و به‌روبوومه‌کانی تری هاوشیوه
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	6	0	355	2	0	1	0	364	پیشه‌سازی ته‌خته و به‌روبوومه‌کانی و ته‌په‌دۆر جگه‌ له‌پیشه‌سازی راخه‌ر ویشه‌سازی جوری دروستکراوه‌ له‌پوش و که‌رسته‌کانی هۆنینه‌وه
Manufacture of paper and paper products	0	0	5	0	0	0	0	5	پیشه‌سازی کاغه‌ز و به‌رهمه‌کانی کاغه‌ز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	196	2	0	0	4	202	چاپکردن و له‌به‌رگرتنه‌وه و هۆکاره‌کانی راگه‌باندنی تۆمارکراوه
Manufacture of coke and refined petroleum products	0	0	9	0	0	0	0	9	پیشه‌سازی خه‌لوزی کوه و به‌روبوومه‌ نه‌وتیه‌ دوباره‌بووه‌کان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	1	23	0	0	0	0	24	پیشه‌سازی که‌رسته و به‌روبوومه‌ کیمیاوییه‌کان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	5	0	0	0	0	5	پیشه‌سازی که‌رسته‌ بنه‌په‌تیه‌کانی درووستکردنی ده‌رمان و ناماده‌کاریه‌کانی درووستکردنی ده‌رمان

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابوووری و جووری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ	جووری چالاکی نابوووری	
	جووری کهرتی کارکردن								
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌وزی	تیکه‌لاو	کشتی			حکومی
Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public	Governmental	Total		
Manufacturing								پیشه‌سازییه گۆڤردراوه‌کان	
Manufacture of rubber and plastics products	1	1	125	0	0	2	2	131	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌کانی لاستیک و باغه
Manufacture of other non-metallic mineral products	0	4	310	0	0	0	2	316	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌کانی کانزا نافلزاییه‌کانی تر
Manufacture of basic metals	2	1	52	0	0	0	0	55	پیشه‌سازی فلزاتی بنچینه‌یی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	9	3	1597	4	1	2	2	1618	پیشه‌سازی به‌ره‌می کانزای تیکه‌له جگه له مه‌کینه‌کان و که‌ره‌سته‌کان
Manufacture of computer, electronic and optical products	0	0	53	0	0	0	0	53	پیشه‌سازی کۆمپیوتەر و به‌روبومه نه‌لکترۆنی و بێنراوه‌کان
Manufacture of electrical equipment	0	1	28	0	0	0	1	30	پیشه‌سازی نامیره کاره‌باییه‌کان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	2	0	44	0	0	0	2	48	پیشه‌سازی که‌ره‌سته و نامیره‌کانی پۆلێن نه‌کراو له باه‌تیکێ تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	2	0	0	0	0	2	پیشه‌سازی له‌و ئۆتۆمبیلانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و تانکهری گه‌وره و مام ناوه‌ند
Manufacture of other transport equipment	2	0	10	0	0	0	1	13	پیشه‌سازی هۆکاره‌کانی تری گواسته‌نوه
Manufacture of furniture	1	0	287	0	0	1	0	289	دروست کردنی که‌ل و پهل
Other manufacturing	1	0	21	0	0	0	2	24	پیشه‌سازییه گۆڤردراوه‌کانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	0	1	359	0	0	0	10	370	دروست کردن و ناوێته‌کردنی مه‌کینه و نامیره‌کان
Total	39	12	5137	12	1	12	32	5245	کۆ
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply								کاره‌کانی کاره‌با و غاز و هه‌لم و سارد و گه‌رمیی هه‌وا	
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	6	2	162	1	0	1	49	221	گه‌یاندنی کاره‌با و غاز و هه‌لم و سارد و گه‌رمیی هه‌وا
Total	6	2	162	1	0	1	49	221	کۆ
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities								کاروباری ناو و چالاکی ناوهرۆکان و به‌ریوه‌به‌ردنی پاشماوه‌کان و چاره‌سه‌رکردنی	
Water collection, treatment and supply	1	1	15	1	0	4	92	114	کۆکردنه‌وه و چاره‌سه‌رکردن و گه‌یاندنی ناو
Sewerage	0	0	3	0	0	0	1	4	تۆره‌کانی زێراب و ناوه‌رۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	1	0	4	0	0	0	13	18	چالاکیی کۆکردنه‌وه‌ی پاشماوه‌کان و چاره‌سه‌رکردن و بزگار بوون و گه‌رانده‌نوه‌ی که‌ره‌سته‌کان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییه‌کانی چاره‌سه‌رکردن و خزمه‌تگوزاریی تری به‌ریوه‌به‌ردنی پاشماوه‌کان
Total	2	1	22	1	0	4	106	136	کۆ
Construction								درووست کردن	
Construction of buildings	10	7	210	0	1	1	11	240	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	1	2	22	0	0	0	6	31	نه‌ندانزاییی شارستانی
Specialized construction activities	2	1	230	1	0	0	4	238	چالاکییه‌ی پسپۆزیه‌کانی درووستکردن
Total	13	10	462	1	1	1	21	509	کۆ

خشتەى 1 - ژمارەى دامەزراوەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێى ژینگە و چالاکیى نابوورى و جوړى کەرتى کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جوړى چالاكى نابوورى	
	جوړى کەرتى کارکردن		جوړى کەرتى کارکردن						
	ناديار	بياني	تايهت	ههروهزى	تيكه لاو	گشتى			حكومى
Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public	Governmental			
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles								بازرگانى تاک و کۆ، چاککردنەوى هۆکارەکانى هاتووچۆ کردن ئەوانەى بزۆینەرمان هەيه و ماتۆرسىکل	
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	7	199	5591	0	0	10	13	5820	بازرگانى تاک و کۆ، چاککردنەوى هۆکارەکانى هاتووچۆ کردن ئەوانەى بزۆینەرمان هەيه و ماتۆرسىکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	13	24	2115	6	2	16	13	2189	بازرگانى بەکۆ، جگە لە هۆکارەکانى هاتووچۆ کردنى بزۆینەرمان و ماتۆرسىکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	177	20	20446	51	21	73	182	20970	بازرگانى بە تاک، جگە لە هۆکارەکانى هاتووچۆ کردنى بزۆینەرمان و ماتۆر سىکل
Total	197	243	28152	57	23	99	208	28979	کۆ
Transportation and Storage								گواستنەوه و کۆگايى کردن	
Land transport and transport via pipelines	0	3	77	0	0	0	1	81	گواستنەوهى وشکانى و گواستنەوه لە پێنى بۆرييهوه
Water transport	0	0	3	0	0	0	0	3	گواستنەوه لە پنى ناو (گواستنەوهى ناوى)
Air transport	1	0	9	1	1	0	1	13	گواستنەوهى ناسمانى
Warehousing and support activities for transportation	141	8	2679	4	1	9	91	2933	کۆگايى کردن و چالاکیيهکانى پشتگيرى کردن لە گواستنەوه
Other transportation support activities	0	0	10	0	0	1	25	36	چالاكى پۆسته و گهياندنى بەستهکان لە رێگای نوینەرمانهکانهوه
Total	142	11	2778	5	2	10	118	3066	کۆ
Accommodation and Food Service Activities								چالاكى خزمەتگوزارى مانهوه و خواردن	
Accommodation	34	1	172	0	2	3	105	317	مانهوه
Food and beverage service activities	15	12	1818	3	2	9	12	1871	چالاکیيهکانى خزمەتگوزارىيهکانى خواردن و خواردنەوه
Total	49	13	1990	3	4	12	117	2188	کۆ
Information and Communication								زانبارى و گهياندن	
Publishing activities	0	0	40	1	1	0	9	51	چالاکیيهکانى بلاوکردنەوه
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	1	0	86	2	1	0	1	91	چالاکیيهکانى بەرههه مینانى فیلم و بەرنامەى تەلهفزیونى و دەنگه تۆمارکراوهکان و بلاو کردنەوهى مۇسقىقا
Programming and broadcasting activities	0	0	5	0	0	0	0	5	چالاكى پەخشى رادىو و تەلهفزیون
Telecommunications	4	0	127	3	1	0	10	145	گهياندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	24	0	0	0	0	24	چالاكى بەرنامەنووسى کۆمپيوتهر و شارەزايى راوێژکارى و ئەو چالاکیانهى پهيوهنديان پێوه هەيه
Information service activities	2	0	33	0	0	1	9	45	چالاكى خزمەتگوزارىيهکانى زانباريهکان
Total	7	0	315	6	3	1	29	361	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابووری و جووری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جووری چالاکی نابووری	
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌زی	تیکه‌لاو	گشتی			
	Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public Governmental			
Financial and Insurance Activities								چالاکییه‌کانی دارایی و چالاکییه‌کانی بیمه	
Financial service activities, except insurance and pension funding	6	8	39	1	1	1	23	79	چالاکی خزمه‌تگوزاری دارایی جگه له پاره‌دار کردنی بیمه و سندوقه‌کانی موچه
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	2	0	0	0	2	4	پاره‌دارکردنی بیمه و دووباره‌کردنه‌وی بیمه و سندوقه‌کانی موچه‌ی خانه‌نشینی جگه له ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	1	0	168	2	0	1	8	180	چالاکییه یارمه‌تیده‌ره‌کانی چالاکییه خزمه‌تگوزارییه داراییه‌کان و چالاکییه‌کانی بیمه
Total	7	8	209	3	1	2	33	263	کۆ
Real Estate Activities								چالاکییه‌کانی خانوو و زهوی و زار	
Real estate activities	7	0	749	0	1	1	2	760	چالاکییه‌کانی خانوو و زهوی و زار
Total	7	0	749	0	1	1	2	760	کۆ
Professional, Scientific and Technical Activities								چالاکییه پیشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکیه‌کان	
Legal and accounting activities	3	0	97	0	0	1	15	116	چالاکییه یاسایی و چالاکییه ژمێریارییه‌کان
Activities of head offices; management consultancy activities	5	4	94	1	0	2	1	107	چالاکییه‌کانی نووسینگه سه‌ره‌کییه‌کان، و چالاکییه راویژکارییه‌کان له بواری به‌ریوه‌به‌ردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	0	0	45	1	0	0	9	55	چالاکییه‌کانی ته‌لاز سازی و نه‌نداناری، و تاقیکردنه‌وی ته‌کنیکی و شیکردنه‌وه
Scientific research and development	0	1	3	0	0	0	5	9	لیکۆلینه‌وه و پاره‌پێدان له بواری زانستی
Advertising and market research	1	0	10	0	0	1	0	12	لیکۆلینه‌وه‌کانی رێکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	5	0	462	2	1	3	4	477	چالاکییه‌کانی تری پیشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکی
Veterinary activities	1	0	40	0	0	0	11	52	چالاکی قیته‌نه‌ری
Total	15	5	751	4	1	7	45	828	کۆ
Administrative and Support Service Activities								چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه کارگێرییه‌کان و خزمه‌تگوزارییه پشتیوانه‌یه‌کان	
Rental and leasing activities	1	0	97	0	0	1	0	99	چالاکییه‌کانی به‌کری گرتن
Employment activities	1	1	5	0	0	0	2	9	چالاکییه‌کانی به‌کارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	102	1	0	0	4	107	بریکارییه‌کانی سه‌فه‌ر و نه‌وانه‌ی له بواری گه‌شتی ئاسمانی کارده‌که‌ن و خزمه‌تگوزارییه‌کانی شوێن گرتن و نه‌و چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Security and investigation activities	0	0	9	0	0	0	4	13	چالاکییه‌کانی ئاسایش و لیکۆلینه‌وه‌کان
Services to buildings and landscape activities	3	3	21	0	0	0	60	87	چالاکییه‌کانی پێشکەش کردنی خزمه‌تگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوێنه‌کان
Office administrative, office support and other business support activities	0	0	40	0	0	0	4	44	چالاکییه کارگێرییه‌کانی نووسینگه‌کان و چالاکییه‌کانی پشتیوانی کردن له نووسینگه‌کان و چالاکییه‌کانی تری پشتیوانی کردن له کاره‌کان
Total	5	4	274	1	0	1	74	359	کۆ
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security								به‌ریوه‌بردنی گشتی و به‌رگری کردن، و دلناییی کۆمه‌لایه‌تی به‌ زۆر	
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	19	5	122	2	3	17	829	997	کارگێری گشتی و به‌رگریکردن، و ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Total	19	5	122	2	3	17	829	997	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابووری و جووری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جووری چالاکی نابووری	
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌زی	تیکه‌لاو	گشتی			
	Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public			Governmental
Education								فێر کردن	
Education	18	6	118	2	4	7	919	1074	فێر کردن
Total	18	6	118	2	4	7	919	1074	کۆ
Human Health and Social Work Activities								چالاکییه‌کانی یواری تهن‌دروستی مرۆڤ و کاری کۆمه‌لایه‌تی	
Human health activities	16	1	1202	2	2	11	201	1435	چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به تهن‌دروستی مرۆڤ
Residential care activities	1	0	6	0	0	2	8	17	چالاکییه‌کانی چاودێری کردن له‌گه‌ڵ مانه‌وه
Social work activities without accommodation	1	1	34	0	0	1	46	83	چالاکییه‌کانی کاری کۆمه‌لایه‌تی، به‌بێ مانه‌وه
Total	18	2	1242	2	2	14	255	1535	کۆ
Arts, Entertainment and Recreation								هونه‌ر و خوشگوزهرانی و کات به‌سه‌ر بردن	
Creative, arts and entertainment activities	1	0	100	1	0	2	8	112	چالاکییه‌کانی نوێگه‌ری و هونه‌ره‌کان و چالاکییه‌کانی خوشگوزهرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	8	0	32	0	0	3	38	81	چالاکییه‌کانی کتێبخانه و پارێزراوه‌کان و موزه‌خانه و چالاکیی تری روشنبیری
Gambling and betting activities	1	0	8	0	0	0	0	9	چالاکییه‌کانی قوما‌رکردن و گره‌وه‌کردن
Sports activities and amusement and recreation activities	7	2	214	1	4	21	94	343	چالاکییه‌کانی وهرزشی و خوشگوزهرانی و کات به‌سه‌ر بردن
Total	17	2	354	2	4	26	140	545	کۆ
Other Service Activities								چالاکییه‌کانی تری خزمه‌تگوزاری	
Activities of membership organizations	308	12	433	29	16	145	543	1486	چالاکییه‌کانی نه‌و رێخه‌راوانه‌ی خاوه‌ن نه‌ندان
Repair of computers and personal and household goods	3	0	657	2	0	1	3	666	چا‌کرده‌نه‌ی نامیره‌کانی کۆمپیوتەر و کالای تاکه‌که‌سی و نامالییه‌کان
Other personal service activities	17	0	1420	3	0	12	6	1458	چالاکییه‌کانی تری خزمه‌تگوزارییه‌ تاکه‌که‌سییه‌کان
Total	328	12	2510	34	16	158	552	3610	کۆ
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing								نه‌و چالاکییه‌کانی بزێوی ژبان که سوود له کهسه‌کان وهرده‌گرن، و نه‌وانه‌ش که له یواری به‌ره‌م هێنانی کالای و خزمه‌تگوزارییه‌ جیا نه‌که‌راوه‌کان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌تدان	
Activities of households as employers of domestic personnel	1	0	7	0	0	0	2	10	نه‌و چالاکییه‌ بزێوییه‌کانی خێزان که کهسانیک به‌کارده‌هێنن بۆ کاری نیومان
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	1	0	0	0	0	1	چالاکییه‌ جیا نه‌که‌راوه‌کانی به‌ره‌م هێنانی کالای و نه‌و خزمه‌تگوزارییه‌کانی که خێزان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌ت سوودیان لێ وهرده‌گرت
Total	1	0	8	0	0	0	2	11	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی ناپووری و جۆری که‌رتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work							کۆ Total	جۆری چالاکی ناپووری
	جۆری که‌رتی کارکردن								
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبه‌ت Private	هه‌روه‌زی Cooperative	تیکه‌لاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental		
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies									چالاکییه‌کانی نه‌و ده‌سته و ریک‌خراوانه‌ی دادوهریی نیشتمانی ناپانگرتیه‌وه
Activities of extraterritorial organizations and bodies	1	22	1	0	2	1	0	27	چالاکییه‌کانی ریک‌خراو و ده‌سته نیوده‌وله‌تی و هه‌رمایه‌تییه‌کان و بالیۆزخانه و کونسولگه‌رییه بیانییه‌کان
Total	1	22	1	0	2	1	0	27	کۆ
Not Stated									نادیار
Not Stated	5830	3	662	4	4	6	47	6556	
Total	5830	3	662	4	4	6	47	6556	کۆ
Erbil Governorate Urban Total	6734	370	47200	140	73	381	3604	58502	کۆ له شارنشین پارێزگای هه‌ولێر

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی ناپووری و جووری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جووری چالاکی ناپووری	
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌زی	تیکه‌لاو	کشتی			
	Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public			Governmental
Erbil Governoratel \ Rural								پارێزگای هه‌ولێر / گوند	
Agriculture, Forestry and Fishing								کشتوکاڵ و قۆزینه‌وه‌ی دارستانه‌کان و راوه ماسی	
Crop and animal production, hunting and related service activities	58	2	11832	2	1	11	18	11924	چالاکیی کشتوکاڵی به‌روبووم و به‌رهمه‌ ناژه‌لییه‌کان و راو کردن و خزمه‌تگوزارییه‌ پیه‌م‌ن‌دیاره‌کان
Forestry and logging	0	0	1	0	0	0	2	3	قۆزینه‌وه‌ی دارستان و برینی داره‌ ته‌خته‌بیه‌کان
Fishing and aquaculture	0	0	37	0	0	0	0	37	راو کردنی ماسی و به‌خێوکردنی زینده‌وه‌ره‌ ناوییه‌کان
Total	58	2	11870	2	1	11	20	11964	کۆ
Mining and Quarrying								به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه‌ به‌ردینه‌کان	
Mining of coal and lignite	0	0	0	0	0	0	0	0	به‌کانزاکردنی خه‌لوز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	1	0	4	0	1	0	1	7	ده‌رهێنانی نه‌وتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	0	0	0	0	0	0	به‌کانزاکردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	97	0	0	0	0	97	چالاکییه‌کانی تری به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه‌ به‌ردینه‌کان
Mining support service activities	0	0	2	0	0	0	0	2	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی یارمه‌تیدانی به‌کانزاکردن
Total	1	0	103	0	1	0	1	106	کۆ
Manufacturing								پیشه‌سازی گۆردراوه‌کان	
Manufacture of food products	3	0	98	0	0	2	3	106	پیشه‌سازی به‌رهمه‌ خۆراکییه‌کان
Manufacture of beverages	0	0	1	0	0	0	0	1	پیشه‌سازی خواردنه‌وه‌بیه‌کان
Manufacture of tobacco products	0	0	1	0	0	0	0	1	پیشه‌سازی به‌روبوومی توتن
Manufacture of textiles	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی کوتان
Manufacture of wearing apparel	0	0	14	0	0	0	0	14	پیشه‌سازی جل و به‌رگ
Manufacture of leather and related products	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی به‌روبوومه‌کانی بیست و به‌روبوومه‌کانی تری هاوشیوه
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	0	0	13	0	0	0	1	14	پیشه‌سازی ته‌خته و به‌روبوومه‌کانی و ته‌په‌دۆر جگه‌ له‌پیشه‌سازی راخه‌ر ویشه‌سازی جووری دروستکراو له‌پوش و که‌رسته‌کانی هۆنینه‌وه
Manufacture of paper and paper products	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی کاغه‌ز و به‌رهمه‌کانی کاغه‌ز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	2	0	0	0	0	2	چاپکردن و له‌به‌رگرتنه‌وه و هۆکاره‌کانی راگه‌باندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	1	0	16	1	0	0	6	24	پیشه‌سازی خه‌لوزی کۆک و به‌روبوومه‌ نه‌وتیه‌ دوباره‌بووه‌کان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	1	0	0	0	1	2	پیشه‌سازی که‌رسته و به‌روبوومه‌ کیمیاوییه‌کان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی که‌رسته‌ بنه‌په‌تییه‌کانی درووستکردنی ده‌رمان و ناماده‌کاریه‌کانی درووستکردنی ده‌رمان

خشتهی 1 - ژمارهی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابوووری و جۆری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ	جۆری چالاکی نابوووری	
	جۆری کهرتی کارکردن								
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌زی	تیکه‌لاو	گشتی			حکومی
Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public	Governmental	Total		
Manufacturing								پیشه‌سازییه گۆڤدراده‌کان	
Manufacture of rubber and plastics products	0	0	12	0	0	0	1	13	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌کانی لاستیک و باغه
Manufacture of other non-metallic mineral products	1	1	54	0	0	0	3	59	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌کانی کانزا نافلزیه‌کانی تر
Manufacture of basic metals	0	0	4	0	0	0	0	4	پیشه‌سازی فلزاتی بنچینه‌یی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	1	0	75	0	0	0	0	76	پیشه‌سازی به‌ره‌می کانزای تیکه‌له جگه له مه‌کینه‌کان و که‌ره‌سته‌کان
Manufacture of computer, electronic and optical products	1	0	4	0	0	0	1	6	پیشه‌سازی کۆمپیوتەر و به‌روبومه نه‌لکترۆنی و بینراوه‌کان
Manufacture of electrical equipment	0	0	1	0	0	0	0	1	پیشه‌سازی نامیره کاره‌باییه‌کان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	0	0	3	0	0	0	0	3	پیشه‌سازی که‌ره‌سته و نامیره‌کانی پۆلێن نه‌کراو له باه‌تیکێ تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	1	0	0	0	0	1	پیشه‌سازی له‌و ئۆتۆمبیلانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و تانکه‌ری گه‌وره و مام ناوه‌ند
Manufacture of other transport equipment	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی هۆکاره‌کانی تری گواسته‌نوه
Manufacture of furniture	0	0	14	0	0	0	0	14	دروست کردنی که‌ل و په‌ل
Other manufacturing	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازییه گۆڤدراده‌کانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	0	0	22	0	0	0	2	24	دروست کردن و ناوێته‌کردنی مه‌کینه و نامیره‌کان
Total	7	1	336	1	0	2	18	365	کۆ
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply								کاره‌کانی کاره‌با و غاز و هه‌لم و سارد و گه‌رمیی هه‌وا	
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1	0	35	0	0	0	63	99	گه‌یاندنی کاره‌با و غاز و هه‌لم و سارد و گه‌رمیی هه‌وا
Total	1	0	35	0	0	0	63	99	کۆ
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities								کاروباری ناو و چالاکی ناوهرۆکان و به‌ریوه‌به‌ردنی پاشماوه‌کان و چاره‌سه‌رکردنی	
Water collection, treatment and supply	2	0	18	0	0	5	109	134	کۆکردنه‌وه و چاره‌سه‌رکردن و گه‌یاندنی ناو
Sewerage	0	0	0	0	0	0	0	0	تۆره‌کانی زێراب و ناوه‌رۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	0	0	2	0	1	0	0	3	چالاکیی کۆکردنه‌وه‌ی پاشماوه‌کان و چاره‌سه‌رکردن و ریزگار بوون و گه‌راندنه‌وه‌ی که‌ره‌سته‌کان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییه‌کانی چاره‌سه‌رکردن و خزمه‌تگوزاریی تری به‌ریوه‌به‌ردنی پاشماوه‌کان
Total	2	0	20	0	1	5	109	137	کۆ
Construction								درووست کردن	
Construction of buildings	0	0	28	0	0	0	1	29	درووستکردنی بینا‌کان
Civil engineering	0	0	6	0	0	0	2	8	نه‌ندازیاریی شارستانی
Specialized construction activities	0	0	6	0	0	0	1	7	چالاکییه‌ پسیۆپیه‌کانی درووستکردن
Total	0	0	40	0	0	0	4	44	کۆ

خشته 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابووری و جوړی کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جوړی چالاکی نابووری	
	جوړی کهرتی کارکردن								
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هه‌روه‌زی Cooperative	تیکه‌لاو Mixed	کشتی Public			حکومی Governmental
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles								بازرگانی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن نه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل	
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	0	0	217	0	1	0	2	220	بازرگانی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن نه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	1	0	112	0	0	0	4	117	بازرگانی به‌کۆ، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	17	0	1934	4	2	10	54	2021	بازرگانی به‌تاک، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆر سیکل
Total	18	0	2263	4	3	10	60	2358	کۆ
Transportation and Storage								گواستنه‌وه و کۆگایی کردن	
Land transport and transport via pipelines	0	0	2	0	0	0	0	2	گواستنه‌وه‌ی وشکانی و گواستنه‌وه له پێنێ بزۆیه‌وه
Water transport	0	0	1	0	0	0	0	1	گواستنه‌وه له پێنێ ناو (گواستنه‌وه‌ی ناوی)
Air transport	0	0	0	0	0	0	0	0	گواستنه‌وه‌ی ناسمانی
Warehousing and support activities for transportation	26	2	1083	0	1	1	17	1130	کۆگایی کردن و چالاکییه‌کانی پشتگیری کردن له گواستنه‌وه
Other transportation support activities	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکی پۆسته و گه‌یاندنی به‌سته‌کان له رێگای نوێنه‌ره‌کانه‌وه
Total	26	2	1086	0	1	1	17	1133	کۆ
Accommodation and Food Service Activities								چالاکی خزمه‌تگوزاری مانه‌وه و خواردن	
Accommodation	2	0	25	0	0	1	13	41	مانه‌وه
Food and beverage service activities	2	0	246	0	0	1	4	253	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی خواردن و خواردنه‌وه
Total	4	0	271	0	0	2	17	294	کۆ
Information and Communication								زانیاری و گه‌یاندن	
Publishing activities	1	0	1	0	0	0	0	2	چالاکییه‌کانی بلاوکردنه‌وه
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	1	0	2	0	0	0	0	3	چالاکییه‌کانی به‌ره‌م هینانی فیلم و به‌رنامه‌ی ته‌له‌فزیۆنی و دهنگه تۆمارکراوه‌کان و بلاو کردنه‌وه‌ی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکی په‌خشی رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن
Telecommunications	0	1	26	0	2	0	2	31	گه‌یاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	1	0	0	0	0	1	چالاکی به‌رنامه‌نووسیی کۆمپیوتەر و شاره‌زایی راویژکاری و نه‌و چالاکیانه‌ی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Information service activities	0	0	5	0	0	0	1	6	چالاکی خزمه‌تگوزارییه‌کانی زانیارییه‌کان
Total	2	1	35	0	2	0	3	43	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی نابووری و جووری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جووری چالاکی نابووری	
	نادیار	بیانی	تایبەت	هه‌روه‌زی	تیکه‌لاو	گشتی			
	Not Stated	Foreign	Private	Cooperative	Mixed	Public Governmental			
Financial and Insurance Activities								چالاکییه‌کانی دارایی و چالاکییه‌کانی بیمه	
Financial service activities, except insurance and pension funding	0	0	1	0	0	0	2	3	چالاکی خزمه‌تگوزای دارایی جگه له پاره‌دار کردنی بیمه و سندوقه‌کانی موچه
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	0	0	0	0	0	0	پاره‌دارکردنی بیمه و دووباره‌کردنه‌وی بیمه و سندوقه‌کانی موچه‌ی خانه‌نشینی جگه له ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	0	0	1	0	0	0	0	0	چالاکییه یارمه‌تیده‌ره‌کانی چالاکییه خزمه‌تگوزارییه داراییه‌کان و چالاکییه‌کانی بیمه
Total	0	0	2	0	0	0	2	4	کۆ
Real Estate Activities								چالاکییه‌کانی خانوو و زهوی و زار	
Real estate activities	0	0	19	0	0	0	0	19	چالاکییه‌کانی خانوو و زهوی و زار
Total	0	0	19	0	0	0	0	19	کۆ
Professional, Scientific and Technical Activities								چالاکییه پیشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکیه‌کان	
Legal and accounting activities	0	0	2	0	0	0	0	2	چالاکییه یاسایی و چالاکییه ژمیریارییه‌کان
Activities of head offices; management consultancy activities	0	1	10	0	0	0	0	11	چالاکییه‌کانی نوسینگه سه‌ره‌کییه‌کان، و چالاکییه راویژکارییه‌کان له بواری به‌ریژه‌به‌رندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	1	0	0	0	0	0	1	2	چالاکییه‌کانی ته‌لاز سازی و نه‌نداناری، و تاقیکردنه‌وی ته‌کنیکی و شیکردنه‌وه
Scientific research and development	0	0	0	0	0	0	0	0	لیکۆلینه‌وه و په‌ره‌پێدان له بواری زانستی
Advertising and market research	0	0	0	0	0	0	0	0	لیکۆلینه‌وه‌کانی ریکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	0	0	4	0	0	0	0	4	چالاکییه‌کانی تری پیشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکی
Veterinary activities	0	0	5	0	0	0	1	6	چالاکی قیته‌رنه‌ری
Total	1	1	21	0	0	0	2	25	کۆ
Administrative and Support Service Activities								چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه کارگێرییه‌کان و خزمه‌تگوزارییه پشتیوانه‌یه‌کان	
Rental and leasing activities	0	0	1	0	0	0	0	1	چالاکییه‌کانی به‌کری گرتن
Employment activities	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییه‌کانی به‌کارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	1	0	0	0	3	4	بریکارییه‌کانی سه‌فه‌ر و نه‌وانه‌ی له بواری گه‌شتی ناسمانی کارده‌که‌ن و خزمه‌تگوزارییه‌کانی شوین گرتن و نه‌و چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Security and investigation activities	0	0	2	0	0	0	5	7	چالاکییه‌کانی ناسایش و لیکۆلینه‌وه‌کان
Services to buildings and landscape activities	2	0	20	0	0	0	36	58	چالاکییه‌کانی پێشکەش کردنی خزمه‌تگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوین‌ه‌کان
Office administrative, office support and other business support activities	0	0	0	0	0	0	2	2	چالاکییه کارگێرییه‌کانی نووسینگه‌کان و چالاکییه‌کانی پشتیوانی کردن له نووسینگه‌کان و چالاکییه‌کانی تری پشتیوانی کردن له کاره‌کان
Total	2	0	24	0	0	0	46	72	کۆ
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security								به‌ریژه‌به‌رندی گشتی و به‌رگری کردن، و دلناییی کۆمه‌لایه‌تی به‌ زۆر	
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	20	0	13	0	1	0	198	232	کارگێری گشتی و به‌رگریکردن، و ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Total	20	0	13	0	1	0	198	232	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی ناپووری و جۆری کهرتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work						کۆ Total	جۆری چالاکی ناپووری	
	جۆری کهرتی کارکردن								
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبەت Private	هه‌روه‌زی Cooperative	تێکه‌لاو Mixed	کشتی Public			حکومی Governmental
Education								فێر کردن	
Education	31	0	33	2	0	2	884	952	فێر کردن
Total	31	0	33	2	0	2	884	952	کۆ
Human Health and Social Work Activities								چالاکییه‌کانی یواری تهن‌دروستی مرۆڤ و کاری کۆمه‌لایه‌تی	
Human health activities	3	0	28	2	1	2	138	174	چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به تهن‌دروستی مرۆڤ
Residential care activities	0	0	2	0	0	0	0	2	چالاکییه‌کانی چاودێری کردن له‌گه‌ڵ مانه‌وه
Social work activities without accommodation	0	0	3	0	0	0	4	7	چالاکییه‌کانی کاری کۆمه‌لایه‌تی، به‌بێ مانه‌وه
Total	3	0	33	2	1	2	142	183	کۆ
Arts, Entertainment and Recreation								هونه‌ر و خوشگۆزه‌رانی و کات به‌سه‌ر بردن	
Creative, arts and entertainment activities	0	0	4	0	0	3	1	8	چالاکییه‌کانی نوێگه‌ری و هونه‌ره‌کان و چالاکییه‌کانی خوشگۆزه‌رانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	0	0	6	0	0	1	7	14	چالاکییه‌کانی کتێبخانه و پارێزراوه‌کان و موزه‌خانه و چالاکیی تری روشنبیری
Gambling and betting activities	0	0	1	0	0	0	0	1	چالاکییه‌کانی قوما‌رکردن و گره‌وه‌کردن
Sports activities and amusement and recreation activities	0	0	7	0	0	3	4	14	چالاکییه‌کانی وهرزشی و خوشگۆزه‌رانی و کات به‌سه‌ر بردن
Total	0	0	18	0	0	7	12	37	کۆ
Other Service Activities								چالاکییه‌کانی تری خزمه‌تگۆزاری	
Activities of membership organizations	20	3	109	29	2	52	635	850	چالاکییه‌کانی ئه‌و رێخه‌راوه‌نای خاوه‌ن نه‌ندان
Repair of computers and personal and household goods	0	0	11	0	0	0	0	11	چا‌ک‌کردنه‌وه‌ی نامیره‌کانی کۆمپیوتەر و کالای تاکه‌کەسی و نامالییه‌کان
Other personal service activities	3	0	77	1	0	4	1	86	چالاکییه‌کانی تری خزمه‌تگۆزارییه‌ تاکه‌کەسییه‌کان
Total	23	3	197	30	2	56	636	947	کۆ
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing								ئهو چالاکییه‌نای بژیوی ژيان که سوود له کهسه‌کان وهرده‌گرن، و نه‌وانه‌ش که له یواری به‌ره‌م هێنانی کالای و خزمه‌تگۆزارییه‌ جیا نه‌کراوه‌کان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌تدان	
Activities of households as employers of domestic personnel	1	0	0	0	0	0	0	1	ئهو چالاکیه بژیویانه‌ی خێزان که کهسانیک به‌کارده‌هێنن بۆ کاری نیومان
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییه‌ جیا نه‌کراوه‌کانی به‌ره‌م هێنانی کالای و ئه‌و خزمه‌تگۆزارییه‌نای که خێزان بۆ به‌کارهێنانی تایبەت سوودیان ئی وهرده‌گرت
Total	1	0	0	0	0	0	0	1	کۆ

خشتهی 1 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و چالاکیی ناپووری و جۆری که‌رتی کار

Table 1- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, Economic Activity and Type Sector of Work

Type of Economic Activity	Type Sector of Work							کۆ Total	جۆری چالاکی ناپووری
	جۆری که‌رتی کارکردن								
	نادیار Not Stated	بیانی Foreign	تایبه‌ت Private	هه‌روه‌زی Cooperative	تی‌که‌لاو Mixed	گشتی Public	حکومی Governmental		
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies									چالاکییه‌کانی نه‌و ده‌سته و ریک‌خراوانه‌ی دادوه‌ریی نیشتمانی ناپانگرتیه‌وه
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	1	0	0	0	0	0	1	چالاکییه‌کانی ریک‌خراو و ده‌سته نیوده‌وله‌تی و هه‌ریمایه‌تییه‌کان و بایوژخانه و کونسولگه‌رییه بیانییه‌کان
Total	0	1	0	0	0	0	0	1	کۆ
Not Stated	1487	0	58	0	0	1	9	1555	نادیار
Total	1487	0	58	0	0	1	9	1555	کۆ
Erbil Governorate Rural Total	1687	11	16477	41	13	99	2243	20571	کۆ له گوندنشینی پارێزگای هه‌ولێر

خشتهی 2 - ژمارهی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای ههولێر به پیتی ژینگه و ژمارهی کارکه‌ره‌کان و جۆری چالاکیی ئابووری

Table 2- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural	گوند	Urban	شار	Total	کۆ	جۆری چالاکی ئابووری
	ژمارهی کارکه‌ره‌کان	ژمارهی دامه‌زراوه‌کان	ژمارهی کارکه‌ره‌کان	ژمارهی دامه‌زراوه‌کان	ژمارهی کارکه‌ره‌کان	ژمارهی دامه‌زراوه‌کان	
	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	
Erbil Governorate							پارێزگای ههولێر
Agriculture, Forestry and Fishing							کشتوکال و هۆزینه‌وهی دارستانه‌کان و راوه ماسی
Crop and animal production, hunting and related service activities	20812	11924	1939	1183	22751	13107	چالاکیی کشتوکالی به‌روبووم و به‌ره‌مه‌ ناژمیلیه‌کان و راوه کردن و خزمه‌تگوزارییه‌ پهیوه‌ندیده‌ره‌کان
Forestry and logging	20	3	283	20	303	23	قۆزینه‌وهی دارستان و بپینی داره‌ ته‌خته‌بیه‌کان
Fishing and aquaculture	91	37	22	1	113	38	راوه کردنی ماسی و به‌خێوکردنی زینه‌وه‌ره‌ ناوییه‌کان
Total	20923	11964	2244	1204	23167	13168	کۆ
Mining and Quarrying							به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه‌ به‌ردینه‌کان
Mining of coal and lignite	0	0	3	1	3	1	به‌کانزاکردنی خه‌لوژ و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	208	7	134	15	342	22	ده‌ره‌ینانی نه‌وتی خاو و غازێ سروشتی
Mining of metal ores	0	0	3	1	3	1	به‌کانزاکردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	689	97	70	10	759	107	چالاکییه‌کانی تری به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه‌ به‌ردینه‌کان
Mining support service activities	23	2	12	1	35	3	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی یاره‌تیدانی به‌کانزاکردن
Total	920	106	222	28	1142	134	کۆ
Manufacturing							پیشه‌سازی گۆردراوه‌کان
Manufacture of food products	435	106	2848	767	3283	873	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌ خۆراکییه‌کان
Manufacture of beverages	10	1	123	24	133	25	پیشه‌سازی خواردنه‌وه‌بیه‌کان
Manufacture of tobacco products	20	1	0	0	20	1	پیشه‌سازی به‌روبوومی توتن
Manufacture of textiles	0	0	286	70	286	70	پیشه‌سازی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	19	14	1222	813	1241	827	پیشه‌سازی جل و به‌رگ
Manufacture of leather and related products	0	0	22	13	22	13	پیشه‌سازی به‌روبوومه‌کانی پێست و به‌روبوومه‌کانی تری هاشیوه
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	177	14	779	364	956	378	پیشه‌سازی ته‌خته و به‌روبوومه‌کانی و ته‌به‌دۆر جگه‌ له‌پیشه‌سازی راخه‌ر و پیشه‌سازی جوری دروستکراوه‌ له‌پوش و که‌ره‌سته‌کانی هۆزینه‌وه
Manufacture of paper and paper products	0	0	15	5	15	5	پیشه‌سازی کاغەز و به‌ره‌مه‌کانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	7	2	955	202	962	204	چاپکردن و له‌به‌رگرتنه‌وه و هۆکاره‌کانی راگه‌یاندنی تۆمارکراوه
Manufacture of coke and refined petroleum products	621	24	62	9	683	33	پیشه‌سازی خه‌لوژی کۆک و به‌روبوومه‌ نه‌وتییه‌ دویاره‌بووه‌کان
Manufacture of chemicals and chemical products	22	2	88	24	110	26	پیشه‌سازی که‌ره‌سته و به‌روبوومه‌ کیمیاوییه‌کان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	93	5	93	5	پیشه‌سازی که‌ره‌سته‌ بنه‌ره‌تییه‌کانی دروستکردنی ده‌رمان و ناماده‌کاریه‌کانی دروستکردنی ده‌رمان

خشتەى 2 - ژمارەى دامەزراوەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێى ژینگە و ژمارەى کارکەرەکان و جۆرى چالاکیى ئابوورى

Table 2- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural		Urban		Total		جۆرى چالاکیى ئابوورى
	ژمارەى کارکەرەکان	ژمارەى دامەزراوەکان	ژمارەى کارکەرەکان	ژمارەى دامەزراوەکان	ژمارەى کارکەرەکان	ژمارەى دامەزراوەکان	
	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	
Manufacturing							پێشەسازییە گۆژدراوەکان
Manufacture of rubber and plastics products	71	13	982	131	1053	144	پێشەسازی بەرھەمەکانى لاستیک و باغە
Manufacture of other non-metallic mineral products	646	59	1713	316	2359	375	پێشەسازی بەرھەمەکانى کانزا نافلزپێھەکانى تر
Manufacture of basic metals	8	4	114	55	122	59	پێشەسازی فلزاتى بنچینەى
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	376	76	4121	1618	4497	1694	پێشەسازی بەرھەمى کانزای تیکەلە جگە لە مەکینەکان و کەرستەکان
Manufacture of computer, electronic and optical products	33	6	98	53	131	59	پێشەسازی کۆمپیوتەر و بەرھوبومە ئەلەکترونى و بینراوەکان
Manufacture of electrical equipment	2	1	82	30	84	31	پێشەسازی نامێرە کارەباپێھەکان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	19	3	172	48	191	51	پێشەسازی کەرستە و نامێرەکانى پۆلێن نەکراو لە بابەتێکى تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	10	1	6	2	16	3	پێشەسازی ئەو ئۆتۆمبیلانەى بزۆینەریان ھەیە و تانکەرى گەورە و مام ناوەند
Manufacture of other transport equipment	0	0	49	13	49	13	پێشەسازی ھۆکارەکانى تری گواستەنۆھ
Manufacture of furniture	166	14	677	289	843	303	دروست کردنى کەل و پەل
Other manufacturing	0	0	60	24	60	24	پێشەسازییە گۆژدراوەکانى تر
Repair and installation of machinery and equipment	562	24	1043	370	1605	394	دروست کردن و ناویتەکردنى مەکینە و نامێرەکان
Total	3204	365	15610	5245	18814	5610	کۆ
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply							کارەکانى کارەبا و غاز و ھەلم و سارد و گەرمیى ھەوا
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	186	99	1614	221	1800	320	کەپاندنى کارەبا و غاز و ھەلم و سارد و گەرمیى ھەوا
Total	186	99	1614	221	1800	320	کۆ
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities							کاروبارى ئاو و چالاکیى ئاوەڕۆکان و بەرپۆھەبەردنى پاشماوەکان و چارەسەرکردنى
Water collection, treatment and supply	365	134	914	114	1279	248	کۆکۆندەنۆھ و چارەسەرکردن و گەپاندنى ئاو
Sewerage	0	0	19	4	19	4	تۆرەکانى زێراب و ئاوەڕۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	20	3	1147	18	1167	21	چالاکیى کۆکردنەوێ پاشماوەکان و چارەسەرکردن و بزگار بوون و گەراندنەوێ کەرستەکان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	چالاکییەکانى چارەسەرکردن و خزمەتگوزارى تری بەرپۆھەبەردنى پاشماوەکان
Total	385	137	2080	136	2465	273	کۆ
Construction							درووست کردن
Construction of buildings	100	29	1913	240	2013	269	درووستکردنى بیناکان
Civil engineering	143	8	1850	31	1993	39	ئەندازىارى شارستانی
Specialized construction activities	17	7	657	238	674	245	چالاکییە پسیپۆرپێھەکانى درووستکردن
Total	260	44	4420	509	4680	553	کۆ

خشتهی 2 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پیتی ژینگه و ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان و جۆری چالاکیی نابووری

Table 2- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural		Urban		Total		جۆری چالاکی نابووری
	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	
	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles							بازرگانیی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن ئه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	599	220	11410	5820	12009	6040	بازرگانیی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن ئه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	317	117	5495	2189	5812	2306	بازرگانیی به‌کۆ، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	4992	2021	34789	20970	39781	22991	بازرگانیی به تاک، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Total	5908	2358	51694	28979	57602	31337	کۆ
Transportation and Storage							گواستنه‌وه و کۆگایی کردن
Land transport and transport via pipelines	50	2	443	81	493	83	گواستنه‌وه‌ی وشکانی و گواستنه‌وه له پیتی بزۆیه‌وه
Water transport	4	1	5	3	9	4	گواستنه‌وه له پیتی ناو (گواستنه‌وه‌ی ناوی)
Air transport	0	0	1232	13	1232	13	گواستنه‌وه‌ی ناسمانی
Warehousing and support activities for transportation	1863	1130	5257	2933	7120	4063	کۆگایی کردن و چالاکییه‌کانی پشتگیری کردن له گواستنه‌وه
Other transportation support activities	0	0	761	36	761	36	چالاکی پۆسته و گه‌یاندنی به‌سته‌کان له رێگای نوینه‌ره‌که‌نه‌وه
Total	1917	1133	7698	3066	9615	4199	کۆ
Accommodation and Food Service Activities							چالاکی خزمه‌تگوزاری مانه‌وه و خواردن
Accommodation	443	41	2105	317	2548	358	مانه‌وه
Food and beverage service activities	647	253	5701	1871	6348	2124	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی خواردن و خواردنه‌وه
Total	1090	294	7806	2188	8896	2482	کۆ
Information and Communication							زانپاری و گه‌یاندن
Publishing activities	46	2	763	51	809	53	چالاکییه‌کانی بلاوکردنه‌وه
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	9	3	267	91	276	94	چالاکییه‌کانی به‌ره‌م هینانی فیلم و به‌ره‌مه‌ی ته‌له‌فزیۆنی و ده‌نگه تۆمارکراوه‌کان و بلاو کردنه‌وه‌ی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	29	5	29	5	چالاکی په‌خشی رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن
Telecommunications	288	31	2084	145	2372	176	گه‌یاندن
Computer programming, consultancy and related activities	1	1	43	24	44	25	چالاکی به‌ره‌مه‌نووسیی کۆمپیوتەر و شاره‌زایی راویژکاری و نه‌ی چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Information service activities	43	6	530	45	573	51	چالاکی خزمه‌تگوزارییه‌کانی زانیارییه‌کان
Total	387	43	3716	361	4103	404	کۆ

خشتهی 2 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پیتی ژینگه و ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان و جۆری چالاکیی نابووری

Table 2- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural		Urban		Total		جۆری چالاکی نابووری
	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	
	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	
Financial and Insurance Activities							چالاکییه‌کانی دارایی و چالاکییه‌کانی بیمه
Financial service activities, except insurance and pension funding	38	3	2273	79	2311	82	چالاکی خزمه‌تگوزای دارایی جگه له پاره‌دار کردنی بیمه و سندووقه‌کانی مووچه
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	118	4	118	4	پاره‌دارکردنی بیمه و دووباره‌کردنه‌وه‌ی بیمه و سندووقه‌کانی مووچه‌ی خانه‌نشینی جگه له دسته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	2	1	605	180	607	181	چالاکییه‌ یارمه‌تیده‌ره‌کانی چالاکییه‌ خزمه‌تگوزارییه‌ داراییه‌کان و چالاکییه‌کانی بیمه
Total	40	4	2996	263	3036	267	کۆ
Real Estate Activities							چالاکییه‌کانی خانوو و زهوی و زار
Real estate activities	47	19	1508	760	1555	779	چالاکییه‌کانی خانوو و زهوی و زار
Total	47	19	1508	760	1555	779	کۆ
Professional, Scientific and Technical Activities							چالاکییه‌ پیشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکیه‌کان
Legal and accounting activities	33	2	532	116	565	118	چالاکییه‌ یاسایی و چالاکییه‌ ژمێرارییه‌کان
Activities of head offices; management consultancy activities	72	11	469	107	541	118	چالاکییه‌کانی نوسینگه‌ سه‌ره‌کییه‌کان، و چالاکییه‌ راویژکاریه‌کان له بواری به‌ریوه‌به‌ردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	3	2	323	55	326	57	چالاکییه‌کانی ته‌لار سازی و ئەندا‌زێاری، و تاقیکردنه‌وه‌ی ته‌کنیکی و شیکردنه‌وه
Scientific research and development	0	0	371	9	371	9	لیکۆلێنه‌وه و په‌ره‌پێدان له بواری زانستی
Advertising and market research	0	0	100	12	100	12	لیکۆلێنه‌وه‌کانی ریکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	10	4	986	477	996	481	چالاکییه‌کانی تری پیشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکی
Veterinary activities	13	6	263	52	276	58	چالاکی قیته‌رنه‌ری
Total	131	25	3044	828	3175	853	کۆ
Administrative and Support Service Activities							چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌ کارگێڕیه‌کان و خزمه‌تگوزارییه‌ پشتیوانه‌یه‌یه‌کان
Rental and leasing activities	15	1	269	99	284	100	چالاکییه‌کانی به‌کری گرتن
Employment activities	0	0	124	9	124	9	چالاکییه‌کانی به‌کارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	14	4	213	107	227	111	بریاریه‌کانی سه‌فه‌ر و نه‌وانه‌ی له بواری گه‌شتی ناسمانی کارده‌که‌ن و خزمه‌تگوزارییه‌کانی شوێن گرتن و نه‌و چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندییان پێوه‌ هه‌یه
Security and investigation activities	86	7	197	13	283	20	چالاکییه‌کانی ناسایش و لیکۆلێنه‌وه‌کان
Services to buildings and landscape activities	1131	58	2154	87	3285	145	چالاکییه‌کانی پیشه‌که‌ش کردنی خزمه‌تگوزاری بۆ بینا‌کان و جوانکاری شوێنه‌کان
Office administrative, office support and other business support activities	7	2	115	44	122	46	پشتیوانی کردن له کاره‌کان
Total	1253	72	3072	359	4325	431	کۆ
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security							به‌ریوه‌به‌ردنی گه‌شتی و به‌رگری کردن، و دلنایایی کۆمه‌لایه‌تی به‌ زۆر
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	3360	232	36710	997	40070	1229	کارگێڕی گه‌شتی و به‌رگریکردن، و دسته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Total	3360	232	36710	997	40070	1229	کۆ

خشتهی 2 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پیتی ژینگه و ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان و جۆری چالاکیی نابووری

Table 2- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural		Urban		Total		جۆری چالاکی نابووری
	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	
	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	
Education							فێر کردن
Education	10957	952	33714	1074	44671	2026	فێر کردن
Total	10957	952	33714	1074	44671	2026	کۆ
Human Health and Social Work Activities							چالاکیه‌کانی بواری تهن‌دروستی مرۆف و کاری کۆمه‌لایه‌تی
Human health activities	1556	174	12282	1435	13838	1609	چالاکیه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به تهن‌دروستی مرۆف
Residential care activities	5	2	185	17	190	19	چالاکیه‌کانی چاودێری کردن له‌گه‌ڵ مانه‌وه
Social work activities without accommodation	63	7	1333	83	1396	90	چالاکیه‌کانی کاری کۆمه‌لایه‌تی، به‌بێ مانه‌وه
Total	1624	183	13800	1535	15424	1718	کۆ
Arts, Entertainment and Recreation							هونه‌ر و خوشگۆزه‌رانی و کات به‌سه‌ر بردن
Creative, arts and entertainment activities	27	8	367	112	394	120	چالاکیه‌کانی نوێگه‌ری و هونه‌ره‌کان و چالاکیه‌کانی خوشگۆزه‌رانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	41	14	602	81	643	95	چالاکیه‌کانی کتێبخانه و پارێزراوه‌کان و موزه‌خانه و چالاکیی تری روشنبیری
Gambling and betting activities	2	1	19	9	21	10	چالاکیه‌کانی قوماڕکردن و گره‌وکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	51	14	1788	343	1839	357	چالاکیه‌کانی وهرزشی و خوشگۆزه‌رانی و کات به‌سه‌ر بردن
Total	121	37	2776	545	2897	582	کۆ
Other Service Activities							چالاکیه‌کانی تری خزمه‌تگۆزاری
Activities of membership organizations	3226	850	12629	1486	15855	2336	چالاکیه‌کانی نه‌و رێکخراوانه‌ی خاوه‌ن نه‌ندان
Repair of computers and personal and household goods	26	11	1064	666	1090	677	چا‌ک‌کردنه‌وه‌ی نامێره‌کانی کۆمپیوتەر و کالای تاکه‌که‌سی و نامالییه‌کان
Other personal service activities	125	86	2470	1458	2595	1544	چالاکیه‌کانی تری خزمه‌تگۆزارییه‌ تاکه‌که‌سییه‌کان
Total	3377	947	16163	3610	19540	4557	کۆ
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing							نه‌و چالاکیه‌کانی بژۆی ژیان که سوود له کهسه‌کان وهرده‌گرن، و نه‌وانه‌ش که له بواری به‌ره‌م هه‌نانی کالای و خزمه‌تگۆزارییه‌ جیا نه‌کراوه‌کان بۆ به‌کاره‌ینانی تایبه‌تدان
Activities of households as employers of domestic personnel	0	1	30	10	30	11	نه‌و چالاکیه‌ بژۆییه‌کانی خه‌زان که کهسه‌نێک به‌کارده‌هێنن بۆ کاری ئێوما
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	2	1	2	1	چالاکیه‌ جیا نه‌کراوه‌کانی به‌ره‌م هه‌نانی کالای و نه‌و خزمه‌تگۆزارییه‌کانی که خه‌زان بۆ به‌کاره‌ینانی تایبه‌ت سوودیان ئی وهرده‌گرن
Total	0	1	32	11	32	12	کۆ

خشتهی 2 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پیتی ژینگه و ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان و جۆری چالاکیی ناڤووری

Table 2- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	Rural	گوند	Urban	شار	Total	کۆ	جۆری چالاکیی ناڤووری
	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان	ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان	
	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies							چالاکییه‌کانی نه‌و دسته و رێکخراوانه‌ی دادوهریی نیشتمانی نایانگرتنه‌وه
Activities of extraterritorial organizations and bodies	3	1	114	27	117	28	چالاکییه‌کانی رێکخراو و ده‌سته نیوده‌وله‌تی و مهرنمايه‌تییه‌کان و بالیۆزخانه و کونسولگهریه بیانییه‌کان
Total	3	1	114	27	117	28	کۆ
Not Stated	213	1555	2092	6556	2305	8111	نادیار
Total	213	1555	2092	6556	2305	8111	کۆ
Erbil Governorate Grand Total	56306	20571	213125	58502	269431	79073	کۆی گشتی له پارێزگای هه‌ولێر

خشتهی 3 - ژمارهی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه و ژمارهی کریکاران و جۆری که‌رتی کار

Table 3- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type Sector of Work

Type Sector of Work	Rural	گوند	Urban	شار	کۆ	ژمارهی دامه‌زراوه‌کان	جۆری که‌رتی کارکردن
	ژمارهی کارکه‌ره‌کان	ژمارهی دامه‌زراوه‌کان	ژمارهی کارکه‌ره‌کان	ژمارهی دامه‌زراوه‌کان	ژمارهی کارکه‌ره‌کان		
	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees	No. of Establishments	No. of Employees		
Erbil Governorate							پارێزگای هه‌ولێر
Governmental	21034	2243	104563	3604	125597	5847	حکومی
Public	472	99	3158	381	3630	480	گشتی
Mixed	311	13	777	73	1088	86	تێکه‌لاو
Cooperative	217	41	963	140	1180	181	هه‌ره‌وه‌زی
Private	34147	16477	101908	47200	136055	63677	تایبته
foreign	109	11	1356	370	1465	381	بیانی
Not Stated	16	1687	400	6734	416	8421	نادیار
Total	56306	20571	213125	58502	269431	79073	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جو‌ری چالاکی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌رمه‌کان No. of Employees							کۆ		جو‌ری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Erbil Governorate										پارێزگای هه‌ولێر
Agriculture, Forestry and Fishing										کشتوکاڵ و قۆزینه‌وه‌ی دارستانه‌کان و راوه ماسی
Crop and animal production, hunting and related service activities	124	0	0	0	2	67	347	12567	13107	چالاکی کشتوکاڵی به‌روبووم و به‌رهمه‌ ناژه‌لییه‌کان و راو کردن و خزمه‌تگوزارییه‌ په‌یوه‌ندیده‌ره‌کان
Forestry and logging	0	0	0	0	1	7	4	11	23	قۆزینه‌وه‌ی دارستان و بڕینی داره‌ ته‌خته‌بیه‌کان
Fishing and aquaculture	0	0	0	0	0	1	1	36	38	راو کردنی ماسی و به‌خێوکردنی زینده‌وه‌ره‌ ناواییه‌کان
Total	124	0	0	0	3	75	352	12614	13168	کۆ
Mining and Quarrying										به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه‌ به‌ردینه‌کان
Mining of coal and lignite	0	0	0	0	0	0	0	1	1	به‌کانزاکردنی خه‌لۆز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	2	0	0	1	1	6	6	6	22	دهره‌ینانی نه‌وتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	0	0	0	0	0	1	1	به‌کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	0	0	0	23	58	26	107	چالاکییه‌کانی تری به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه‌ به‌ردینه‌کان
Mining support service activities	0	0	0	0	0	3	0	0	3	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی یارمه‌تیدانی به‌کانزاکردن
Total	2	0	0	1	1	32	64	34	134	کۆ
Manufacturing										پیشه‌سازی گۆردراوه‌کان
Manufacture of food products	22	0	0	0	4	27	138	682	873	پیشه‌سازی به‌رهمه‌ خۆراکییه‌کان
Manufacture of beverages	1	0	0	0	0	5	2	17	25	پیشه‌سازی خواردنه‌وه‌بیه‌کان
Manufacture of tobacco products	0	0	0	0	0	1	0	0	1	پیشه‌سازی به‌روبوومی توتن
Manufacture of textiles	1	0	0	0	2	2	3	62	70	پیشه‌سازی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	5	0	0	0	0	1	5	816	827	پیشه‌سازی جل و به‌رگ
Manufacture of leather and related products	0	0	0	0	0	0	1	12	13	پیشه‌سازی به‌روبوومه‌کانی پێست و به‌روبوومه‌کانی تری هاوشیوه
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	6	0	0	1	0	4	19	348	378	پیشه‌سازی ته‌خته و به‌روبوومه‌کانی و ته‌په‌دۆر جگه‌ له‌پیشه‌سازی راخه‌ر و پیشه‌سازی جو‌ری دروستکراو له‌پوش و که‌ره‌سته‌کانی هۆنینه‌وه
Manufacture of paper and paper products	0	0	0	0	0	0	1	4	5	پیشه‌سازی کاغه‌ز و به‌رهمه‌کانی کاغه‌ز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	0	3	0	6	14	181	204	چاپکردن و له‌به‌رگرتنه‌وه و هۆکاره‌کانی راگه‌یاندنی تۆمارکراو
Manufacture of coke and refined petroleum products	1	0	0	1	0	13	6	12	33	پیشه‌سازی خه‌لۆزی کوک و به‌روبوومه‌ نه‌وتیه‌ دوباره‌بووه‌کان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	0	0	0	4	1	21	26	پیشه‌سازی که‌ره‌سته و به‌روبوومه‌ کیمیاوییه‌کان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	0	0	1	0	0	4	5	پیشه‌سازی که‌ره‌سته‌ بنه‌رتیه‌کانی دروستکردنی دهرمان و ناماده‌کاریه‌کانی دروستکردنی دهرمان

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پاریژگای هه‌ولیر به پیی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جوړی چالاکیی نابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان No. of Employees								کۆ Total	جوړی چالاکیی نابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles										بازرگانی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن ئه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	15	0	0	0	2	48	189	5786	6040	بازرگانی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن ئه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	26	0	0	0	2	56	179	2043	2306	بازرگانی به‌کۆ، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	277	0	0	6	9	187	473	22039	22991	بازرگانی به تاک، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Total	318	0	0	6	13	291	841	29868	31337	کۆ
Transportation and Storage										گواستنه‌وه و کۆگایی کردن
Land transport and transport via pipelines	1	0	0	0	1	10	15	56	83	گواستنه‌وه‌ی وشکانی و گواستنه‌وه له پێیی بزۆیه‌وه
Water transport	0	0	0	0	0	0	0	4	4	گواستنه‌وه له پێی ناو (گواستنه‌وه‌ی ناوی)
Air transport	2	1	0	0	0	0	2	8	13	گواستنه‌وه‌ی ناسمانی
Warehousing and support activities for transportation	375	0	0	4	4	45	120	3515	4063	کۆگایی کردن و چالاکییه‌کانی پشتگیری کردن له گواستنه‌وه
Other transportation support activities	1	0	0	1	3	13	10	8	36	چالاکیی پۆسته و گه‌یاندنی به‌سته‌کان له رێگای نوینه‌ره‌کانه‌وه
Total	379	1	0	5	8	68	147	3591	4199	کۆ
Accommodation and Food Service Activities										چالاکیی خزمه‌تگوزاری مانه‌وه و خواردن
Accommodation	50	0	0	1	6	78	64	159	358	مانه‌وه
Food and beverage service activities	25	0	0	2	4	67	199	1827	2124	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی خواردن و خواردنه‌وه
Total	75	0	0	3	10	145	263	1986	2482	کۆ
Information and Communication										زانیاری و گه‌یاندن
Publishing activities	1	0	0	1	2	17	10	22	53	چالاکییه‌کانی بلا‌وکردنه‌وه
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	2	0	0	0	1	2	4	85	94	چالاکییه‌کانی به‌ره‌م هینانی فیلم و به‌ره‌مه‌ی ته‌له‌فزیۆنی و ده‌نگه تۆمارکراوه‌کان و بلا‌وکردنه‌وه‌ی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	0	0	0	1	3	1	5	چالاکیی په‌خشى رادیو و ته‌له‌فزیۆن
Telecommunications	3	0	1	4	4	35	19	110	176	گه‌یاندن
Computer programming, consultancy and related activities	1	0	0	0	0	0	1	23	25	چالاکیی به‌ره‌مه‌نوسیی کۆمپیوتەر و شاره‌زایی راویژکاری و ئه‌و چالاکییانه‌ی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Information service activities	4	0	0	1	2	9	9	26	51	چالاکیی خزمه‌تگوزارییه‌کانی زانیارییه‌کان
Total	11	0	1	6	9	64	46	267	404	کۆ

خشته 4 - ژماره دامه زراوه کان له پارێزگای ههولێر به پێی ژینگه، ژماره کارکهه کانیا و جوړی چالاکی نابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره کارکهه کان No. of Employees								کۆ Total	جوړی چالاکی نابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
Financial and Insurance Activities										چالاکیهکانی دارایی و چالاکیهکانی بیمه
Financial service activities, except insurance and pension funding	7	0	0	8	10	24	8	25	82	چالاکی خزمهتگوزای دارایی جگه له پاره دار کردنی بیمه و سندوقهکانی مووچه
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	0	1	0	1	0	2	4	پاره دار کردنی بیمه و دووباره کردنه ی بیمه و سندوقهکانی مووچه ی خانه نشینی جگه له دهسته بهری کۆمه لایه تیی به زۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	1	0	0	0	2	11	2	165	181	چالاکیه یارمه تیده رهکانی چالاکیه خزمهتگوزارییه داراییهکان و چالاکیهکانی بیمه
Total	8	0	0	9	12	36	10	192	267	کۆ
Real Estate Activities										چالاکیهکانی خانوو و زهوی و زار
Real estate activities	14	0	0	0	1	4	11	749	779	چالاکیهکانی خانوو و زهوی و زار
Total	14	0	0	0	1	4	11	749	779	کۆ
Professional, Scientific and Technical Activities										چالاکیه بیههیی و زانستی و تهکنیکیهکان
Legal and accounting activities	3	0	0	0	2	11	6	96	118	چالاکیه یاسایی و چالاکیه ژمیرداریهکان
Activities of head offices; management consultancy activities	7	0	0	0	0	15	29	67	118	چالاکیهکانی نوسینگه سه ره کیهکان، و چالاکیه راوێژکاریهکان له بواری بهر یۆه بهردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	2	0	0	0	1	8	4	42	57	چالاکیهکانی ته لار سازی و نه نداداری، و تاقیکردنهوی تهکنیکی و شیکردنهوه
Scientific research and development	0	0	0	1	1	5	2	0	9	لیکۆلینه وه و په ره پیدان له بواری زانستی
Advertising and market research	1	0	0	0	0	3	3	5	12	لیکۆلینه وهکانی ریکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	6	0	0	0	1	5	21	448	481	چالاکیهکانی تری پیشهیی و زانستی و تهکنیکی
Veterinary activities	2	0	0	0	0	8	3	45	58	چالاکی فیتنه ریری
Total	21	0	0	1	5	55	68	703	853	کۆ
Administrative and Support Service Activities										چالاکیهکانی خزمهتگوزاریه کارگێریهکان و خزمهتگوزاریه پشتیوانه ییهکان
Rental and leasing activities	2	0	0	0	0	5	4	89	100	چالاکیهکانی به کری گرتن
Employment activities	1	0	0	0	1	2	1	4	9	چالاکیهکانی به کارهینان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	1	0	0	0	0	4	7	99	111	بریکاریهکانی سه فه ر و نهوانه ی له بواری گه شتی ناسمانی کارههکن و خزمهتگوزاریهکانی شوێن گرتن و نهو چالاکیهکانی په یوه ندیبان پێوه ههیه
Security and investigation activities	0	0	0	0	0	10	4	6	20	چالاکیهکانی ناسایش و لیکۆلینه وهکان
Services to buildings and landscape activities	9	0	0	6	6	62	36	26	145	چالاکیهکانی پیشهکش کردنی خزمهتگوزاری بو بێناکان و جوانکاری شوێنهکان
Office administrative, office support and other business support activities	1	0	0	0	0	2	3	40	46	چالاکیه کارگێریهکانی نوسینگهکان و چالاکیهکانی پشتیوانی کردن له نوسینگهکان و چالاکیهکانی تری پشتیوانی کردن له کارهکان
Total	14	0	0	6	7	85	55	264	431	کۆ
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security										بهر یۆه بردنی گشتی و بهرگری کردن، و دلنایایی کۆمه لایه تیی به زۆر
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	76	1	1	86	122	554	198	191	1229	کارگێری گشتی و بهرگریکردن، و دهسته بهری کۆمه لایه تیی به زۆر
Total	76	1	1	86	122	554	198	191	1229	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جووری چالاکیی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌رمه‌کان No. of Employees								کۆ Total	جووری چالاکیی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
Education										فێر کردن
Education	63	0	0	28	181	1105	389	260	2026	فێر کردن
Total	63	0	0	28	181	1105	389	260	2026	کۆ
Human Health and Social Work Activities										چالاکییه‌کانی بواری تهن‌دروستی مرۆف و کاری کۆمه‌لایه‌تی
Human health activities	25	0	2	17	40	182	107	1236	1609	چالاکییه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به تهن‌دروستی مرۆف
Residential care activities	1	0	0	0	0	7	3	8	19	چالاکییه‌کانی چاودێری کردن له‌گه‌ڵ مانه‌وه
Social work activities without accommodation	1	0	0	1	2	45	22	19	90	چالاکییه‌کانی کاری کۆمه‌لایه‌تی، به‌بێ مانه‌وه
Total	27	0	2	18	42	234	132	1263	1718	کۆ
Arts, Entertainment and Recreation										هونه‌ر و خوشگوزه‌رانی و کات به‌سه‌ر بردن
Creative, arts and entertainment activities	2	0	0	0	0	8	11	99	120	چالاکییه‌کانی نوێگه‌ری و هونه‌ره‌کان و چالاکییه‌کانی خوشگوزه‌رانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	10	0	0	1	2	11	11	60	95	چالاکییه‌کانی کتێبخانه و پارێزراوه‌کان و موزه‌خانه و چالاکیی تری روشنی‌پیری
Gambling and betting activities	1	0	0	0	0	0	0	9	10	چالاکییه‌کانی قوماڕکردن و گره‌وکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	9	0	0	0	3	48	62	235	357	چالاکییه‌کانی وه‌رزشی و خوشگوزه‌رانی و کات به‌سه‌ر بردن
Total	22	0	0	1	5	67	84	403	582	کۆ
Other Service Activities										چالاکییه‌کانی تری خزمه‌تگوزاری
Activities of membership organizations	377	0	0	14	22	361	554	1008	2336	چالاکییه‌کانی نه‌و رێکخراوانه‌ی خاوه‌ن نه‌ندامن
Repair of computers and personal and household goods	6	0	0	0	0	8	2	661	677	چا‌ک‌کردنه‌وه‌ی نامیره‌کانی کۆمپیوتەر و کالای تاکه‌که‌سی و نامالییه‌کان
Other personal service activities	28	0	0	0	0	5	29	1482	1544	چالاکییه‌کانی تری خزمه‌تگوزارییه‌ تاکه‌که‌سییه‌کان
Total	411	0	0	14	22	374	585	3151	4557	کۆ
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing										نه‌و چالاکییه‌کانی بژووی ژیان که سوود له کهسه‌کان وه‌رده‌گرن، و نه‌وانه‌ش که له بواری به‌ره‌م هێنانی کالای و خزمه‌تگوزارییه‌ جیا نه‌کراوه‌کان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌تدان
Activities of households as employers of domestic personnel	2	0	0	0	0	1	1	7	11	نه‌و چالاکییه‌ بژوویانه‌ی خێزان که کهسانیک به‌کارده‌هێنن بۆ کاری نیوماڵ
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکییه‌ جیا نه‌کراوه‌کانی به‌ره‌م هێنانی کالای و نه‌و خزمه‌تگوزارییه‌کانی که خێزان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌ت سوودیان ئی وه‌رده‌گرت
Total	2	0	0	0	0	1	1	8	12	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جووری چالاکی نَابوووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌ره‌مکان No. of Employees								کۆ	جووری چالاکی نَابوووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies										چالاکیه‌کانی نه‌و ده‌سته و ریکخراوانه‌ی دادوه‌ریی نیشتمانی نایانگرتیه‌وه
Activities of extraterritorial organizations and bodies	3	0	0	0	0	2	8	15	28	چالاکیه‌کانی ریکخراو و ده‌سته نیوه‌هولته‌ی و هه‌رمایه‌تییه‌کان و بالیۆزخانه و کونسولگه‌رییه بیانییه‌کان
Total	3	0	0	0	0	2	8	15	28	کۆ
Not Stated	7577	0	0	3	6	32	38	455	8111	نادیار
Total	7577	0	0	3	6	32	38	455	8111	کۆ
Erbil Governorate Grand Total	9251	2	9	203	483	3491	3948	61686	79073	کۆی گشتیی پارێزگای هه‌ولێر

خشته 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جووری چالاکی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان No. of Employees								کۆ Total	جووری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
پارێزگای هه‌ولێر / شارنشین										
کشتوکال و قۆزینه‌وه‌ی دارستانه‌کان و راوه ماسی										
چالاکی کشتوکالی به‌روبووم و به‌ره‌مه‌ ناژمیلیه‌کان و راو کردن و خزمه‌تگوزارییه‌ پهیوه‌ندیداره‌کان										
قۆزینه‌وه‌ی دارستان و برینی داره‌ ته‌خته‌بیه‌کان										
راو کردنی ماسی و به‌خێوکردنی زینده‌وه‌ره‌ ناواییه‌کان										
Erbil Governorate \ Urban										
Agriculture, Forestry and Fishing										
Crop and animal production, hunting and related service activities	25	0	0	0	1	12	16	1129	1183	
Forestry and logging	0	0	0	0	1	7	2	10	20	
Fishing and aquaculture	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
Total	25	0	0	0	2	20	18	1139	1204	
کۆ										
به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه به‌ردینه‌کان										
به‌کانزاکردنی خه‌لۆز و لگنیت										
ده‌ره‌هێنانی نه‌وتی خاو و غازی سروشتی										
به‌کانزا کردنی فلزاتی کانزایی										
چالاکییه‌کانی تری به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه به‌ردینه‌کان										
چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی یارمه‌تیدانی به‌کانزاکردن										
Mining and Quarrying										
Mining of coal and lignite	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
Extraction of crude petroleum and natural gas	0	0	0	0	0	4	6	5	15	
Mining of metal ores	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
Other mining and quarrying	0	0	0	0	0	4	0	6	10	
Mining support service activities	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
Total	0	0	0	0	0	9	6	13	28	
کۆ										
پیشه‌سازی گۆزدراره‌کان										
پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌ خۆراکییه‌کان										
پیشه‌سازی خواردنه‌وه‌بیه‌کان										
پیشه‌سازی به‌روبوومی توتن										
پیشه‌سازی کوتان										
پیشه‌سازی جل و به‌رگ										
پیشه‌سازی به‌روبوومه‌کانی پێست و به‌روبوومه‌کانی تری هاوشیوه										
پیشه‌سازی ته‌خته و به‌روبوومه‌کانی و ته‌به‌دۆر جگه‌ له‌پیشه‌سازی راخه‌ر و پیشه‌سازی جووری دروستکراو										
له‌پوش و که‌ره‌سته‌کانی هۆنینه‌وه										
پیشه‌سازی کاغەز و به‌ره‌مه‌کانی کاغەز										
چاپکردن و له‌به‌رگرتنه‌وه و هۆکاره‌کانی راگه‌یاندنی تۆمارکراو										
پیشه‌سازی خه‌لۆزی کۆک و به‌روبوومه‌ نه‌وتیه‌ دوباره‌بووه‌کان										
پیشه‌سازی که‌ره‌سته و به‌روبوومه‌ کیمیاوییه‌کان										
پیشه‌سازی که‌ره‌سته‌ بنه‌رتیه‌کانی دروستکردنی ده‌ره‌مان و ناماده‌کاریه‌کانی دروستکردنی ده‌ره‌مان										
Manufacturing										
Manufacture of food products	17	0	0	0	3	22	120	605	767	
Manufacture of beverages	1	0	0	0	0	4	2	17	24	
Manufacture of tobacco products	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Manufacture of textiles	1	0	0	0	2	2	3	62	70	
Manufacture of wearing apparel	5	0	0	0	0	1	5	802	813	
Manufacture of leather and related products	0	0	0	0	0	0	1	12	13	
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	6	0	0	0	0	2	18	338	364	
Manufacture of paper and paper products	0	0	0	0	0	0	1	4	5	
Printing and reproduction of recorded media	0	0	0	3	0	6	14	179	202	
Manufacture of coke and refined petroleum products	0	0	0	0	0	2	1	6	9	
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	0	0	0	3	1	20	24	
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	0	0	1	0	0	4	5	

خشته 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جو‌ری چالاکی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان No. of Employees							کۆ		جو‌ری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Manufacturing										پیشه‌سازییه گۆڤدراوه‌کان
Manufacture of rubber and plastics products	1	0	0	1	0	11	30	88	131	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌کانی لاستیک و باغه
Manufacture of other non-metallic mineral products	0	0	0	0	2	30	118	166	316	پیشه‌سازی به‌ره‌مه‌کانی کانزا نافلزیه‌یه‌کانی تر
Manufacture of basic metals	2	0	0	0	0	0	5	48	55	پیشه‌سازی فلزاتی بنچینه‌یی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	15	0	0	0	0	17	154	1432	1618	پیشه‌سازی به‌ره‌می کانزای تیکه‌له جگه له مه‌کینه‌کان و که‌ره‌سته‌کان
Manufacture of computer, electronic and optical products	1	0	0	0	0	0	2	50	53	پیشه‌سازی کۆمپیوتەر و به‌روبومه ئه‌لکترۆنی و بێزراوه‌کان
Manufacture of electrical equipment	0	0	0	0	0	0	5	25	30	پیشه‌سازی نامێره کاره‌بایه‌یه‌کان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	2	0	0	0	0	4	6	36	48	پیشه‌سازی که‌ره‌سته و نامێره‌کانی پۆلێن نه‌کراو له باه‌تیکێ تردا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	0	0	0	0	1	1	2	پیشه‌سازی نه‌و ئۆتۆمبیلانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و تانکه‌ری گه‌وره و مام ناوه‌ند
Manufacture of other transport equipment	2	0	0	0	0	1	0	10	13	پیشه‌سازی هۆکاره‌کانی تری گواسته‌وه
Manufacture of furniture	3	0	0	0	0	5	11	270	289	دروست کردنی که‌ل و په‌ل
Other manufacturing	1	0	0	0	0	1	2	20	24	پیشه‌سازییه گۆڤدراوه‌کانی تر
Repair and installation of machinery and equipment	0	0	0	1	3	4	9	353	370	دروست کردن و ناوێته‌کردنی مه‌کینه و نامێره‌کان
Total	57	0	0	5	11	115	509	4548	5245	کۆ
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply										کاره‌کانی کاره‌با و غاز و هه‌لم و سارد و گه‌رمی هه‌وا
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	7	0	0	3	5	24	18	164	221	گه‌یاندنی کاره‌با و غاز و هه‌لم و سارد و گه‌رمی هه‌وا
Total	7	0	0	3	5	24	18	164	221	کۆ
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities										کاروباری ئاو و چالاکی ئاوهرۆکان و به‌ریوه‌به‌ردنی پاشماوه‌کان و چاره‌سه‌رکردنی
Water collection, treatment and supply	2	0	0	1	3	15	12	81	114	کۆکۆنه‌وه و چاره‌سه‌رکردن و گه‌یاندنی ئاو
Sewerage	0	0	0	0	0	1	0	3	4	تۆزه‌کانی زێراب و ئاوهرۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	2	0	1	2	3	7	2	1	18	چالاکی کۆکۆنه‌وه‌ی پاشماوه‌کان و چاره‌سه‌رکردن و رزگار بوون و گه‌راندنه‌وه‌ی که‌ره‌سته‌کان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییه‌کانی چاره‌سه‌رکردن و خزمه‌تگوزاری تری به‌ریوه‌به‌ردنی پاشماوه‌کان
Total	4	0	1	3	6	23	14	85	136	کۆ
Construction										درووست کردن
Construction of buildings	15	0	1	1	4	24	25	170	240	درووستکردنی بیناگان
Civil engineering	1	0	2	1	1	9	5	12	31	نه‌ندازاری شارستانی
Specialized construction activities	2	0	0	1	1	4	9	221	238	چالاکییه‌ پسیۆپیه‌کانی درووستکردن
Total	18	0	3	3	6	37	39	403	509	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جووری چالاکی نابوووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان No. of Employees								کۆ Total	جووری چالاکی نابوووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
بازرگانی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن ئه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل										
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles	15	0	0	0	2	37	183	5583	5820	بازرگانی تاک و کۆ، چاککردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن ئه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	24	0	0	0	2	51	163	1949	2189	بازرگانی به‌کۆ، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	256	0	0	4	8	101	386	20215	20970	بازرگانی به تاک، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Total	295	0	0	4	12	189	732	27747	28979	کۆ
گواسته‌وه و کۆگایی کردن										
Transportation and Storage										گواسته‌وه‌ی وشکانی و گواسته‌وه له پێی بزۆیه‌وه
Land transport and transport via pipelines	1	0	0	0	1	8	15	56	81	گواسته‌وه له پێی ناو (گواسته‌وه‌ی ناوی)
Water transport	0	0	0	0	0	0	0	3	3	گواسته‌وه‌ی ناسمانی
Air transport	2	1	0	0	0	0	2	8	13	کۆگایی کردن و چالاکیه‌کانی پشتگیری کردن له گواسته‌وه
Warehousing and support activities for transportation	294	0	0	3	4	33	96	2503	2933	چالاکی پۆسته و گه‌یاندنی به‌سته‌کان له رێگای نوینه‌ره‌کانه‌وه
Other transportation support activities	1	0	0	1	3	13	10	8	36	
Total	298	1	0	4	8	54	123	2578	3066	کۆ
چالاکی خزمه‌تگوزاری مانه‌وه و خواردن										
Accommodation and Food Service Activities										مانه‌وه
Accommodation	43	0	0	0	5	69	59	141	317	چالاکیه‌کانی خزمه‌تگوزاریه‌کانی خواردن و خواردنه‌وه
Food and beverage service activities	21	0	0	1	3	67	187	1592	1871	
Total	64	0	0	1	8	136	246	1733	2188	کۆ
زانیاری و گه‌یاندن										
Information and Communication										چالاکیه‌کانی بلۆکردنه‌وه
Publishing activities	0	0	0	1	2	16	10	22	51	چالاکیه‌کانی به‌ره‌م هێنانی فیلم و به‌رنامه‌ی ته‌له‌فزیۆنی و ده‌نگه تۆمارکه‌ره‌کان و بلۆ کردنه‌وه‌ی مۆسیقا
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	1	0	0	0	1	2	3	84	91	چالاکی په‌خشى رادیو و ته‌له‌فزیۆن
Programming and broadcasting activities	0	0	0	0	0	1	3	1	5	گه‌یاندن
Telecommunications	3	0	1	3	3	33	17	85	145	چالاکی به‌رنامه‌نوسیی کۆمپیوتەر و شاره‌زایی راویژکاری و ئه‌و چالاکیه‌یه‌ی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Computer programming, consultancy and related activities	1	0	0	0	0	0	1	22	24	چالاکی خزمه‌تگوزاریه‌کانی زانیاریه‌کان
Information service activities	4	0	0	1	2	8	9	21	45	
Total	9	0	1	5	8	60	43	235	361	کۆ

خشته 4 - ژماره دامه زراوه کان له پارێزگای ههولیر به پیتی ژینگه، ژماره کارکهه کانیا و جوړی چالاکی نابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره کارکهه کان No. of Employees								کۆ Total	جوړی چالاکی نابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
Financial and Insurance Activities										چالاکیهکانی دارایی و چالاکیهکانی بیمه
Financial service activities, except insurance and pension funding	7	0	0	8	10	22	7	25	79	چالاکی خزمهتگوزای دارایی جگه له پاره دار کردنی بیمه و سندوقهکانی موچه
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	0	1	0	1	0	2	4	پاره دار کردنی بیمه و دوباره کردنه ی بیمه و سندوقهکانی موچه ی خانه نشینی جگه له دهسته بهری کۆمه لایه تیی به زۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	1	0	0	0	2	11	2	164	180	چالاکیه یارمه تیدهرهکانی چالاکیه خزمهتگوزاریه داراییهکان و چالاکیهکانی بیمه
Total	8	0	0	9	12	34	9	191	263	کۆ
Real Estate Activities										چالاکیهکانی خانوو و زهوی و زار
Real estate activities	14	0	0	0	1	4	9	732	760	چالاکیهکانی خانوو و زهوی و زار
Total	14	0	0	0	1	4	9	732	760	کۆ
Professional, Scientific and Technical Activities										چالاکیه بیههیی و زانستی و تهکنیکیهکان
Legal and accounting activities	3	0	0	0	2	10	6	95	116	چالاکیه یاسایی و چالاکیه ژمیرداریهکان
Activities of head offices; management consultancy activities	7	0	0	0	0	13	25	62	107	چالاکیهکانی نوسینگه سهههکیهکان، و چالاکیه راویژکاریهکان له بواری بهرپوه بهردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	1	0	0	0	1	8	4	41	55	چالاکیهکانی ته لار سازی و نهاندازیاری، و تاقیکردنهوی تهکنیکی و شیکردنهوه
Scientific research and development	0	0	0	1	1	5	2	0	9	لیکۆلینهوه و په ره پیدان له بواری زانستی
Advertising and market research	1	0	0	0	0	3	3	5	12	لیکۆلینهوهکانی ریکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	6	0	0	0	1	5	21	444	477	چالاکیهکانی تری پیشهیی و زانستی و تهکنیکی
Veterinary activities	2	0	0	0	0	8	3	39	52	چالاکی فیتنه ریری
Total	20	0	0	1	5	52	64	686	828	کۆ
Administrative and Support Service Activities										چالاکیهکانی خزمهتگوزاریه کارگزییهکان و خزمهتگوزاریه پشتیوانه ییهکان
Rental and leasing activities	2	0	0	0	0	4	4	89	99	چالاکیهکانی به کری گرتن
Employment activities	1	0	0	0	1	2	1	4	9	چالاکیهکانی به کارهینان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	1	0	0	0	0	4	6	96	107	بریکاریهکانی سههههه و نهوانه ی له بواری گه شتی ناسمانی کارههکن و خزمهتگوزاریهکانی شوین گرتن و نهوه چالاکیهکانی په یوه دنیان پتوه ههیه
Security and investigation activities	0	0	0	0	0	8	1	4	13	چالاکیهکانی ناسایش و لیکۆلینهوهکان
Services to buildings and landscape activities	2	0	0	3	4	42	20	16	87	چالاکیهکانی پیشهکش کردنی خزمهتگوزاری بو بیناکان و جوانکاری شوینهکان
Office administrative, office support and other business support activities	1	0	0	0	0	2	2	39	44	چالاکیه کارگزییهکانی نوسینگهکان و چالاکیهکانی پشتیوانی کردن له نوسینگهکان و چالاکیهکانی تری پشتیوانی کردن له کارهکان
Total	7	0	0	3	5	62	34	248	359	کۆ
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security										به ریوه بردنی گشتی و بهرگری کردن، و دنایایی کۆمه لایه تیی به زۆر
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	38	1	1	82	113	476	116	170	997	کارگزیی گشتی و بهرگریکردن، و دهسته بهری کۆمه لایه تیی به زۆر
Total	38	1	1	82	113	476	116	170	997	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جووری چالاکی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان No. of Employees							کۆ		جووری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Education										فێر کردن
Education	25	0	0	25	169	682	86	87	1074	فێر کردن
Total	25	0	0	25	169	682	86	87	1074	کۆ
Human Health and Social Work Activities										چالاکیه‌کانی بواری تهن‌دروستی مرۆف و کاری کۆمه‌لایه‌تی
Human health activities	21	0	2	17	39	127	54	1175	1435	چالاکیه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به تهن‌دروستی مرۆف
Residential care activities	1	0	0	0	0	7	3	6	17	چالاکیه‌کانی چاودێری کردن له‌گه‌ڵ مانه‌وه
Social work activities without accommodation	1	0	0	1	2	42	21	16	83	چالاکیه‌کانی کاری کۆمه‌لایه‌تی، به‌بێ مانه‌وه
Total	23	0	2	18	41	176	78	1197	1535	کۆ
Arts, Entertainment and Recreation										هونه‌ر و خوشگوزه‌رانی و کات به‌سه‌ر بردن
Creative, arts and entertainment activities	2	0	0	0	0	8	9	93	112	چالاکیه‌کانی نوێگه‌ری و هونه‌ره‌کان و چالاکیه‌کانی خوشگوزه‌رانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	10	0	0	1	2	10	11	47	81	چالاکیه‌کانی کتێبخانه و پارێزراوه‌کان و موزه‌خانه و چالاکی تری روشنی‌پیری
Gambling and betting activities	1	0	0	0	0	0	0	8	9	چالاکیه‌کانی قوما‌رکردن و گره‌وکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	9	0	0	0	3	47	60	224	343	چالاکیه‌کانی وه‌رزشی و خوشگوزه‌رانی و کات به‌سه‌ر بردن
Total	22	0	0	1	5	65	80	372	545	کۆ
Other Service Activities										چالاکیه‌کانی تری خزمه‌تگوزاری
Activities of membership organizations	321	0	0	14	22	317	336	476	1486	چالاکیه‌کانی نه‌و رێکخراوانه‌ی خاوه‌ن نه‌ندامن
Repair of computers and personal and household goods	5	0	0	0	0	7	2	652	666	چاک‌کردنه‌وه‌ی نامیره‌کانی کۆمپیوتەر و کالای تاکه‌که‌سی و نامالییه‌کان
Other personal service activities	25	0	0	0	0	4	28	1401	1458	چالاکیه‌کانی تری خزمه‌تگوزارییه‌ تاکه‌که‌سییه‌کان
Total	351	0	0	14	22	328	366	2529	3610	کۆ
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing										نه‌و چالاکیه‌کانی بژووی ژیان که سوود له کهسه‌کان وه‌رده‌گرن، و نه‌وانه‌ش که له بواری به‌ره‌م هێنانی کالای و خزمه‌تگوزارییه‌ جیا نه‌کراوه‌کان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌تدان
Activities of households as employers of domestic personnel	1	0	0	0	0	1	1	7	10	نه‌و چالاکیه‌ بژوویانه‌ی خێزان که کهسانیک به‌کارده‌هێنن بۆ کاری نیوما‌ڵ
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکیه‌ جیا نه‌کراوه‌کانی به‌ره‌م هێنانی کالای و نه‌و خزمه‌تگوزارییه‌کانی که خێزان بۆ به‌کارهێنانی تایبه‌ت سوودیان ئی وه‌رده‌گرت
Total	1	0	0	0	0	1	1	8	11	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جۆری چالاکی نَابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان No. of Employees								کۆ Total	جۆری چالاکی نَابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies										چالاکیه‌کانی نه‌و ده‌سته و ریکخراوانه‌ی دادوه‌ریی نیشتمانی نایانگرتیه‌وه
Activities of extraterritorial organizations and bodies	3	0	0	0	0	2	8	14	27	چالاکیه‌کانی ریکخراو و ده‌سته نیوه‌هولته‌ی و هه‌رمایه‌تییه‌کان و بالیۆزخانه و کونسولگه‌رییه بیانییه‌کان
Total	3	0	0	0	0	2	8	14	27	کۆ
Not Stated	6088	0	0	3	6	26	33	400	6556	نادیار
Total	6088	0	0	3	6	26	33	400	6556	کۆ
Erbil Governorate Urban Total	7377	2	8	184	445	2575	2632	45279	58502	کۆ له شارنشین پارێزگای هه‌ولێر

خشتهی 4 - ژمارهی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای ههولێر به پێی ژینگه، ژمارهی کارکه‌ره‌کانیان و جۆری چالاکی ئابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژمارهی کارکه‌رمه‌کان No. of Employees								کۆ Total	جۆری چالاکی ئابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
Erbil Governoratel \ Rural										پارێزگای ههولێر / گوندنشین
Agriculture, Forestry and Fishing										کشتوکاڵ و قۆزینه‌وهی دارستانه‌کان و راوه ماسی
Crop and animal production, hunting and related service activities	99	0	0	0	1	55	331	11438	11924	چالاکی کشتوکاڵی به‌روبووم و به‌رههه‌ ناژمه‌لییه‌کان و راوه کردن و خزمه‌تگوزارییه‌ په‌یوه‌ندیده‌ره‌کان
Forestry and logging	0	0	0	0	0	0	2	1	3	قۆزینه‌وهی دارستان و برینی داره‌ ته‌خته‌بیه‌کان
Fishing and aquaculture	0	0	0	0	0	0	1	36	37	راوه کردنی ماسی و به‌خێوکردنی زینده‌وه‌ره‌ ناواییه‌کان
Total	99	0	0	0	1	55	334	11475	11964	کۆ
Mining and Quarrying										به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه به‌ردینه‌کان
Mining of coal and lignite	0	0	0	0	0	0	0	0	0	به‌کانزاکردنی خه‌لۆز و لگنیت
Extraction of crude petroleum and natural gas	2	0	0	1	1	2	0	1	7	ده‌ره‌هێنانی نه‌وتی خاو و غازی سروشتی
Mining of metal ores	0	0	0	0	0	0	0	0	0	به‌کانزا کردنی فلزاتی کانزایی
Other mining and quarrying	0	0	0	0	0	19	58	20	97	چالاکییه‌کانی تری به‌کانزاکردن و به‌کارهێنانی کانه به‌ردینه‌کان
Mining support service activities	0	0	0	0	0	2	0	0	2	چالاکییه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌کانی یارمه‌تیدانی به‌کانزاکردن
Total	2	0	0	1	1	23	58	21	106	کۆ
Manufacturing										پیشه‌سازی گۆزدراره‌کان
Manufacture of food products	5	0	0	0	1	5	18	77	106	پیشه‌سازی به‌رهه‌مه‌ خۆراکییه‌کان
Manufacture of beverages	0	0	0	0	0	1	0	0	1	پیشه‌سازی خواردنه‌وه‌بیه‌کان
Manufacture of tobacco products	0	0	0	0	0	1	0	0	1	پیشه‌سازی به‌روبوومی توتن
Manufacture of textiles	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی کوتاڵ
Manufacture of wearing apparel	0	0	0	0	0	0	0	14	14	پیشه‌سازی جل و به‌رگ
Manufacture of leather and related products	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی به‌روبوومه‌کانی پێست و به‌روبوومه‌کانی تری هاوشیوه
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	0	0	0	1	0	2	1	10	14	پیشه‌سازی ته‌خته و به‌روبوومه‌کانی و ته‌به‌دۆر جگه‌ له‌پیشه‌سازی راخه‌ر و پیشه‌سازی جوری دروستکراوه له‌پوش و که‌ره‌سته‌کانی هۆنینه‌وه
Manufacture of paper and paper products	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی کاغەز و به‌رهه‌مه‌کانی کاغەز
Printing and reproduction of recorded media	0	0	0	0	0	0	0	2	2	چاپکردن و له‌به‌رگرتنه‌وه و هۆکاره‌کانی راگه‌یاندنی تۆمارکراوه
Manufacture of coke and refined petroleum products	1	0	0	1	0	11	5	6	24	پیشه‌سازی خه‌لۆزی کۆک و به‌روبوومه‌ نه‌وتییه‌ دوباره‌بووه‌کان
Manufacture of chemicals and chemical products	0	0	0	0	0	1	0	1	2	پیشه‌سازی که‌ره‌سته و به‌روبوومه‌ کیمیاوییه‌کان
Manufacture of pharmaceutical, Medical, Chemical and Botanical products	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه‌سازی که‌ره‌سته‌ بنه‌رتیه‌کانی دروستکردنی ده‌ره‌مان و ناماده‌کاریه‌کانی دروستکردنی ده‌ره‌مان

خشته 4 - ژماره دامه زراوه کان له پارێزگای ههولێر به پێی ژینگه، ژماره کارکهره کانیا و جوړی چالاکی نابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره کارکهره کان No. of Employees							کۆ		جوړی چالاکی نابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Manufacturing										پیشه سازیه گۆدراوهکان
Manufacture of rubber and plastics products	0	0	0	0	0	2	3	8	13	پیشه سازیه بهره مەکانی لاستیک و باغه
Manufacture of other non-metallic mineral products	2	0	0	0	2	18	25	12	59	پیشه سازیه بهره مەکانی کانزا نافلزیه مەکانی تر
Manufacture of basic metals	0	0	0	0	0	0	0	4	4	پیشه سازیه فلزاتی بنچینه یی
Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	1	0	0	0	3	1	6	65	76	پیشه سازیه بهره مەکانی تیکه له جگه له مه کینه کان و کهره سته کان
Manufacture of computer, electronic and optical products	1	0	0	0	0	1	3	1	6	پیشه سازیه کۆمپیوتەر و بهروبومه نه لکترونی و بینراوه کان
Manufacture of electrical equipment	0	0	0	0	0	0	0	1	1	پیشه سازیه نامیره کاره باییه کان
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	0	0	0	0	0	1	0	2	3	پیشه سازیه کهره سته و نامیره کانیه پولین نه کراو له بابه تیکه تر دا
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	0	0	0	0	0	1	0	0	1	پیشه سازیه نهو نۆتۆمیهیلانه ی بزۆینه ریان ههیه و تانکهری گهره و مام ناوه ند
Manufacture of other transport equipment	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه سازیه هۆکاره کانیه تری گواسته نه وه
Manufacture of furniture	0	0	0	0	0	6	3	5	14	دروست کردنی کهل و پهل
Other manufacturing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پیشه سازیه گۆدراوه کانیه تر
Repair and installation of machinery and equipment	0	0	1	0	0	0	1	22	24	دروست کردن و ناویته کردنی مه کینه و نامیره کان
Total	10	0	1	2	6	51	65	230	365	کۆ
Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply										کارهکانی کارهیا و غاز و ههلم و سارد و گهرمیه ههوا
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	3	0	0	0	0	4	0	92	99	گه یاندنی کارهبا و غاز و ههلم و سارد و گهرمیه ههوا
Total	3	0	0	0	0	4	0	92	99	کۆ
Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities										کاروباری ناو و چالاکی ناوه رۆکان و بهرئوبه بهردنی پاشماوه کان و چاره سه رکردنی
Water collection, treatment and supply	5	0	0	0	1	6	4	118	134	کۆکۆدنه وه و چاره سه رکردن و گه یاندنی ناو
Sewerage	0	0	0	0	0	0	0	0	0	تۆره کانیه زێراب و ناوه رۆ
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	0	0	0	0	0	1	1	1	3	چالاکیی کۆکۆدنه وه ی پاشماوه کان و چاره سه رکردن و رزگار بوون و گهراندنه وه ی کهره سته کان
Remediation activities and other waste management services	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکییه کانیه چاره سه رکردن و خزمه تگوزاریی تری بهرئوبه بهردنی پاشماوه کان
Total	5	0	0	0	1	7	5	119	137	کۆ
Construction										درووست کردن
Construction of buildings	0	0	0	0	0	2	4	23	29	درووستکردنی بیناکان
Civil engineering	0	0	0	0	1	4	1	2	8	نه ندازاریی شارستانی
Specialized construction activities	0	0	0	0	0	0	1	6	7	چالاکییه پسپۆرییه کانیه درووستکردن
Total	0	0	0	0	1	6	6	31	44	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جو‌ری چالاکی نا‌بووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌رم‌کان No. of Employees								کۆ Total	جو‌ری چالاکی نا‌بووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles										
بازرگانی تاک و کۆ، چاک‌کردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن ئه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل										
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	0	0	0	0	0	11	6	203	220	بازرگانی تاک و کۆ، چاک‌کردنه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن ئه‌وانه‌ی بزۆینه‌ریان هه‌یه و ماتۆرسیکل
Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	2	0	0	0	0	5	16	94	117	بازرگانی به‌کۆ، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	21	0	0	2	1	86	87	1824	2021	بازرگانی به تاک، جگه له هۆکاره‌کانی هاتووچۆ کردن بزۆینه‌ردار و ماتۆرسیکل
Total	23	0	0	2	1	102	109	2121	2358	کۆ
Transportation and Storage										
گواستنه‌وه و کۆگایی کردن										
Land transport and transport via pipelines	0	0	0	0	0	2	0	0	2	گواستنه‌وه‌ی وشکانی و گواستنه‌وه له پێی بزۆیه‌وه
Water transport	0	0	0	0	0	0	0	1	1	گواستنه‌وه له پێی ناو (گواستنه‌وه‌ی ناوی)
Air transport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	گواستنه‌وه‌ی ناسمانی
Warehousing and support activities for transportation	81	0	0	1	0	12	24	1012	1130	کۆگایی کردن و چالاکیه‌کانی پشتگیری کردن له گواستنه‌وه
Other transportation support activities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکی پۆسته و گه‌یاندنی به‌سته‌کان له رێگای نوینه‌ره‌کانه‌وه
Total	81	0	0	1	0	14	24	1013	1133	کۆ
Accommodation and Food Service Activities										
چالاکی خزمه‌تگوزاری مانه‌وه و خواردن										
Accommodation	7	0	0	1	1	9	5	18	41	مانه‌وه
Food and beverage service activities	4	0	0	1	1	0	12	235	253	چالاکیه‌کانی خزمه‌تگوزاریه‌کانی خواردن و خواردنه‌وه
Total	11	0	0	2	2	9	17	253	294	کۆ
Information and Communication										
زانباری و گه‌یاندن										
Publishing activities	1	0	0	0	0	1	0	0	2	چالاکیه‌کانی بلا‌و‌کردنه‌وه
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	1	0	0	0	0	0	1	1	3	چالاکیه‌کانی به‌ره‌م هه‌یه‌ی فیلم و به‌ره‌مه‌ی ته‌له‌فزیۆنی و ده‌نگه تۆمار‌کراوه‌کان و بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی مۆسیقا
Programming and broadcasting activities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکی په‌خشی رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن
Telecommunications	0	0	0	1	1	2	2	25	31	گه‌یاندن
Computer programming, consultancy and related activities	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکی به‌ره‌مه‌نووسیی کۆمپیوتەر و شاره‌زایی رابوێزگاری و نه‌و چالاکیه‌کانی په‌یوه‌ندیان پێوه هه‌یه
Information service activities	0	0	0	0	0	1	0	5	6	چالاکی خزمه‌تگوزاریه‌کانی زانیاریه‌کان
Total	2	0	0	1	1	4	3	32	43	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جووری چالاکی نَابوووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌رم‌کان No. of Employees							کۆ		جووری چالاکی نَابوووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Financial and Insurance Activities										چالاکیه‌کانی دارایی و چالاکیه‌کانی بیمه
Financial service activities, except insurance and pension funding	0	0	0	0	0	2	1	0	3	چالاکی خزمه‌تگوزای دارایی جگه له پاره‌دار کردنی بیمه و سندوقه‌کانی مووچه
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	0	0	0	0	0	0	0	0	0	پاره‌دارکردنی بیمه و دووباره‌کردنه‌ی بیمه و سندوقه‌کانی مووچه‌ی خانه‌نشینی جگه له ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Activities auxiliary to financial service and insurance activities	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکیه‌ی یارمه‌تیده‌ره‌کانی چالاکیه‌ی خزمه‌تگوزارییه‌ی داراییه‌کان و چالاکیه‌کانی بیمه
Total	0	0	0	0	0	2	1	1	4	کۆ
Real Estate Activities										چالاکیه‌کانی خانوو و زه‌وی و زار
Real estate activities	0	0	0	0	0	0	2	17	19	چالاکیه‌کانی خانوو و زه‌وی و زار
Total	0	0	0	0	0	0	2	17	19	کۆ
Professional, Scientific and Technical Activities										چالاکیه‌ی بېشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکیه‌ی‌کان
Legal and accounting activities	0	0	0	0	0	1	0	1	2	چالاکیه‌ی یاسایی و چالاکیه‌ی ژمێرارییه‌ی‌کان
Activities of head offices; management consultancy activities	0	0	0	0	0	2	4	5	11	چالاکیه‌کانی نوسینگه‌ سه‌ره‌کیه‌ی‌کان، و چالاکیه‌ی راوێژکارییه‌ی‌کان له بواری به‌رپۆه‌به‌ردندا
Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	1	0	0	0	0	0	0	1	2	چالاکیه‌کانی ته‌لار سازی و نه‌ندا‌زایی، و تاقیکردنه‌وه‌ی ته‌کنیکی و شیکردنه‌وه
Scientific research and development	0	0	0	0	0	0	0	0	0	لیکۆلینه‌وه و په‌ره‌پێدان له بواری زانستی
Advertising and market research	0	0	0	0	0	0	0	0	0	لیکۆلینه‌وه‌کانی ریکلام و بازار
Other professional, scientific and technical activities	0	0	0	0	0	0	0	4	4	چالاکیه‌کانی تری بېشه‌یی و زانستی و ته‌کنیکی
Veterinary activities	0	0	0	0	0	0	0	6	6	چالاکی فیتنه‌ره‌ری
Total	1	0	0	0	0	3	4	17	25	کۆ
Administrative and Support Service Activities										چالاکیه‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌ی کارگێرییه‌ی‌کان و خزمه‌تگوزارییه‌ی پشتیوانه‌ی‌یه‌ی‌کان
Rental and leasing activities	0	0	0	0	0	1	0	0	1	چالاکیه‌کانی به‌کری گرتن
Employment activities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکیه‌کانی به‌کارهێنان
Travel agency, tour operator, reservation service and related activities	0	0	0	0	0	0	1	3	4	بریکاریه‌کانی سه‌فه‌ر و نه‌وانه‌ی له بواری گه‌شتی ناسمانی کارده‌که‌ن و خزمه‌تگوزارییه‌ی‌کانی شوێن گرتن و نه‌و چالاکیه‌کانی په‌یوه‌ندییان پێوه‌ هه‌یه
Security and investigation activities	0	0	0	0	0	2	3	2	7	چالاکیه‌کانی ناسایش و لیکۆلینه‌وه‌کان
Services to buildings and landscape activities	7	0	0	3	2	20	16	10	58	چالاکیه‌کانی پێشکه‌ش کردنی خزمه‌تگوزاری بۆ بیناکان و جوانکاری شوێنه‌کان
Office administrative, office support and other business support activities	0	0	0	0	0	0	1	1	2	چالاکیه‌ی کارگێرییه‌ی‌کانی نوسینگه‌کان و چالاکیه‌کانی پشتیوانی کردن له نوسینگه‌کان و چالاکیه‌ی‌کانی تری پشتیوانی کردن له کاره‌کان
Total	7	0	0	3	2	23	21	16	72	کۆ
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security										به‌رپۆه‌بردنی گه‌شتی و به‌رگری کردن، و دانیایی کۆمه‌لایه‌تی به‌ زۆر
Public Administration and Defence; Compulsory Social Security	38	0	0	4	9	78	82	21	232	کارگێری گه‌شتی و به‌رگریکردن، و ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لایه‌تی به‌زۆر
Total	38	0	0	4	9	78	82	21	232	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پاریزگای هه‌ولیر به پیتی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جووری چالاکسی نابووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌رمکان No. of Employees								کۆ Total	جووری چالاکسی نابووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1		
Education										فیر کردن
Education	38	0	0	3	12	423	303	173	952	فیر کردن
Total	38	0	0	3	12	423	303	173	952	کۆ
Human Health and Social Work Activities										چالاکسیه‌کانی بواری تهن‌دروستی مرژۆ و کاری کۆمه‌لایه‌تی
Human health activities	4	0	0	0	1	55	53	61	174	چالاکسیه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به تهن‌دروستی مرژۆ
Residential care activities	0	0	0	0	0	0	0	2	2	چالاکسیه‌کانی چاودیری کردن له‌گه‌ل مانه‌وه
Social work activities without accommodation	0	0	0	0	0	3	1	3	7	چالاکسیه‌کانی کاری کۆمه‌لایه‌تی، به‌بی مانه‌وه
Total	4	0	0	0	1	58	54	66	183	کۆ
Arts, Entertainment and Recreation										هونه‌ر و خوشگوزهرانی و کات به‌سه‌ر بردن
Creative, arts and entertainment activities	0	0	0	0	0	0	2	6	8	چالاکسیه‌کانی نوڤه‌ری و هونه‌ره‌کان و چالاکسیه‌کانی خوشگوزهرانی
Libraries, archives, museums and other cultural activities	0	0	0	0	0	1	0	13	14	چالاکسیه‌کانی کتێبخانه و پارێزراوه‌کان و موزه‌خانه و چالاکسی تری روشنی‌پیری
Gambling and betting activities	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکسیه‌کانی قوما‌رکردن و گره‌وکردن
Sports activities and amusement and recreation activities	0	0	0	0	0	1	2	11	14	چالاکسیه‌کانی وه‌زشی و خوشگوزهرانی و کات به‌سه‌ر بردن
Total	0	0	0	0	0	2	4	31	37	کۆ
Other Service Activities										چالاکسیه‌کانی تری خزمه‌تگوزاری
Activities of membership organizations	56	0	0	0	0	44	218	532	850	چالاکسیه‌کانی نه‌و رێکخراوانه‌ی خاوه‌ن نه‌ندامن
Repair of computers and personal and household goods	1	0	0	0	0	1	0	9	11	چاک‌کردنه‌وه‌ی نامیره‌کانی کۆمپیوتەر و کالاً تاکه‌که‌سی و نامالیه‌کان
Other personal service activities	3	0	0	0	0	1	1	81	86	چالاکسیه‌کانی تری خزمه‌تگوزاریه‌ تاکه‌که‌سیه‌کان
Total	60	0	0	0	0	46	219	622	947	کۆ
Activities of Households as Employers; Undifferentiated Goods- and Services-Producing										نه‌و چالاکسیه‌کانی بژۆوی ژیان که سوود له کهسه‌کان وه‌رده‌گرن، و نه‌وانه‌ش که له بواری به‌ره‌م هینانی کالاً و خزمه‌تگوزاریه‌ جیا نه‌کراوه‌کان بۆ به‌کارهینانی تایبه‌تدان
Activities of households as employers of domestic personnel	1	0	0	0	0	0	0	0	1	نه‌و چالاکسیه‌ بژۆویانه‌ی خێزان که کهسانیک به‌کارده‌هینن بۆ کاری نیوما‌ل
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use	0	0	0	0	0	0	0	0	0	چالاکسیه‌ جیا نه‌کراوه‌کانی به‌ره‌م هینانی کالاً و نه‌و خزمه‌تگوزاریه‌کانی که خێزان بۆ به‌کارهینانی تایبه‌ت سوودیان ئی وه‌رده‌گرن
Total	1	0	0	0	0	0	0	0	1	کۆ

خشتهی 4 - ژماره‌ی دامه‌زراوه‌کان له پارێزگای هه‌ولێر به پێی ژینگه، ژماره‌ی کارکه‌ره‌کانیان و جووری چالاکی نَابوووری

Table 4- No. of Establishments in Erbil Gov. by Environment, No. of Employees and Type of Economic Activity

Type of Economic Activity	ژماره‌ی کارکه‌ره‌کان No. of Employees								کۆ	جووری چالاکی نَابوووری
	نادیار Not Stated	+1000	999-500	499-100	99-50	49-10	9-5	4-1	Total	
Activities of Extraterritorial Organizations and Bodies										چالاکیه‌کانی نه‌و ده‌سته و ریکخراوانه‌ی دادوهریی نیشتمانی نایانگرتیه‌وه
Activities of extraterritorial organizations and bodies	0	0	0	0	0	0	0	1	1	چالاکیه‌کانی ریکخراو و ده‌سته نیوه‌هولته‌ی و هه‌رێمایه‌تییه‌کان و بالیۆزخانه و کونسولگه‌رییه بیانییه‌کان
Total	0	0	0	0	0	0	0	1	1	کۆ
Not Stated	1489	0	0	0	0	6	5	55	1555	نادیار
Total	1489	0	0	0	0	6	5	55	1555	کۆ
Erbil Governorate Rural Total	1874	0	1	19	38	916	1316	16407	20571	کۆ له گوندنشینی پارێزگای هه‌ولێر

KURDISTAN REGIONAL GOVERNMENT
MINISTRY OF PLANNING
KURDISTAN REGION STATISTICS OFFICE

WWW.KRSO.NET